II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2020/1472

2020 m. kovo 20 d.

dėl valstybės pagalbos SA.39078 – 2019/C (ex 2014/N) kurią Danija suteikė bendrovei „Femern A/S“

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 1683)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) ([1]) paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2009 m. liepos 13 d. Komisija leido teikti pagalbą Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektui finansuoti (toliau – sprendimas dėl planavimo) ([2]).

(2) Pasibaigus išankstinio pranešimo etapui, 2014 m. gruodžio 22 d. raštu Danijos valdžios institucijos, vadovaudamosi Sutarties 108 straipsnio 3 dalimi, pranešė Komisijai apie Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto finansavimo modelį.

(3) Komisija gavo penkis skundus (2014 m. birželio 5 d., 2014 m. rugsėjo 5 d., 2014 m. lapkričio 26 d., 2015 m. sausio 19 d. ir 2015 m. balandžio 22 d.) ([3]), kad Danija suteikė bendrovėms „Femern A/S“ ir „A/S Femern Landanlæg“ neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektui planuoti, jungčiai statyti ir eksploatuoti ([4]).

(4) 2015 m. liepos 23 d. Komisija nusprendė neprieštarauti priemonėms, kurias Danija suteikė bendrovėms „A/S Femern Landanlæg“ ir „Femern A/S“ (toliau – sprendimas dėl statybos) ([5]). To sprendimo motyvuojamoji dalis yra padalyta į dvi dalis. Pirmoje dalyje Komisija padarė išvadą, kad bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ skirtos priemonės dėl kelio ir geležinkelio jungčių Danijos žemyninėje dalyje planavimo, statybos ir eksploatavimo nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Antroje dalyje Komisija padarė išvadą, kad net tuo atveju, jeigu bendrovei „Femern A/S“ suteiktos priemonės fiksuotai jungčiai planuoti, statyti ir eksploatuoti yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, jos yra suderinamos su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą. 2015 m. rugsėjo 16 d. Komisija išsiuntė sprendimą dėl statybos skundų pateikėjams.

([1]) Valstybės pagalba – Danija – Valstybės pagalba SA.39078 (2019/C) (ex 2014/N) – Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto finansavimas – Kvietimas teikti pastabas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalį (Tekstas svarbus EEE) (OL C 226, 2019 7 5, p. 5).

([2]) 2009 m. liepos 13 d. Komisijos sprendimas, Valstybės pagalba N157/2009 – Danija – Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto finansavimas (OL C 202, 2009 8 27, p. 1).

([3]) Juos pateikė „Scandlines Danmark ApS“ ir „Scandlines Deutschland GmbH“ (toliau – bendrovė „Scandlines“), „3i Investment Plc“, „TT Line“, „Stena Line Scandinavia AB“ (toliau – bendrovė „Stena Line“) ir „Trelleborgs Hamn AB“.

([4]) Šiuos skundus Komisijos tarnybos užregistravo numeriais SA.38915 ir SA.41640.

([5]) 2015 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimas byloje SA. 39078 (2014/N) – Danija – Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto finansavimas (OL C 325, 2015 10 2, p. 1).

(5) Dviem skundų pateikėjams pareiškus ieškinius dėl panaikinimo ([6]), Bendrasis Teismas 2018 m. gruodžio 13 d. sprendimais ([7]) panaikino sprendimą dėl statybos, kiek jis susijęs su Komisijos sprendimu neprieštarauti priemonėms, kurias Danija suteikė bendrovei „Femern A/S“ dėl fiksuotos jungties planavimo, statybos ir eksploatavimo (toliau – pakrantes sujungianti infrastruktūra).

(6) Bendrasis Teismas atmetė likusią ieškinio dalį. Visų pirma, jis atmetė pareiškėjų argumentus dėl Komisijos išvados, kad bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ suteiktos priemonės dėl kelio ir geležinkelio jungčių Danijos žemyninėje dalyje planavimo, statybos ir eksploatavimo nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

(7) Abu skundų pateikėjai apeliacine tvarka apskundė 2018 m. gruodžio 13 d. sprendimus ([8]).

(8) 2019 m. sausio 24 d. ir gegužės 22 d. buvo surengtas Komisijos tarnybų ir Danijos valdžios institucijų susitikimas. 2019 m. balandžio 12 d. ir birželio 20 d. įvyko Komisijos tarnybų ir Danijos valdžios institucijų telefoninės konferencijos. 2019 m. kovo 26 d., balandžio 18 d. ir balandžio 24 d. Komisijos tarnybos pateikė papildomus prašymus pateikti informacijos. Danijos valdžios institucijos pateikė papildomą informaciją 2019 m. sausio 18 d., vasario 4 d., vasario 25 d., kovo 28 d., balandžio 5 d., gegužės 7 d., gegužės 8 d., gegužės 16 d., gegužės 20 d., gegužės 28 d. ir birželio 10 d.

(9) 2019 m. kovo 18 ir 25 d. Komisijos tarnybos surengė susitikimus atitinkamai su bendrove „Stena Line Scandinavia AB“ (toliau – bendrovė „Stena Line“) ir bendrovėmis „Scandlines Danmark ApS“ ir „Scandlines Deutschland GmbH“ (toliau – bendrovė „Scandlines“). 2019 m. balandžio 4 d. ir gegužės 13 d. Komisijos tarnybos surengė susitikimus atitinkamai su bendrove „Naturschutzbund Deutschland e.V.“ (toliau – bendrovė NABU) ir Švedijos laivų savininkų asociacija (*Föreningen för Svensk Sjöfart* (toliau – asociacija FSS). 2019 m. sausio 29 d., vasario 14 d., vasario 18 d., kovo 26 d., balandžio 15 d., balandžio 16 d., balandžio 24 d., gegužės 24 d., gegužės 29 d., birželio 6 d. ir birželio 7 d. Komisija gavo papildomos informacijos iš suinteresuotųjų šalių. 2019 m. sausio 29 d. Komisija gavo bendrovės „Scandlines“ raštą ir į jį atsakė 2019 m. vasario 8 d. 2019 m. vasario 20 d. Komisija gavo dar vieną bendrovės „Scandlines“ raštą ir į jį atsakė 2019 m. kovo 13 d. 2019 m. vasario 7 d. Komisija gavo bendrovės „Stena Line“ raštą ir į jį atsakė 2019 m. vasario 28 d. 2019 m. vasario 18 d. Komisija gavo bendrovės NABU raštą ir į jį atsakė 2019 m. kovo 18 d. 2019 m. vasario 19 d. Komisija gavo asociacijos FSS raštą ir į jį atsakė 2019 m. kovo 8 d. 2019 m. kovo 12 d. Komisija gavo bendrovės „Verband Deutscher Reeder“ (toliau – bendrovė VDR) raštą ir į jį atsakė 2019 m. kovo 21 d. 2019 m. kovo 28 d. Komisija gavo grupės „Grimaldi Group“ raštą ir į jį atsakė 2019 m. balandžio 16 d. 2019 m. balandžio 8 d. Komisija gavo Treleborgo uosto raštą ir į jį atsakė 2019 m. balandžio 9 d. 2019 m. balandžio 15 d. Komisija gavo Treleborgo uosto raštą ir į jį atsakė 2019 m. gegužės 2 d. 2019 m. balandžio 15 d. Komisija gavo bendrovės „Aktionsbündnis gegen eine feste Fehmarnbeltquerung e.V.“ raštą ir į jį atsakė 2019 m. gegužės 2 d.

(10) 2019 m. birželio 14 d. raštu Komisija pranešė Danijos valdžios institucijoms nusprendusi pradėti Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl viešojo fiksuotos jungties finansavimo (toliau – sprendimas pradėti procedūrą).

(11) 2019 m. liepos 5 d. sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([9]). Sprendime pradėti procedūrą Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas per vieną mėnesį.

(12) 2019 m. liepos 12 d. Komisijos tarnybos persiuntė Danijos valdžios institucijoms bendrovės „Scandlines“ 2019 m. birželio 7 d. pateiktas pastabas. 2019 m. liepos 23 d. Komisijos tarnybos persiuntė Danijos valdžios institucijoms kitas bendrovės „Scandlines“ pastabas ir komentarus, pateiktus 2019 m. sausio 28 d. ir 2019 m. gegužės 29 d.

(13) Paeiliui pateiktais prašymais bendrovė „Scandlines“ paprašė pratęsti terminą pastaboms dėl sprendimo pradėti procedūrą pratęsti iki rugpjūčio mėn. pabaigos ar rugsėjo mėn. pradžios. 2019 m. liepos 22 d. Komisijos tarnybos sutiko pratęsti terminą 10 darbo dienų iki 2019 m. rugpjūčio 20 d. Vėliau Komisijos tarnybos šį terminą pratęsė ir kitoms suinteresuotosioms šalims.

(14) 2019 m. rugpjūčio 17 d. bendrovė „Scandlines“ pareiškė ieškinį dėl sprendimo pratęsti pastabų pateikimo terminą iki 2019 m. rugpjūčio 20 d., o ne iki mėnesio pabaigos, kaip prašė bendrovė, panaikinimo. Tą pačią dieną pateiktu atskiru prašymu bendrovė „Scandlines“ reikalavo, kad Bendrojo Teismo pirmininkas pritaikytų laikinąją apsaugos priemonę – nurodytų Komisijai sustabdyti oficialų tyrimą ir (arba) uždraustų Komisijai priimti galutinį sprendimą – arba taikytų bet kurias kitas tinkamas laikinąsias apsaugos priemones.

([6]) „Scandlines Danmark ApS“ ir „Scandlines Deutschland GmbH“ (toliau – bendrovė „Scandlines“) ir „Stena Line Scandinavia AB“ (toliau – bendrovė „Stena Line“).

([7]) 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Stena Line Scandinavia AB ir kt. / Komisija*, T-631/15, ECLI:EU:T:2018:944, ir 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija*, T-630/15, ECLI:EU:T:2018:942.

([8]) Byla C-174/19 P, *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija*, ir byla C-175/19 P, *Stena Line Scandinavia / Komisija*. Abu apeliaciniai skundai dar nagrinėjami.

([9]) Žr. 1 išnašą.

(15) 2019 m. rugsėjo 13 d. nutartimi Bendrojo Teismo pirmininkas atmetė prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ([10]). Vėliau bendrovė „Scandlines“ atsiėmė susijusį ieškinį dėl panaikinimo ([11]).

(16) Vienuolika suinteresuotųjų šalių pateikė pastabų. Danijos keltų asociacija pateikė pastabas 2019 m. rugpjūčio 16 d. Europos bendrijos laivų savininkų asociacija (toliau – ECSA) pateikė pastabas 2019 m. rugpjūčio 19 d. Asociacija FSS pateikė pastabas 2019 m. rugpjūčio 20 d. Bendrovės „Scandlines“, „Aktionsbündnis gegen eine feste Fehmarnbeltquerung e.V.“, NABU, „Rederi Aktiebolaget Nordö-Link“, „Stena Line“, „Trelleborg Hamn AB“, „Rostock Port GmbH“ ir VDR pateikė pastabas 2019 m. rugpjūčio 21 d. Suinteresuotosios šalys vykdo veiklą laivybos pramonėje (keltų operatoriai, uostai ir asociacijos) arba yra ne pelno organizacijos, tvirtinančios, kad yra suinteresuotos pakrantes sujungiančia infrastruktūra. 2019 m. rugsėjo 3 d. raštu Komisijos tarnybos persiuntė Danijos valdžios institucijoms nekonfidencialią vienuolikos suinteresuotų šalių pastabų versiją ir suteikė galimybę atsakyti. Danijos valdžios institucijos pateikė savo komentarus dėl šių pastabų 2019 m. spalio 4 d., papildydamos savo 2019 m. rugpjūčio 26 d. pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą.

(17) 2019 m. birželio 27 d., liepos 2, 5 ir 9 d., spalio 3 d., lapkričio 4, 12, 15, 19, 22 ir 25 d., o vėliau – 2020 m. sausio 7 ir 14 d. bei vasario 6 d. įvyko Komisijos tarnybų ir Danijos valdžios institucijų telefoninė konferencija. 2019 m. gruodžio 18 d. Briuselyje buvo surengtas Komisijos tarnybų ir Danijos valdžios institucijų susitikimas. 2019 m. liepos 8, 12 ir 17 d., rugsėjo 3 ir 12 d., spalio 4, 17, 18 ir 24 d., lapkričio 5, 13, 25 ir 27 d., vėliau – 2020 m. sausio 7 ir 9 d. ir vasario 3, 4, 14, 18, 19 ir 28 d. Komisijos tarnybos išsiuntė papildomus prašymus pateikti informacijos. 2019 m. Danijos valdžios institucijos pateikė papildomos informacijos birželio 27 d., liepos 1, 4, 5, 10, 12 ir 15 d., rugpjūčio 21 ir 27 d., rugsėjo 13 ir 26 d., spalio 1, 9, 11, 23, 27 ir 29 d., lapkričio 6, 7, 11, 14, 18, 22 ir 25 d. bei gruodžio 10 ir 20 d. 2020 m. Danijos valdžios institucijos pateikė papildomos informacijos sausio 3, 7, 13, 15, 21, vasario 4, 6, 11, 12, 14, 20 ir 21 d. bei kovo 3 d. Danijos valdžios institucijos, pateikdamos 2020 m. kovo 5 d. informaciją, patikslino pradinį pranešimą.

(18) Be to, Komisija gavo papildomų bendrovių „Scandlines“ ir „Stena Line“ pastabų, tačiau, atsižvelgiant į Sprendimą *Mytilinaios Anonymos Etairia – Omilos Epicheiriseon* ([12]), Komisija neprivalo į jas atsižvelgti, nes šios pastabos buvo pateiktos pavėluotai. Komisija gavo šias papildomas bendrovės „Scandlines“ pastabas 2019 m. spalio 26 d. ir 2020 m. vasario 20 d. bei jas persiuntė Danijos valdžios institucijoms atitinkamai 2019 m. lapkričio 4 d. ir 2020 m. vasario 28 d. Danijos valdžios institucijos pateikė Komisijai savo komentarus dėl šių pastabų atitinkamai 2019 m. lapkričio 6 d. ir 2020 m. kovo 3 d. 2020 m. vasario 25 d. bendrovė „Scandlines“ surengė telefoninę konferenciją su Komisijos tarnybomis ir 2020 m. kovo 5 d. pateikė papildomos informacijos. 2019 m. gruodžio 13 d. Komisija gavo papildomų bendrovės „Stena Line“ pastabų ir 2019 m. gruodžio 23 d. jas persiuntė Danijos valdžios institucijoms. 2020 m. sausio 8 d. Danijos valdžios institucijos pateikė Komisijai savo pastabas dėl šių pastabų.

(19) 2019 m. rugsėjo 9 d. Komisija gavo Danijos valdžios institucijų raštą ir į jį atsakė 2019 m. rugsėjo 30 d.

(20) 2020 m. kovo 4 d. raštu Danijos valdžios institucijos sutiko, kad šis sprendimas būtų priimtas ir apie jį būtų pranešta anglų kalba.

Šio sprendimo taikymo srities paaiškinimas

(21) 2016 m. rugpjūčio 2 d. bendrovė „Scandlines“ nusiuntė Komisijai oficialų pranešimą, kuriame ji paprašė Komisijos imtis priemonių dėl tam tikrų įtariamų pagalbos priemonių bendrovei „Femern A/S“, kurios, bendrovės „Scandlines“ nuomone, nebuvo aptartos Komisijos sprendime dėl statybos, nors šios priemonės buvo nurodytos bendrovės „Scandlines“ skunde.

(22) 2016 m. rugsėjo 30 d. raštu Komisijos tarnybos pateikė atsakymą į tą pranešimą. Jame buvo nurodyta, kad sprendime dėl statybos buvo nagrinėjamos dvi įtariamos pagalbos priemonės, t. y. nekomerciniai geležinkelio mokesčiai ir nemokamas valstybės turto naudojimas projekto statybos etape. Dėl kitų įtariamų pagalbos priemonių Komisija, vadovaudamasi Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 (toliau – Procedūrų reglamentas) ([13]) 24 straipsnio 2 dalimi, nusprendė, kad bendrovės „Scandlines“ pateiktų faktinių ir teisinių aplinkybių nepakanka, kad atlikus *prima facie* tyrimą būtų galima įrodyti neteisėtos pagalbos buvimą. Todėl ji paprašė bendrovės „Scandlines“ per mėnesį pateikti pastabas. Komisija šias pastabas gavo 2016 m. spalio 30 d.

([10]) 2019 m. rugsėjo 13 d. *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija*, T-566/19 R, ECLI:EU:T:2019:605.
([11]) 2019 m. lapkričio 27 d. Nutartis *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija*, T-566/19, ECLI:EU:T:2019:839.
([12]) 2019 m. gruodžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Mytilinaios Anonymos Etairia – Omilos Epicheiriseon / Komisija*, C-332/18 P, ECLI:EU:C:2019:1065, 126–127 punktai.
([13]) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

(23) 2016 m. gruodžio 12 d. bendrovė „Scandlines“ pateikė ieškinį dėl 2016 m. rugsėjo 30 d. rašto panaikinimo ([14]). Tą pačią dieną ji pateikė ieškinį Komisijai dėl to, kad ji nereagavo į bendrovės skundą ([15]).

(24) 2018 m. liepos 30 d. bendrovė „Scandlines“ išsiuntė antrą oficialų pranešimą ([16]), kuriuo paragino Komisiją apibrėžti savo poziciją dėl kitų įtariamų pagalbos priemonių, atsižvelgiant į jos 2016 m. rugsėjo 30 d. pastabas. 2018 m. rugsėjo 28 d. Komisija priėmė sprendimą (toliau – 2018 m. sprendimas) ([17]), kuriuo patvirtino, kad bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ suteiktos valstybės garantijos ir bendrovėms „Femern A/S“ ir „A/S Femern Landanlæg“ suteiktos valstybės paskolos, taip pat įtariama neteisėta pagalba, suteikta viršijus planavimo sprendimą ir skyrus mokesčių lengvatas, nebuvo neteisėta valstybės pagalba. Tame pačiame sprendime Komisija priėjo prie išvados, kad įtariama neteisėta pagalba bendrovei „Femern A/S“ skyrus kapitalo injekciją yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą tiek, kiek ji yra valstybės pagalba, kuriai netaikomas sprendimas dėl planavimo. 2019 m. sausio 4 d. bendrovė „Scandlines“ pateikė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo ([18]).

(25) 2018 m. gruodžio 13 d. nutartimis Bendrasis Teismas pripažino nepriimtinais tiek ieškinį dėl 2016 m. rugsėjo 30 d. Komisijos rašto panaikinimo, tiek ieškinį dėl neveikimo ([19]). Bendrovė „Scandlines“ pateikė apeliacinį skundą dėl nutarties, kuria atmestas jos ieškinys dėl panaikinimo ([20]).

(26) Sprendimu pradėti procedūrą Komisija panaikino 2018 m. sprendimą tiek, kiek jis susijęs su priemonėmis, skirtomis bendrovei „Femern A/S“ dėl fiksuotos jungties planavimo, statybos ir eksploatavimo. Taigi šios priemonės yra pagal šį sprendimą atliekamo vertinimo dalis.

(27) Kaip pažymėta sprendime pradėti procedūrą, ši procedūra taip pat taikoma visoms projekto planavimo etapui svarbioms priemonėms, susijusioms su fiksuota jungtimi.

(28) Šis sprendimas nesusijęs su bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ skirtomis priemonėmis, susijusiomis su jungčių žemyninėje šalies dalyje finansavimu, kaip paaiškinta sprendime pradėti procedūrą. Be to, jame nenagrinėjamos kitos galimos priemonės, išskyrus nurodytas 2.4 skirsnyje, kurias Danija skyrė arba, kaip įtariama, skyrė bendrovėms „Femern A/S“, „A/S Femern Landanlæg“, „Sund & Bælt Holding A/S“ ar bet kuriai kitai susijusiai bendrovei.

(29) 2017 m. lapkričio 6 d. bendrovė „Scandlines“ pateikė papildomą skundą dėl įtariamų neteisėtų ir nesuderinamų pagalbos priemonių, skirtų bendrovės „Femern A/S“ veiklai, kaip įtariama, susijusiai su fiksuotos jungties reklama ir rinkodara (toliau – reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veikla), finansuoti. Tame rašte nurodytos priemonės buvo įtrauktos į sprendimo pradėti procedūrą taikymo sritį, todėl yra vertinamos šiame sprendime.

2. IŠSAMUS PROJEKTO IR PRIEMONIŲ APIBŪDINIMAS

2.1. Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektas

(30) Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektą sudaro pakrantes jungianti infrastruktūra (toliau – fiksuota jungtis), o taip pat geležinkelių ir kelių jungtys žemyninėje šalies dalyje.

(31) Fiksuotą jungtį sudarys povandeninis tunelis tarp Danijos Lolando saloje esančio Riodbiu miesto ir Putgardeno uosto Vokietijoje. Jis bus maždaug 19 kilometrų ilgio ir sudarytas iš elektrifikuoto dvikelio geležinkelio linijos ir keturių eismo juostų greitkelio su avarine eismo juosta.

(32) Danijos jungtis žemyninėje šalies dalyje sudaro esama maždaug 120 kilometrų ilgio geležinkelio jungtis tarp Ringstedo ir Riodbiu miestų, kuri nuosavybės teise priklauso valstybiniam geležinkelių infrastruktūros valdytojui „Banedanmark“ (toliau – įstaiga „Rail Net Denmark“). Visas geležinkelio ruožas iš Ringstedo į Riodbiu bus elektrifikuotas, bus įrengtos naujos signalizacijos sistemos, atitinkančios ERTMS ([21]) 2 lygį. Įrengiant jungtis žemyninėje Danijos dalyje taip pat bus atliekamas būtinas aplinkos būklės gerinimas ir esamos Lolando greitkelio infrastruktūros, t. y. esamo greitkelio E47 tarp Riodbiuhauno ir Sakskiobingo, modernizavimas. Galiausiai esamas vieno kelio geležinkelio ruožas tarp Vordingborgo ir Riodbiu bus išplėstas įrengiant dvikelio geležinkelio ruožą.

(33) Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektu siekiama gerinti keleivių ir krovinių gabenimo tarp Šiaurės šalių ir Vidurio Europos sąlygas. Be to, Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektas turės teigiamą poveikį aplinkos apsaugai, užimtumui, regionų vystymuisi, pagerins prekybos sąlygas ir apskritai sustiprins transporto sektorių. Taigi kartu su Zundo fiksuota jungtimi tarp Danijos ir Švedijos, kuri veikia nuo 2000 m. liepos mėn., Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektu bus gerokai pagerintas eismas vienu svarbiausių sausumos transporto koridorių, jungiančių Skandinaviją su Vidurio Europa. Be to, Komisija pripažino Fėmarno juostos fiksuotos jungties

([14]) Byla T-890/16, *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija,* ECLI:EU:T:2018:1004.
([15]) Byla T-891/16, *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija,* ECLI:EU:T:2018:1003.
([16]) Šis raštas registruotas numeriu SA.51981.
([17]) 2018 m. rugsėjo 28 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA. 51981 (2018/FC) – Danija – Skundas dėl įtariamos neteisėtos pagalbos bendrovėms „Femern A/S“ ir „Femern Landanlæg A/S“ (OL C 406, 2018 11 9, p. 1).
([18]) Byla T-7/19, *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija,* sprendimas dar nepriimtas.
([19]) 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo nutartys *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija,* T-890/16, ECLI:EU:T:2018:1004 ir T-891/16, ECLI:EU:T:2018:1003.
([20]) Byla C-173/19 P, *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija,* sprendimas dar nepriimtas.
([21]) Europos geležinkelių eismo valdymo sistema.

projektą prioritetiniu TEN-T tinklo projektu. Taip pat tai yra vienas iš „iš anksto nustatytų projektų“, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1316/2013 ([22]) I priedo I dalies 2 punkte.

(34) Danijos valdžios institucijos, atsakydamos į sprendimą pradėti procedūrą, pridūrė, kad oficialus Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto planavimas buvo pradėtas dar 1991 m., kai Danijos vyriausybė sudarė sutartį su Švedijos vyriausybe dėl fiksuotos jungties per Zundo sąsiaurį įrengimo (toliau – Zundo fiksuota jungtis) ([23]). Remdamasi Danijos ir Švedijos sutarties dėl Zundo fiksuotos jungties 21 straipsniu, Danijos vyriausybė pareiškė esanti pasirengusi įrengti fiksuotą jungtį per Fėmarno sąsiaurį, jeigu bus atsižvelgiama į aplinkosaugos ir finansinius aspektus. Nuo 1991 m. iki Danijos ir Vokietijos sutarties pasirašymo 2008 m. Danijos ir Vokietijos vyriausybės atliko keletą parengiamųjų Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto vertinimų.

(35) Remiantis Danijos Karalystės ir Vokietijos Federacinės Respublikos sutarties dėl fiksuotos jungties per Fėmarno sąsiaurį (toliau – Fėmarno sąsiaurio sutartis) 1 straipsniu ([24]), Danijai tenka visa atsakomybė ir ji prisiima visą fiksuotos jungties per Fėmarno sąsiaurį finansavimo riziką, taip pat yra atsakinga už jungčių Danijos žemyninėje dalyje modernizavimą. Vokietija yra atsakinga už jungčių savo žemyninėje dalyje finansavimą ir modernizavimą.

(36) Teikdamos pranešimą 2014 m., Danijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad bendros fiksuotos jungties planavimo ir statybos sąnaudos 2014 m. kainomis sudarė 54,9 mlrd. DKK (7,4 mlrd. EUR ([25])). Sąnaudos, susijusios su jungčių žemyninėje Danijos dalyje modernizavimo planavimu ir statyba, 2014 m. kainomis sudarė 9,5 mlrd. DKK (1,3 mlrd. EUR). Bendros projekto (planavimo darbų, statybos, atsargų ir kitų darbų, susijusių tiek su fiksuotos jungties, tiek jungčių žemyninėje dalyje) sąnaudos sudarė 64,4 mlrd. DKK (8,6 mlrd. EUR). Reaguodamos į abejones, išdėstytas sprendime pradėti procedūrą, Danijos valdžios institucijos patikslino savo pranešimą ir atnaujino numatomas fiksuotos jungties planavimo ir statybos sąnaudas. Šis atnaujinimas smulkiau paaiškintas šio sprendimo 5 skirsnyje.

(37) 2007–2013 m. Komisija skyrė 205 mln. EUR bendro finansavimo dotacijas Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto planavimo darbams. Vėliau laikotarpis pratęstas iki 2015 m. Projektas taip pat įtrauktas į paraiškų, atrinktų Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) transporto sektoriaus ES finansinei paramai gauti, sąrašą ([26]). Danijos valdžios institucijos patikslino, kad 2007–2015 m. projektui iš tikrųjų skirta 181 mln. EUR fiksuotai jungčiai. 2017–2020 m. bendrovė „Femern A/S“ gavo 589 mln. EUR asignavimų iš EITP paramos lėšų. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad bendrovė „Femern A/S“ jau yra panaudojusi maždaug 7 mln. EUR sumą.

(38) 2005 m. rugsėjo mėn. valstybinė įmonė „Sund & Bælt Holding A/S“ įsteigė bendrovę „Femern A/S“ – jai priklauso visa šios patronuojamosios įmonės nuosavybė. Vėliau bendrovė „Femern A/S“ tapo bendrovės „A/S Femern Landanlæg“ ([27]), kuri taip pat yra įmonės „Sund & Bælt Holding A/S“ patronuojamoji įmonė, patronuojamąja įmone.

(39) Remdamasis Planavimo įstatymu ([28]), Danijos transporto ministras pavedė bendrovei „Femern A/S“ planuoti Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektą. Todėl bendrovė „Femern A/S“ atliko įvairius tyrimus ir statybos parengiamuosius darbus, visų pirma analizavo ir vertino aplinkosaugos, techninius ir saugos aspektus bei rengėsi organizuoti konkursą projektui užbaigti. Be to, bendrovė „Femern A/S“ atliko būtinus tyrimus ir parengiamuosius darbus dėl būsimos statybvietės Riodbiuhauno mieste įkūrimo. Galiausiai bendrovė „Femern A/S“ yra atsakinga už informavimo veiklą, kurią ji turėtų vykdyti bendradarbiaudama su vietos savivaldybėmis ([29]).

([22]) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo sukuriama Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 bei panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129).

([23]) 1991 m. kovo 23 d. tarpvyriausybinis Danijos ir Švedijos vyriausybių susitarimas.

([24]) Sutartį Danija ir Vokietija pasirašė 2008 m. rugsėjo 3 d., o ratifikavo 2009 m.

([25]) Danija laikosi fiksuotojo valiutos kurso politikos euro atžvilgiu – oficialus kursas yra 746,038 DKK už 100 EUR. Šis valiutos kursas taikomas visame sprendime apskaičiuojant apytikslį Danijos kronų ekvivalentą eurais.

([26]) Žr. 2015 m. liepos 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą C(2015) 5274, kuriuo patvirtinamas sąrašas atrinktų paraiškų, pateiktų remiantis 2014 m. rugsėjo 11 d. kvietimais teikti paraiškas pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) transporto sektoriaus finansinės pagalbos daugiametę darbo programą, ir 2018 m. sausio 5 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą C(2017) 8803, kuriuo patvirtinamas sąrašas atrinktų paraiškų, pateiktų remiantis 2017 m. vasario 8 d. kvietimu teikti paraiškas pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) transporto sektoriaus finansinės pagalbos daugiametę darbo programą.

([27]) Bendrovė „A/S Femern Landanlæg“ įsteigta 2009 m. lapkričio 16 d.

([28]) Danijos įstatymas dėl fiksuotos jungties per Fėmarno sąsiaurį ir jungčių Danijos žemyninėje dalyje planavimo (2009 m. balandžio 15 d. Įstatymas Nr. 285).

([29]) 2008 m. gruodžio 17 d. Planavimo įstatymo aiškinamosios pastabos.

(40) Siekiant teisinio tikrumo, 2009 m. kovo 16 d. pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį Komisijai buvo pranešta apie planavimo etapo finansavimą. 2009 m. liepos 13 d. Komisija nusprendė neprieštarauti planavimo etapo finansavimui ([30]) ir priėjo prie išvados, kad planavimo etape bendrovė „Femern A/S“ veikė kaip valdžios institucija ir todėl bet kokiai paramai nebuvo taikoma Sutarties 107 straipsnio 1 dalis. Vis dėlto, kadangi Komisija negalėjo atmesti galimybės, kad viešoji parama planavimo etapui gali apimti valstybės pagalbą būsimam fiksuotos jungties operatoriui, ji taip pat įvertino priemonių, apie kurias buvo pranešta, suderinamumą ir padarė išvadą, kad jos gali būti laikomos suderinamomis.

(41) 2015 m. balandžio 28 d. Folketingas priėmė Įstatymo dėl fiksuotos jungties ir jungčių Danijos žemyninėje dalyje statybos (toliau – Statybos įstatymas) ([31]) projektą. Statybos įstatyme taip pat nustatytas būsimos fiksuotos jungties eksploatavimo teisinis pagrindas. Statybos įstatymas įsigaliojo 2015 m. gegužės 6 d.

(42) 2019 m. vasario 6 d. bendrovė „Femern A/S“ gavo Vokietijos valdžios institucijų pasirašytą administracinį Vokietijos sprendimą patvirtinti fiksuotos jungties statybos planą. Gavus administracinį Vokietijos sprendimą patvirtinti planą, 2019 m. kovo 26 d. Folketingas įgaliojo bendrovę „Femern A/S“ pradėti pirmuosius ir nurodytus fiksuotos jungties statybos darbus Danijos pusėje. Konkrečiau, bendrovės „Femern A/S“ buvo paprašyta derėtis dėl būtinų susitarimų su rangovais, kad būtų galima pradėti šiuos darbus: tunelio elementų gamyklos statybą, darbinio uosto įkūrimą, tunelio portalo sukūrimą Danijos pusėje, gyvenamųjų ir administracinių patalpų įrengimą, užtikrinant, kad atitinkamas rangovas pradėtų specialių laivų įrenginių pirkimą ir neesminius parengiamuosius darbus.

2.2. **Fiksuota jungtis**

(43) Statybos įstatymu bendrovė „Femern A/S“ paskirta fiksuotos jungties savininke ([32]), o jos vienintelis tikslas – valdyti fiksuotos jungties statybą, eksploatavimą ir finansavimą ([33]). Vykdydama šias pareigas, ji taip pat bus fiksuotos jungties geležinkelio linijos infrastruktūros valdytoja. Statybos įstatymu leidžiama bendrovei „Femern A/S“ gauti paskolas ir naudotis kitomis finansinėmis priemonėmis siekiant tikslų, susijusių su fiksuotos jungties planavimu, statyba ir eksploatavimu.

(44) Bendrovė „Femern A/S“ gali finansuoti fiksuotą jungtį paskolomis, gautomis tarptautinėje finansų rinkoje. Danijos vyriausybė toms paskoloms gali suteikti valstybės garantiją. Bendrovė „Femern A/S“ taip pat gali finansuoti projektą valstybės paskolų lėšomis.

(45) Bendrovė „Femern A/S“ turės teisę rinkti rinkliavas iš fiksuotos jungties kelių infrastruktūros naudotojų. Tų mokesčių dydį ir jų koregavimo principus nustatys transporto ministras ([34]). Bendrovė „Femern A/S“ gali pakeisti esamas bendrąsias nuolaidų sistemas ir pradėti taikyti naujas nuolaidų sistemas tik tiek, kiek tai nedaro reikšmingo poveikio transporto ministro nustatytam mokėjimų dydžiui. Ji taip pat turės teisę taikyti geležinkelio mokesčius už naudojimąsi fiksuotos jungties geležinkelio linija. Šiuos mokesčius taip pat nustatys transporto ministras ([35]). Pasirinkta struktūra reiškia, kad rinkliavos ir geležinkelio mokesčiai padengs fiksuotos jungties ir jungčių Danijos žemyninėje dalyje eksploatavimo ir priežiūros sąnaudas, taip pat su palūkanų mokėjimu ir paskolos grąžinimu susijusias sąnaudas, patiriamas dėl Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto planavimo ir statybos metu susidariusio įsiskolinimo.

(46) Fiksuotos jungties statybos darbus gali atlikti visos potencialios įmonės vienodomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis, nes bendrovė „Femern A/S“ visas statybos sutartis sudaro laikydamasi viešųjų pirkimų teisės aktuose nustatytų viešųjų pirkimų procedūrų.

2.3. **Kelių ir geležinkelių jungtys žemyninėje Danijos** ([36]) **dalyje**

(47) Bendrovė „A/S Femern Landanlæg“ paskirta valdyti jungčių Danijos žemyninėje dalyje statybą ir eksploatavimą ([37]). Geležinkelio jungtis žemyninėje dalyje statys ir eksploatuos įstaiga „Rail Net Denmark“ Danijos valstybės vardu, o finansuos bendrovė „A/S Femern Landanlæg“. Įstaiga „Rail Net Denmark“, kuri yra Danijos geležinkelių infrastruktūros valdytoja, yra atsakinga už visas sąnaudas, susijusias su Danijos geležinkelių infrastruktūros eksploatavimu, įskaitant geležinkelių jungtis žemyninėje šalies dalyje. Būtiną kelių jungčių žemyninėje šalies dalyje modernizavimą atliks Danijos kelių direkcija Danijos valstybės vardu, o finansuos bendrovė „A/S Femern Landanlæg“. Kelių jungtys žemyninėje šalies dalyje bus bendro Danijos kelių infrastruktūros tinklo, kurį finansuoja, eksploatuoja ir prižiūri Danijos kelių direkcija, dalis.

([30]) Žr. 2 išnašą.
([31]) 2015 m. gegužės 4 d. Įstatymas Nr. 575.
([32]) Žr. Statybos įstatymo 38 straipsnį.
([33]) Žr. Statybos įstatymo 1 ir 5 straipsnius.
([34]) Žr. Statybos įstatymo 42 straipsnį.
([35]) Žr. Statybos įstatymo 41 straipsnį.
([36]) Šioje byloje nenagrinėjamos jungtys Vokietijos žemyninėje dalyje.
([37]) Žr. Statybos įstatymo 2 straipsnį. Taip pat žr. 32 konstatuojamąją dalį, kurioje apibūdintos jungtys žemyninėje šalies dalyje.

(48) Esamo dvikelio geležinkelio ruožo iš Ringstedo į Vordingborgą bei esamo vieno kelio geležinkelio iš Vordingborgo į Riodbiu, įskaitant šiame ruože įrengtą naują signalizacijos sistemą, savininkė yra įstaiga „Rail Net Denmark“. Bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ priklausys naujas kelio ruožas iš Vordingborgo į Riodbiu, įskaitant naujame kelyje įrengtą naują signalizacijos sistemą, ir viso ruožo iš Ringstedo į Riodbiu elektrifikavimo įrenginiai.

(49) Bendra geležinkelio jungčių žemyninėje Danijos dalyje nuosavybė priklauso bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ ir įstaigai „Rail Net Denmark“ ([38]). Užbaigus statybą ir atsižvelgiant į tai, kad bus techniškai sunku atskirti jungčių žemyninėje Danijos dalyje geležinkelio įrenginių nuosavybę, įstaiga „Rail Net Denmark“ ir bendrovė A/S „Femern Landanlæg“ apsikeis turtu ([39]).

(50) Valstybė išliks kelių jungčių žemyninėje Danijos dalyje savininkė.

(51) Bendrovė „A/S Femern Landanlæg“ gali finansuoti jungtis žemyninėje šalies dalyje paskolomis, gautomis tarptautinėje finansų rinkoje. Danijos vyriausybė gali suteikti valstybės garantiją šioms paskoloms. Be to, bendrovė „A/S Femern Landanlæg“ gali finansuoti jungtis žemyninėje šalies dalyje valstybės paskolų lėšomis.

(52) Bendrovė „Femern A/S“ mokės dividendus bendrovei „A/S Femern Landanlæg“. Sumokėjus šiuos dividendus, bendrovė „A/S Femern Landanlæg“ grąžins skolą, susijusią su paskolomis, būtinomis geležinkelio jungčių žemyninėje šalies dalyje planavimo, statybos, priežiūros ir reinvesticijų sąnaudoms ir kelių jungčių žemyninėje šalies dalyje statybos sąnaudoms padengti.

(53) Vadovaujantis Danijoje galiojančiais bendraisiais principais, naudojimasis kelių jungtimis žemyninėje Danijos dalyje nebus apmokestinamas.

2.4. **Priemonės, kurios buvo skirtos arba, kaip įtariama, skirtos bendrovei „Femern A/S“**

(54) Sprendime pradėti procedūrą buvo pareikšta abejonių dėl valstybės pagalbos pobūdžio ir kelių įtariamų pagalbos priemonių, apie kurias pranešta, suderinamumo, kaip apibūdinta toliau.

2.4.1. *Kapitalo injekcijos*

(55) Danijos valdžios institucijos pranešė, kad 2005 ir 2009 m. valstybinė įmonė „Sund & Bælt Holding A/S“ skyrė 500 mln. DKK (67,0 mln. EUR) vertės kapitalo injekcijas bendrovei „Femern A/S“. Šiomis kapitalo injekcijomis buvo siekiama suteikti galimybę bendrovei „Femern A/S“ atlikti Danijos parengiamųjų darbų ir tyrimų, susijusių su Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektu, dalį ([40]). Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, bendrovė „Scandlines“ laikosi nuomonės, kad įmonė „Sund & Bælt Holding A/S“ tuo pačiu laikotarpiu skyrė papildomas kapitalo injekcijas ir galėjo viršyti sprendime dėl statybos nustatytą sumą mažiausiai 10 mln. DKK (1,3 mln. EUR).

2.4.2. *Valstybės garantijos*

(56) Sprendimas pradėti procedūrą taip pat apėmė valstybės garantijos modelį, apie kurį pranešė Danijos valdžios institucijos. Jį sudaro valstybės garantijos paskoloms ar kitoms finansinėms priemonėms, kurias tarptautinėse finansų rinkose bendrovė „Femern A/S“ gavo fiksuotos jungties planavimui, statybai ir eksploatavimui finansuoti ([41]).

(57) Planavimo įstatymo 7 straipsnio 3 ir 5 dalyse nustatyta, kad bendrovei „Femern A/S“ suteikiama valstybės garantija, taikoma „Femern A/S“ įsipareigojimams, susijusiems su paskolomis ir kitomis finansinėmis priemonėmis, skirtomis fiksuotos jungties parengiamiesiems, tyrimo, planavimo ir kitiems būtiniems darbams finansuoti.

(58) Statybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bendrovei „Femern A/S“ suteikiama valstybės garantija, taikoma „Femern A/S“ įsipareigojimams, susijusiems su paskolomis ir kitomis finansinėmis priemonėmis, skirtomis fiksuotos jungties planavimo, statybos, eksploatavimo ir kitiems būtiniems darbams, susijusiems su jos statyba ir eksploatavimu, finansuoti ir refinansuoti.

(59) Kaip ir kitos valstybinės įmonės, gaunančios paskolas, kurioms suteikiama valstybės garantija, bendrovė „Femern A/S“ turės mokėti garantijos priemoką Danijos valstybei, kaip nurodyta 2014 m. pranešime, o ji sudarys 0,15 proc. per metus už negrąžintą skolos dalį, kuriai taikoma garantija.

(60) Valstybės garantija taikoma bendrovės „Femern A/S“ įsipareigojimams, susijusiems su paskolomis ir kitomis finansinėmis priemonėmis, skirtomis fiksuotos jungties planavimo, statybos, eksploatavimo ir kitiems būtiniems darbams, susijusiems su jos planavimu, statyba ir eksploatavimu, finansuoti ir refinansuoti.

(61) Valstybė taip pat gali nuspręsti garantuoti kitas bendrovės „Femern A/S“ finansines sutartis, sudarytas projektui finansuoti (pavyzdžiui, apsikeitimo sandorius) ([42]). Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad Danijos valstybė gali teikti garantijas išvestinių finansinių priemonių sandoriams. Šios garantijos suteikia bendrovei „Femern A/S“ galimybę užsitikrinti palankesnes išvestinių finansinių priemonių normas, nes kitai sandorio šaliai nereikia prisiimti rizikos, kad bendrovė „Femern A/S“ neįvykdys savo įsipareigojimų pagal išvestinių finansinių priemonių sutartį. Analogiškai, jeigu bendrovė „Femern A/S“ turi pateikti užstatą dėl tokių išvestinių finansinių priemonių, ji taip pat gali pasinaudoti tomis garantijomis.

([38]) Žr. Statybos įstatymo 39 straipsnį.
([39]) Atsižvelgiant į įstaigos „Rail Net Denmark“ turto ir bendrovės „A/S Femern Landanlæg“ turto vertę.
([40]) Pagal Įstatymo dėl įmonės „Sund & Bælt“ 6 straipsnį.
([41]) Žr. Planavimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalies 5 punktą ir Statybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalį.
([42]) Statybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalis kartu su 1 straipsniu.

(62) Galiausiai garantija padengia kitus bendrovės „Femern A/S“ prisiimtus finansinius įsipareigojimus, susijusius su statybos etapu ([43]).

(63) Valstybės garantija gali būti taikoma tik paskoloms, kurias bendrovė „Femern A/S“ gauna fiksuotai jungčiai finansuoti, padengti. Kadangi „Femern A/S“ yra specialios paskirties įmonė, ji gali vykdyti tik fiksuotos jungties finansavimo, planavimo, statybos ir eksploatavimo veiklą arba gauti tik jai skirtas paskolas.

(64) Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, skundų pateikėjai tvirtino, kad dėl valstybės garantijos bendrovės „Femern A/S“ kredito reitingas atitinka Danijos valstybės reitingą (AAA), todėl jos paskoloms taikomos finansinės sąlygos yra gerokai geresnės nei būtų taikomos finansų rinkoje. Be to, jie teigia, kad iš Planavimo ir Statybos įstatymų matyti, jog valstybės garantijos yra neribotos trukmės ir dydžio ir iš esmės apsaugo bendrovę „Femern A/S“ nuo bankroto. Jos taip pat neatitinka nė vienos iš Pranešime dėl garantijų ([44]) nurodytų sąlygų, kurios galėtų paneigti valstybės pagalbos buvimą.

(65) Skundų pateikėjai taip pat teigė, kad kiekvieną kartą, kai bendrovė „Femern A/S“ sudaro naują finansinį susitarimą, suteikiama nauja garantija, apimanti naują *ad hoc* pagalbos priemonę.

2.4.3. *Valstybės paskolos*

(66) Pagal finansavimo modelį, apie kurį pranešta, bendrovė „Femern A/S“ taip pat turi teisę gauti valstybės paskolas kaip alternatyvų būdą gauti lėšų ([45]). Danijos valdžios institucijos nurodė, kad valstybės paskolų palūkanų norma atitinka pačios valstybės paskolų sąlygas ([46]) pridėjus papildomą paskolos marža, kuri, kaip pranešta 2014 m., sudaro 0,15 proc.

(67) Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, skundų pateikėjai teigė, kad sprendime dėl planavimo nebuvo leidžiama teikti valstybės pagalbą skiriant valstybės paskolas. Jų tvirtinimu, finansų ministras suteikė valstybės paskolas ir skyrė tokią pagalbą gerokai viršydamas sumą, kuri leidžiama pagal sprendimą dėl planavimo. Skundų pateikėjų teigimu, projekto planavimo etape valstybė suteikė paskolas bendrovėms „Femern A/S“ ir „A/S Femern Landanlæg“, kurių bendra suma sudarė 533 mln. EUR ([47]). Danijos valdžios institucijos tvirtino, kad pradinis 194 mln. EUR planavimo biudžetas buvo padidintas 2010, 2011 ir 2013 m. iki 684 mln. EUR (2008 m. kainomis), iš kurių 534 mln. EUR buvo skirti fiksuotos jungties planavimo etapui (likusi suma buvo skirta jungtims žemyninėje šalies dalyje). Šioms sąnaudoms padengti, bendrovei „Femern A/S“ buvo suteiktos valstybės paskolos. Šiuos biudžeto koregavimus patvirtino Folketingo Finansų komitetas.

(68) Skundų pateikėjai taip pat teigė, kad numatytos valstybės paskolos neturi nustatyto grąžinimo laikotarpio ir todėl yra neribotos trukmės. Jeigu tokio laikotarpio nėra, bendrovė „Femern A/S“ gali nuolat atidėti pradinių paskolų grąžinimą iš eilės gaudama naujas paskolas pradinėms paskoloms refinansuoti.

(69) 2018 m. lapkričio ir gruodžio mėn., kai vis dar galiojo sprendimas dėl statybos, bendrovė „Femern A/S“ gavo 7,4 mlrd. DKK (1,0 mlrd. EUR) nominalios vertės valstybės paskolas, skirtas finansavimui, būtinam statybos etapui pradėti, užtikrinti. Šios paskolos išmokėtos nuo 2018 m. lapkričio mėn. iki 2019 m. balandžio mėn.

(70) Skundų pateikėjai taip pat teigė, kad kiekvieną kartą, kai bendrovė „Femern A/S“ gauna naują valstybės paskola, skiriama nauja priemonė, apimanti naują *ad hoc* pagalbos priemonę.

Paskolos reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veiklai

(71) Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, bendrovė „Scandlines“ teigė, kad bendrovė „Femern A/S“ vykdė įvairią reklamos ir rinkodaros veiklą ([48]) pati arba pasitelkdama rangovus, konsultantus ([49]) ir tiesioginius tiekėjus. Bendrovė „Scandlines“ taip pat nurodė, kad šios rūšies veiklos finansavimas buvo valstybės pagalba, kuri yra neteisėta ir nesuderinama, nes bendrovė „Femern A/S“ kol kas neturi kito pajamų šaltinio be ES finansavimo. Kita vertus, įtariama nagrinėjama pagalba turėtų būti laikoma netinkamu pagal sprendimą dėl planavimo skirtos pagalbos naudojimu.

([43]) Statybos įstatymo 4 straipsnio 4 dalis kartu su 1 straipsniu.
([44]) Komisijos pranešimas dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (OL C 155, 2008 6 20, p. 10).
([45]) Žr. Planavimo įstatymo 7 straipsnio 4 dalį ir Statybos įstatymo 4 straipsnio 3 dalį.
([46]) Nustatomos paskolų suteikimo dieną ir pagal tuo metu taikomas rinkos sąlygas.
([47]) Bendrovės „Scandlines“ duomenimis, pradinė 187 mln. EUR suma buvo didinama keturis kartus iki 2013 m.
([48]) Pavyzdžiui, spaudos skyriaus ir dviejų informacijos centrų (Riodbiuhauno ir Burge Vokietijos Fėmarno saloje) veikla ir vaizdo kanalas, konkursų organizavimas ir dalyvavimas juose, informacinės akcijos, publikacijos žiniasklaidoje ir interneto svetainėse, mokslinės informacijos rengimas ir sklaida prodiuseriams, tvarkytojams ir pardavėjams, vartotojams skirtos reklamos akcijos, maratonų ir futbolo turnyrų rėmimas.
([49]) Pvz., sutartis dėl „žiniasklaidos stebėsenos“ (2014 m.), rinkodaros valdymo ir konsultavimo paslaugų sutartis (2017 m.).

(72) Šiuo atžvilgiu Danijos valdžios institucijos preliminaraus tyrimo procedūros etape teigė, kad bendrovės „Femern A/S“ informavimo veikla atitinka jos funkcijas, nustatytas teisiniame pagrinde, reglamentuojančiame jos, kaip valstybinės bendrovės, veiklą, vykdomą Transporto ministerijos vardu. Kai valstybė įgyvendina tokius didelius infrastruktūros projektus, atitinkami viešieji subjektai privalo kuo plačiau informuoti visuomenę, kad piliečiai žinotų, koks tai yra infrastruktūros projektas, kiek truks statybos etapas, taip pat kokią naudą duos valstybės sprendimas įrengti šią infrastruktūrą. Taigi, jų manymu, ši veikla yra valstybės viešosios funkcijos informuoti piliečius dalis ir nelaikytina reklamos ir rinkodaros veikla, nes fiksuota jungtis pradės veikti tik tolimoje ateityje. Todėl šios veiklos finansavimas nėra valstybės pagalba. Danijos valdžios institucijos taip pat paaiškino, kad 2014 ir 2015 m. informavimo veikla buvo iš dalies finansuojama ES lėšomis per Komisijos TEN-T programą ir iš dalies valstybės paskolomis. 2014 m. šiai veiklai buvo skirtas visas ES finansavimas (50 proc. sąnaudų), o 2015 m. šiai veiklai buvo skirtas nedidelis ES finansavimas. 2016 m. bendrovė „Femern A/S“ negavo ES finansavimo informavimo veiklai. Taigi 2016 m. ši veikla, kaip ir kita bendrovės „Femern A/S“ veikla, buvo finansuojama valstybės paskolomis. 2017 m. bendrovė „Femern A/S“ gavo ES finansavimą iš EITP programos, taigi informavimo veikla buvo iš dalies finansuojama ES ir iš dalies – valstybės paskolomis.

2.4.4. *Specialios mokesčių priemonės*

(73) Sprendime pradėti procedūrą taip pat atkreiptas dėmesys į bendrovės „Scandlines“ susirūpinimą, kad pagal Danijos mokesčių teisę bendrovei „Femern A/S“ taikoma speciali mokesčių tvarka, kuri iš pradžių buvo numatyta Planavimo įstatyme.

2.4.4.1. Nuostolių perkėlimas

(74) Pagal Planavimo įstatymo 9 straipsnį bendrovė „Femern A/S“ galėjo perkelti nuostolius iš vienų metų į kitus be jokių apribojimų. Iš pradžių tai atitiko taisykles, kurios apskritai taikomos įmonėms Danijoje. Tačiau 2013 m. sausio 1 d. Danijos mokesčių teisėje buvo įtvirtintas ([50]) perkeliamų ankstesnių laikotarpių nuostolių ([51]) sumų, kurias galima atimti per vienus metus, apribojimas. Remiantis šia nuostata, nors teisė perkelti nuostolius nebuvo ribotos trukmės, metinė nuostolių, kurie gali būti perkeliami ir atimami iš vėlesnių metų pelno, suma yra ne daugiau kaip 7,5 mln. DKK ([52]) (1,0 mln. EUR). Jeigu nuostolis išlieka, gali būti atimama tik ne daugiau kaip 60 proc. teigiamų apmokestinamųjų pajamų, viršijančių 7,5 mln. DKK sumą. Tačiau, remiantis specialiomis Planavimo įstatymo nuostatomis, šis apribojimas nebuvo taikomas bendrovei „Femern A/S“, kuri išsaugojo teisę neribotai perkelti ankstesnių laikotarpių nuostolius. Ši teisė buvo panaikinta 2015 m. pabaigoje ([53]).

(75) Danijos valdžios institucijos preliminaraus tyrimo procedūros etape teigė, kad 2013–2015 m. bendrovė „Femern A/S“ neturėjo jokio faktinio finansinio pranašumo, nes praktikoje tokia priemonė galėjo būti taikoma tik vėlesniuose projekto etapuose, t. y. kai įgyvendinus projektą būtų gauta apmokestinamojo pelno. Danijos valdžios institucijos taip pat paaiškino, kad šiuo laikotarpiu bendrovė „Femern A/S“ panaudojo visus patirtus nuostolius apmokestinamosioms pajamoms mažinti grupės lygmeniu tais pačiais finansiniais metais. Pagal bendrąsias mokesčių taisykles kitos grupei priklausančios Danijos įmonės galėjo padaryti tą patį.

2.4.4.2. Turto nuvertėjimas

(76) Remiantis „Sund & Bælt“ įstatymo ([54]) 12 ir 13 straipsniais, įmonei „Sund & Bælt“ priklausančių bendrovių, pavyzdžiui, „Femern A/S“, metinė turto nusidėvėjimo norma sudarė 6 proc. pradinių įsigijimo sąnaudų. Bendros fiksuotos jungties statybos sąnaudos galėtų būti laikomos pradinėmis įsigijimo sąnaudomis. Tai reiškia, kad visam bendrovės „Femern A/S“ turtui būtų taikoma viena bendra nusidėvėjimo taisyklė. Bendrovės „Femern A/S“ 6 proc. nusidėvėjimo norma taikoma iki pajamų metų, kuriais bendra nusidėvėjimo suma viršija 60 proc. pradinių įsigijimo sąnaudų (t. y. 10 metų laikotarpį), o nuo tada metinė nusidėvėjimo norma sumažinama iki 2 proc.

(77) Danijos valdžios institucijų teigimu, nuo 2016 m. sausio 1 d. iš dalies pakeitus „Sund & Bælt“ įstatymą taip pat buvo panaikintos specialios nusidėvėjimo taisyklės ([55]).

([50]) Žr. 2012 m. birželio 18 d. Įstatymo Nr. 591, kuriuo iš dalies keičiamas Danijos pelno mokesčio įstatymas, 12 straipsnio 2 dalį.
([51]) Ankstesniais finansiniais metais patirti nuostoliai.
([52]) 2010 m. vertės – suma indeksuojama kiekvienais metais (išskyrus 2010–2013 m. laikotarpį).
([53]) Planavimo įstatymo 9 straipsnis buvo panaikintas 2015 m. gegužės 4 d. įstatymu Nr. 581, kuris apmokestinimo taisyklių atžvilgiu įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d.
([54]) Žr. 2005 m. birželio 24 d. Įstatymo Nr. 588 „Lov om Sund og Bælt Holding A/S“ (toliau – „Sund ir Bælt“ įstatymas) 13 ir 14 straipsnius.
([55]) Pakeitimas, numatytas 2015 m. gegužės 4 d. Įstatymu Nr. 581.

2.4.4.3. Bendro apmokestinimo tvarka

(78) Bendrovė „Femern A/S“ privaloma tvarka bendrai apmokestinama kartu su įmone „Sund & Bælt Holding“ pagal bendrąją bendro apmokestinimo tvarką, kuri taikoma visoms grupei priklausančioms Danijos įmonėms. Pagal Danijos pelno mokesčio įstatymo 31 straipsnį „grupė“, kurios visos bendrovės yra įsteigtos Danijoje, turi būti apmokestinama vadovaujantis privalomo grupės apmokestinimo nuostatomis. Šiuo atžvilgiu bendrovei „Femern A/S“ netaikomos jokios specialios taisyklės.

(79) Skundų pateikėjai tvirtino, kad pirmiau nurodytos bendrovei „Femern A/S“ skirtos mokesčių priemonės yra nesuderinama valstybės pagalba, kuri, kol buvo panaikintos atitinkamos nuostatos, buvo neribotos trukmės ir dydžio bei kuria bendrovei buvo suteikiamas pranašumas atskirai nuo kitų valstybės priemonių, todėl ją reikia įvertinti atskirai.

2.4.5. *Nemokamas naudojimasis valstybės turtu*

(80) Pagal Fėmarno sąsiaurio sutarties 8 straipsnį Vokietija ir Danija nemokamai suteikia žemės plotus, reikalingus Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektui statyti ir eksploatuoti (8 straipsnio 1 dalis), įskaitant būtinus vandens plotus ir jūros dugną (8 straipsnio 2 dalis).

(81) Danijos valstybė nemokamai suteiks bendrovei „Femern A/S“ vandens plotus ir jūros dugną, kurie reikalingi fiksuotos jungčiai parengti, ištirti ir planuoti ([56]), taip pat statyti ir eksploatuoti ([57]).

(82) Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, bendrovė „Scandlines“ teigė, kad taikant šias nuostatas bendrovė „Femern A/S“ įgyja finansinį pranašumą, nes jų nesant ji įprastai turėtų mokėti rinkos mokestį už naudojimąsi vandens plotais ir jūros dugnu.

(83) Tačiau Danijos valdžios institucijos tvirtino, kad Danijos teisėje nėra bendros taisyklės ar principo, pagal kuriuos įmonės, kurių faktinė ir teisinė padėtis yra panaši į bendrovės „Femern A/S“, turėtų mokėti valstybei mokesčius už naudojimąsi jūros dugnu ir vandens plotais. Taigi tas pats nemokamo naudojimosi principas taikomas ir kitoms iš rinkliavų finansuojamoms transporto infrastruktūroms Danijoje (pavyzdžiui, Zundo fiksuotai jungčiai ir Didžiojo Belto fiksuotai jungčiai). Analogiškai keltų operatoriai ar kitos krovinių vežimo laivais bendrovės, nors ir nėra visiškai panašioje padėtyje, nemoka jokių mokesčių Danijos valstybei už jūrų rajonų, esančių Danijos jurisdikcijoje, kirtimą. Be to, uostai nemoka jokių mokesčių už naudojimąsi jūros dugnu.

2.4.6. *Geležinkelio mokesčiai*

(84) Bendrovė „Femern A/S“ turi teisę taikyti mokesčius geležinkelio operatoriams už naudojimąsi fiksuotos jungties geležinkelio linija. Transporto ministerija nustatys mokesčių, kuriuos geležinkelio bendrovės mokės bendrovei „Femern A/S“ už naudojimąsi fiksuotos jungties geležinkelio linija, dydį ir reguliavimo principus ([58]).

(85) Sprendime pradėti procedūrą atkreiptas dėmesys į bendrovės „Scandlines“ susirūpinimą, kad valstybė per savo geležinkelio operatorių „Danske Statsbaner“ (toliau – DSB) ([59]) neapibrėžtą laikotarpį kasmet mokės bendrovei „Femern A/S“ dalį bendrų mokesčių, kurie sudarys 350 mln. DKK (46,9 mln. EUR). Kadangi atrodytų, kad šis mokestis būtų taikomas neatsižvelgiant į traukinių, riedančių per fiksuotą jungtį, skaičių, be koregavimo mechanizmo ir neapibrėžtą laikotarpį, skundo pateikėjas nurodė, kad taip bus suteiktas ekonominis pranašumas bendrovei „Femern A/S“.

(86) Danijos valdžios institucijos teigė, kad Statybos įstatymo parengiamajame rašte ([60]) (toliau – Statybos įstatymo parengiamasis raštas) numatyta, kad geležinkelio mokesčių dydyje atsispindės ir fiksuotos jungties statybos sąnaudų dalis ilgalaikėje perspektyvoje, o ne tik sąnaudos, tiesiogiai patirtos eksploatuojant geležinkelio liniją. Be to, jie bus nustatomi pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/34/ES ([61]), užtikrinant, kad būtų išvengta kompensacijos permokos.

(87) Be to, Danijos valdžios institucijos tikisi, kad pajamos už naudojimąsi geležinkeliu sudarys maždaug 15 proc. bendrų veiklos pajamų. Kadangi fiksuotos jungties geležinkelio dalies statybos sąnaudos sudaro 51 proc., tai reiškia, kad kelių jungties naudotojai galiausiai padengs geležinkelio jungties sąnaudų dalį.

(88) Kadangi visi geležinkelio operatoriai, kurie naudosis fiksuota jungtimi, turėtų mokėti geležinkelio mokesčius, Danijos valdžios institucijos nurodė, kad geležinkelio mokesčių taikymas nereikš bendrovei „Femern A/S“ skirtų valstybės išteklių naudojimo, nes geležinkelio operatorių lėšų pervedimas bendrovei „Femern A/S“ neturės įtakos valstybės biudžetui.

([56]) Žr. Planavimo įstatymo 16 straipsnį.
([57]) Žr. Statybos įstatymo 45 straipsnį.
([58]) Žr. Statybos įstatymo 41 straipsnį.
([59]) Danijos valstybiniai geležinkeliai.
([60]) *Lov om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark* (toliau – 2015 m. gegužės 4 d. Įstatymas Nr. 575).
([61]) 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/34/ES, kuria sukuriama bendra Europos geležinkelių erdvė (OL L 343, 2012 12 14, p. 32).

3. **PAGRINDAS PRADĖTI PROCEDŪRĄ**

(89) 2019 m. birželio 14 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą. Tą dieną priimtame sprendime pradėti procedūrą ji pateikė išankstinį priemonių vertinimą ir išreiškė abejonių dėl jų suderinamumo su vidaus rinka.

(90) Tame etape Komisija negalėjo prieiti prie išvados, ar bendrovė „Femern A/S“ gali būti laikoma įmone. Konkrečiau, atsižvelgdama į ypatingas aplinkybes, kuriomis bendrovė „Femern A/S“ vykdo veiklą, Danijos valdžios institucijų ir skundų pateikėjų išdėstytus argumentus bei nurodytą teismų praktiką, Komisija abejojo, ar galima manyti, kad bendrovė „Femern A/S“ vykdo ekonominę veiklą (projekto planavimo, jungties statybos ir eksploatavimo etape) ir todėl turi būti laikoma įmone. Komisijai taip pat kilo abejonių, ar reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veikla turėtų būti laikoma viešąja funkcija, ar ekonomine veikla. Be to, ji negalėjo padaryti galutinės išvados dėl kai kurių pagalbos priemonių atrankiojo pranašumo.

(91) Komisija negalėjo padaryti išvados, ar valstybės garantijos ir valstybės paskolos turėtų būti laikomos pagalbos schema, ar jos turėtų būti laikomos individualia pagalba, suteikta įsigaliojus Planavimo ir Statybos įstatymams, ar individualia pagalba, kuri teikiama kiekvieną kartą, kai nacionalinės valdžios institucijos įvykdo finansinį sandorį su bendrove „Femern A/S“.

(92) Atlikdama suderinamumo vertinimą ir atsižvelgdama į Teisingumo Teismo sprendimus, Komisija laikėsi preliminarios pozicijos, kad fiksuotos jungties projektas yra bendriems Europos interesams svarbus projektas. Tačiau Komisijai kilo klausimų, ar pagalba turėtų būti iš dalies laikoma veiklos pagalba. Be to, Komisijai buvo sunku nustatyti, ar pagalba buvo būtina. Atsižvelgdama į tai, kad nėra aišku, kuriam laikotarpiui turi būti apskaičiuojama projekto vidinė grąžos norma (toliau – VGN), ir į laiką, praėjusį nuo 2014 m. pranešimo, Komisija nusprendė, kad jai reikės išsamiai įvertinti lyginamąją vidutinę svertinę kapitalo kainą (toliau – VSKK) ir projekto VGN dydį, kuriuos nurodė Danijos valdžios institucijos, remiantis atnaujintomis ir tinkamomis prielaidomis. Be to, Komisijai kilo klausimų dėl nagrinėjamų priemonių proporcingumo, atsižvelgiant į tai, kad sudėtinga nustatyti trūkstamą finansavimą ir nėra duomenų, pagal kuriuos būtų galima tinkamai įvertinti pagalbos dydį arba bent jau taikyti tinkamą metodiką ir susijusius apribojimus. Nors Komisija negalėjo padaryti išvados dėl papildomų pagalbos priemonių poveikio konkurencijai, ji preliminariai padarė išvadą, kad pagalbos priemonės, apie kurias pranešta, turėtų turėti tik nedidelį neigiamą poveikį konkurencijai ir prekybai, kuris negali nusverti akivaizdaus teigiamo projekto poveikio visai Sąjungai. Galiausiai Komisija laikėsi nuomonės, kad ji negali priimti sprendimo dėl konkrečios suderinamumo sąlygos, susijusios su valstybės garantijų panaudojimo sąlygomis, ir negalėjo prieiti prie išvados, kad Danija įvykdė skaidrumo sąlygą, nustatytą jos komunikato „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“ (toliau – BEISP komunikatas) ([62]) 45 punkte.

4. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(93) Visos suinteresuotosios šalys, pateikusios pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą, išreiškė susirūpinimą dėl įtariamos valstybės pagalbos bendrovei „Femern A/S“. Danijos keltų asociacija ir ECSA pateikė bendro pobūdžio pastabas.

(94) Bendrovė VDR visų pirma pabrėžė, kad bendrovė „Femern A/S“ turėtų būti laikoma įmone, vykdančia ekonominę veiklą. Kadangi bendrovei „Femern A/S“ buvo pavesta statyti ir eksploatuoti fiksuotą jungtį be viešojo pirkimo procedūros, ji įgijo pranašumą. Be to, bendrovė VDR abejoja, ar yra skatinamasis poveikis, mano, kad buvo ir kitų pigesnių alternatyvų, prašo Komisijos riboti pagalbą ir mano, kad yra didelė rizika, jog fiksuotos jungties projektu bus neteisingai iškraipyta konkurencija.

(95) Rostoko uostas visų pirma teigia, kad visos valstybės pagalbos sąlygos pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį yra įvykdytos. Rostoko uostas taip pat mano, kad projekto padariniai ir poveikis nebuvo tinkamai įvertinti, o poveikis paties uosto veiklai buvo įvertintas nepakankamai. Eismo srautų prognozė, visų pirma susijusi su jungtimis žemyninėje Vokietijos dalyje, būtų neišsami, nepatikima ir prieštaringa. Be to, nebūtų atsižvelgiama į sienų kontrolės ir perkėlimo padarinius (naudingus Didžiojo Belto ar Zundo jungtims). Todėl nebūtų tinkamai įvertintas neigiamas projekto poveikis visiems uostams, esantiems šalia Fėmarno juostos fiksuotos jungties abiejose Baltijos jūros pusėse.

(96) Bendrovių „Aktionsbündnis gegen eine feste Fehmarnbeltquerung e.V.“, „Rederi Aktiebolaget Nordö-Link“, „Stena Line“, „Trelleborg Hamn AB“, FSS ir „Scandlines“ pastabos yra panašios ir iš esmės atspindi bendrus bendrovės „Scandlines“ pateiktus argumentus. Todėl, kad būtų lengviau skaityti, šios pastabos toliau bus vadinamos

([62]) OL C 188, 2014 6 20, p. 4.

„Scandlines“ ir kitų bendrovių pastabomis. Bendrovės NABU atsakyme daugiausia dėmesio skiriama suderinamumo analizei ir jis iš esmės atitinka bendrovės „Scandlines“ pastabas, papildytas aplinkosaugos aspektu.

4.1. **Pastabos dėl pagalbos buvimo**

4.1.1. *Įmonės sąvoka*

(97) „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad bendrovė „Femern A/S“ turėtų būti laikoma įmone pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, nes bendrovė „Femern A/S“ vykdo ekonominę veiklą teikdama transporto paslaugas už atlygį. Šiuo tikslu „Scandlines“ ir kitos bendrovės nurodo 2014 m. Komisijos sprendimą dėl Zundo tilto statybos finansavimo (toliau – 2014 m. Zundo sprendimas) ([63]), kuriame Komisija nustatė, kad tokia pati veikla, kurią vykdė Zundo tilto konsorciumas, yra ekonominė veikla.

(98) Be to, „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad bendrovė „Femern A/S“ neteikia paslaugų, susijusių su viešųjų įgaliojimų vykdymu. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką veikla yra susijusi su viešųjų įgaliojimų vykdymu tik tada, kai ji yra skirta viešajam interesui ginti, o taip *įprastai* yra valdžios institucijos tikslas ([64]). Bendrovės „Femern A/S“ vykdoma veikla tokia nėra.

(99) Be to, „Scandlines“ ir kitos bendrovės remiasi Europos teismų praktika ir Komisijos sprendimų priėmimo praktika teigdamos, kad nėra svarbu, ar bendrovė „Femern A/S“ gali nustatyti savo kainas, ar jai taikomos valstybės reguliuojamos kainos. Be to, bendrovė „Femern A/S“ turi didelę diskreciją taikyti dideles nuolaidas, nes transporto ministras nustato ne tikslų atlygį, o tik didžiausias kainas.

(100) Kadangi bendrovės „Femern A/S“ veikla laikoma ekonominio pobūdžio, „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad valstybės pagalba yra ne tik planavimo, statybos ir eksploatavimo finansavimas, bet ir reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veiklos finansavimas. „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat pabrėžia, kad bendrovė „Femern A/S“ vykdė aiškią rinkodaros veiklą, kuri yra gerokai didesnio masto nei plačiosios visuomenės informavimas apie infrastruktūros projektą.

4.1.2. *Atrankusis pranašumas*

(101) „Scandlines“ ir kitos bendrovės atkreipia dėmesį, kad pagal Komisijos sprendimų priėmimo praktiką tiesioginis bendrovės „Femern A/S“ paskyrimas vieninteliu fiksuotos jungties statytoju ir operatoriumi be konkurso savaime reiškia ekonominio pranašumo suteikimą. „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad kiekviena pagalbos priemone, nurodyta sprendimo pradėti procedūrą 2.4 skirsnyje, bendrovei „Femern A/S“ suteikiamas atrankinis pranašumas.

(102) Dėl kapitalo injekcijų, valstybės garantijų ir valstybės paskolų „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad pagalbos elementą sudaro visa valstybės garantuojama ar paskolinta suma, o ne bendrovės „Femern A/S“ mokamos priemokos ar palūkanų normos ir rinkos sąlygas atitinkančios priemokos ar palūkanų normos skirtumas. Šis argumentas grindžiamas tuo, kad bendrovės „Femern A/S“ finansinė būklė būtų tokia prasta, kad nė vienas privatus kreditorius ar garantas nesiūlytų jokių paskolų ar garantijų. „Scandlines“ ir kitos bendrovės daro prielaidą dėl šios prastos finansinės būklės remdamosi komercinių interesų tyrimo aiškinimu, kad nė vienas rinkos operatorius neteiktų garantijų ar paskolų bendrovei „Femern A/S“. Šiuo pagrindu „Scandlines“ ir kitos bendrovės daro išvadą, kad rinkos normos nėra, todėl pagalbos elementas yra visa garantija ir visa paskolos suma.

(103) Dėl geležinkelio mokesčių „Scandlines“ ir kitos bendrovės tvirtina, kad sąnaudos yra vienintelis tinkamas kainos nustatymo parametras, nes, perkėlus geležinkelio bėgius į bendrovės „Scandlines“ keltus, nė vienas konkurentas nesiūlo panašių paslaugų. Kadangi Danijos valstybė mokės bendrovei „Femern A/S“ metinį 350 mln. DKK (46,9 mln. EUR) geležinkelio mokestį per valstybei priklausantį geležinkelio operatorių DSB, netaikant jokio mažinimo koeficiento pagal traukinių, kurie iš tikrųjų važiuos fiksuota jungtimi, skaičių, kaina nėra grindžiama sąnaudomis. Asociacija FSS priduria, kad 350 mln. DKK suma yra konkreti visų metinių pajamų, gautų iš geležinkelio mokesčių, dalis ir kad šio mokesčio taikymas yra neribotos trukmės.

(104) Dėl mokesčių priemonių „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad visomis priemonėmis yra suteikiamas pranašumas. Jos taip pat pažymi, kad mokesčių priemonės buvo taikomos ir planavimo veiklai, ir statybos darbams.

(105) Dėl nemokamo naudojimosi valstybės turtu „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad bendrovė „Femern A/S“ gauna naudos nemokamai naudodamasi vandens plotais ir jūros dugno dalimi, kaip tai aiškiai numatyta Planavimo ir Statybos įstatymuose. Jos mano, kad Danijos tvirtinimas, jog keltų operatoriai ar kitos krovinių gabenimo laivais bendrovės apskritai nemoka jokių mokesčių Danijos valstybei, neatitinka tikrovės, nes minėta nuostata yra įtraukta į atitinkamus įstatymus. Asociacija FSS mano, kad nėra svarbu, jog bendrovės faktiškai nemoka mokesčių už tranzitą per nacionalinius jūros rajonus.

([63]) 2014 m. spalio 15 d. Komisijos sprendimas byloje SA.36558 (2014/NN) ir SA.38371 (2014/NN) – Danija – SA.36662 (2014/NN) – Švedija – Pagalba, suteikta konsorciumui „Øresundsbro Konsortiet“ (OL C 437, 2014 12 5, p. 1).

([64]) Šiuo tikslu daroma nuoroda į 1994 m. sausio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SAT Fluggelsellschaft mbH / Eurokontrolė*, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, 17 punktą.

4.2. **Pastabos dėl pagalbos pobūdžio pripažinimo**

(106) „Scandlines“ ir kitos bendrovės nesutinka su sprendimo pradėti procedūrą argumentais, kad pagalba, susijusi su valstybės garantijomis ir paskolomis, gali būti trijų rūšių, būtent: i) pagalbos schema, ii) individuali pagalba, teikiama įsigaliojus Planavimo ir Statybos įstatymams, arba iii) individuali pagalba, teikiama kiekvieną kartą, kai nacionalinės valdžios institucijos įvykdo finansinį sandorį su bendrove „Femern A/S“.

(107) „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad pagalba teikiama išimtinai bendrovei „Femern A/S“ konkrečiam projektui ir todėl negali būti laikoma schema, o turėtų būti laikoma individualia pagalba (t. y. *ad hoc* pagalba).

(108) „Scandlines“ ir kitų bendrovių aiškinimu, Komisijos argumentas, pateiktas sprendimo pradėti procedūrą 132 konstatuojamojoje dalyje, dėl valstybės įsipareigojimo užtikrinti projekto finansavimą, buvo argumentas, kuriuo remiantis pagalba priskiriama pagalbos schemai. „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad tai prieštarautų Procedūrų reglamentui ir Zundo sprendimui ([65]).

(109) „Scandlines“ ir kitos bendrovės daro išvadą, kad pagalba, kuri negali būti laikoma pagalbos schema, turi būti laikoma *ad hoc* pagalba, teikiama kiekvieną kartą, kai bendrovė „Femern A/S“ sudaro finansinį sandorį dėl projekto finansavimo (t. y. iii variantas). „Scandlines“ ir kitos bendrovės nepateikė papildomų argumentų ar įrodymų, kodėl *ad hoc* pagalba yra teikiama kiekvieną kartą sudarant atskirą sandorį, o ne tuo metu, kai įsigalioja Planavimo ar Statybos įstatymas (t. y. ii variantas).

(110) Asociacija FSS mano, kad pagalba negali būti laikoma pagalbos schema, tačiau nepateikia pastabų dėl pagalbos suteikimo momento (-ų).

4.3. **Pastabos dėl suderinamumo vertinimo**

4.3.1. *Projekto vertinimas pagal BEISP taisykles*

(111) „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad Komisija neteisingai pripažino Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektą bendriems Europos interesams svarbiu projektu. Bendrovė NABU tvirtina, kad aplinkybės, jog projektas yra paskiriamas TEN-T tinklo projektams (geležinkelių dalis) ir gali gauti ES finansavimą, nepakanka bendriems Europos interesams įrodyti. „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad teigiama socialinė ir ekonominė fiksuotos jungties grąža, kuria remiamasi sprendime pradėti procedūrą, grindžiama nenuosekliais ir pasenusiais 2015 m. tyrimais ([66]). Visų pirma, „Scandlines“ ir kitos bendrovės pabrėžia, kad analizėje, kuria remiamasi sprendime pradėti procedūrą, nepakankamai atsižvelgta į keltų konkurencijos poveikį, ir mano, kad eismo srautų prognozės, kuriomis grindžiama apskaičiuota socialinė ir ekonominė grąža, yra pasenusios. Šiuo tikslu „Scandlines“ ir kitos bendrovės nurodo naujus tyrimus, kuriuos 2019 m. sausio ir rugpjūčio mėn. atitinkamai atliko bendrovė PWC ([67]) (toliau – PWC ataskaita) ir Knud Erik Andersen ([68]) (toliau – Knud Erik Andersen tyrimas). PWC ataskaita buvo parengta Vokietijos valdžios institucijų užsakymu, rengiant Vokietijos sprendimą patvirtinti Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektą. Joje daugiausia dėmesio skirta keltų konkurencingumui pradėjus veikti fiksuotai jungčiai. Remdamosi Knud Erik Andersen tyrimu, bendrovės „Scandlines“ ir „Stena Line“ tvirtina, kad 2015 m. tyrimuose buvo gerokai pervertintos bendrovės „Scandlines“ sąnaudos, nes pagal jas atrodytų, jog bendrovės „Scandlines“ veikla turėtų būti labai nuostolinga. Jeigu sąnaudos būtų nustatytos tinkamai, socialinė ir ekonominė Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto grąža būtų neigiama. Be to, bendrovės „Scandlines“ ir „Stena Line“ mano, kad 2015 m. tyrimai yra klaidingi dėl per didelių Vokietijos sąnaudų žemyninėje šalies dalyje, o tai dar labiau sumažina socialinę ir ekonominę grąžą. Bendrovė NABU taip pat nurodė, kad atliekant tyrimus nebuvo tinkamai atsižvelgta į poveikį aplinkai.

(112) „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat tvirtina, kad faktinė Fėmarno juostos fiksuotos jungties grynoji nauda Europai yra neigiama, o Fėmarno juostos fiksuotos jungties grąža yra akivaizdžiai mažesnė nei 4 proc., kurią jos laiko mažiausia Danijoje įgyvendinamo infrastruktūros projekto nustatyta grąža.

(113) Asociacija FSS nepateikė pastabų dėl šio elemento.

(114) Bendrovė NABU mano, kad Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto nauda nėra tokia, kaip teigia Danijos valdžios institucijos, nes juo nepagerinamos eismo sąlygos ir nepadedama taupyti laiko, kaip tvirtinama, taigi nedaromas teigiamas poveikis transportui tarp Vokietijos ir Skandinavijos.

([65]) 2018 m. rugsėjo 19 d. Bendrojo Teismo sprendimas *HH Ferries ir kt. / Komisija*, T-68/15, ECLI:EU:T:2018:563.

([66]) „Scandlines“ ir kitos bendrovės nurodo 2015 m. sausio 5 d. „pradinį tyrimą“ ir 2015 m. kovo 27 d. „atnaujintą tyrimą“, kurie yra bendrovės „Incentive“ parengta ir Danijos transporto ministerijos užsakyta sąnaudų ir naudos analizė.

([67]) „Scandlines“ ir kitos bendrovės nurodo 2019 m. sausio 29 d. PWC ataskaitą.

([68]) Knud Erik Andersen, „Udfordringer ved samfundsokonomisk analysis on transportprojekter“, paskelbta elektroniniame žurnale „Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet“ (Olborgo universiteto metinės transporto konferencijos leidiniai), ISSN 1603-9696.

4.3.2. *Veiklos pagalbos suteikimas*

(115) „Scandlines“ ir kitų bendrovių nuomone, veiklos pagalba yra draudžiama ir negali būti teikiama. „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad veiklos pagalba yra susijusi ne su konkrečiu projekto etapu (pavyzdžiui, eksploatavimo etapu), o su sąnaudų pobūdžiu. Bet kokia pagalba, apimanti veiklos sąnaudas, yra veiklos pagalba. Todėl, apskaičiuojant trūkstamą finansavimą, neturėtų būti įtraukiamos visos susijusios veiklos sąnaudos. Asociacija FSS taip pat nurodo, kad, aiškinant Zundo sprendimą, visos paskolos, gautos ankstesnei paskolai refinansuoti, savaime tampa veiklos sąnaudomis, todėl pagalba tokiam refinansavimui yra draudžiama. Taigi leidimas teikti bet kokią pagalbą bendrovei „Femern A/S“ negali apimti paskolų refinansavimo sąnaudų. Asociacijos FSS nuomone, rinkliavų dydis turėtų būti pagrįstas sąnaudomis, o kainų dempingas neturėtų būti leidžiamas. Bendrovė NABU nepateikė pastabų dėl veiklos pagalbos elemento.

4.3.3. *Pastabos dėl trūkstamo finansavimo*

(116) „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad sprendime pradėti procedūrą aprašytas trūkstamas finansavimas yra neteisingas dėl trijų priežasčių: 1) į jį įtrauktos padidintos ir netinkamos finansuoti išlaidos, susijusios su i) dividendais, išmokėtais bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ už jungtis žemyninėje šalies dalyje, ir ii) veiklos sąnaudomis; 2) į jį įtrauktos dirbtinai mažos pajamos, i) neįskaitant TEN-T subsidijų ir ii) pripažįstant, kad bendrovės „Femern A/S“ nustatomos rinkliavos yra mažesnės nei sąnaudos ir 3) fiksuotos jungties projekto trukmė yra per trumpa. „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad dėl visų šių elementų trūkstamas finansavimas yra dirbtinai didelis, taigi didžiausia leistina pagalbos suma taip pat yra per didelė.

(117) Dėl tinkamų finansuoti išlaidų „Scandlines“ ir kitos bendrovės primena, kad Komisija anksčiau yra nusprendusi, kad tuo atveju, kai remiamą projektą sudaro ir ekonominė, ir neekonominė veikla, trūkstamas finansavimas apskaičiuojamas atsižvelgiant tik į sąnaudas, susijusias su ekonomine veikla. Remdamosi tuo, jos tvirtina, kad trūkstamas finansavimas negali būti apskaičiuojamas atsižvelgiant į sąnaudas žemyninėje šalies dalyje ir eksploatavimo sąnaudas, nes šios sąnaudos nepriskiriamos fiksuotos jungties projektui. Be to, kadangi dividendų išmokėjimas yra ne sąnaudų dalis, o pelno paskirstymas, jie negali būti įtraukiami į trūkstamo finansavimo analizę. Asociacija FSS taip pat nurodo, kad parengiamieji darbai, kurie pradėti 2013 m., yra statybos sąnaudos, kurios negali būti pripažįstamos tinkamomis finansuoti išlaidomis planavimo tikslais. Be to, asociacijos FSS nuomone, planavimo sąnaudos nėra statybos sąnaudų dalis, kaip nustatyta sprendimo pradėti procedūrą 1 lentelėje.

(118) Dėl pajamų „Scandlines“ ir kitos bendrovės tvirtina, kad TEN-T subsidijos nėra įtrauktos į 2014 m. trūkstamo finansavimo analizę. Įtraukus šias subsidijas, trūkstamas finansavimas bus gerokai mažesnis. Be to, pajamos yra dirbtinai mažos dėl to, kad bendrovės „Femern A/S“ rinkliavos yra pagrįstos ne sąnaudomis, o bendrovės „Scandlines“ keltų kainomis. Todėl Komisija turi reikalauti, kad tuo laikotarpiu, kai bendrovė „Femern A/S“ gaus valstybės pagalbą, fiksuotos jungties kainos būtų nustatomos tokio dydžio, kuris atspindėtų visas jos sąnaudas, įskaitant jos skolos aptarnavimą. Asociacija FSS nenurodė pastarojo elemento. Dėl projekto trukmės „Scandlines“ ir kitos bendrovės primena, kad trūkstamo finansavimo ir VGN analizė turėtų būti grindžiami investicijų trukme, o ne 55 metų grąžinimo laikotarpiu; tą patvirtino ir Bendrasis Teismas. Remiantis bendrovės „Femern A/S“ svetaine atrodo, kad tunelio eksploatavimo trukmė yra 120 metų.

4.3.4. *Pagalbos dydis ir pagalbos trukmė*

(119) „Scandlines“ ir kitų bendrovių teigimu, pagalbos suma yra nepakankamai įvertinta, nes ji atitinka tik palūkanų ir priemokų normų, kurias bendrovė „Femern A/S“ moka už valstybės paskolas ir valstybės garantijas, ir atitinkamų rinkos normų skirtumą.

(120) „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat tvirtina, kad pagalbos trukmė turi būti daug trumpesnė nei 55 metai. Be to, kiekvienos valstybės garantijos ir valstybės paskolos terminas turi būti ribotas. Pagalba bendrovei „Femern A/S“ turi būti nutraukta, kai pajamos gali padengti veiklos sąnaudas ir su skola susijusias sąnaudas rinkos sąlygomis. „Scandlines“ ir kitos bendrovės nurodo Didžiojo Belto ir Zundo fiksuotų jungčių metines ataskaitas tvirtindamos, kad kiekvienos atskiros valstybės garantijos ir valstybės paskolos trukmė turėtų būti ne daugiau kaip 4–5 metai nuo fiksuotos jungties atidarymo, o galimybė gauti valstybės garantijas ir valstybės paskolas taip pat turėtų būti suteikiama ne ilgiau kaip 4–5 metus nuo fiksuotos jungties atidarymo.

4.3.5. *Skatinamasis poveikis*

(121) „Scandlines“ ir kitos bendrovės tvirtina, kad bendrovė „Femern A/S“ pradėjo fiksuotos jungties statybos darbus 2013 m., nors Danijos valdžios institucijos įsipareigojo suteikti pagalbą ne anksčiau kaip 2015 m., priėmus Statybos įstatymą. Taigi pagalba bendrovei „Femern A/S“ neturėtų reikiamo skatinamojo poveikio. „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat kritikuoja Komisiją dėl jos sprendimo, kad valstybinėms įmonėms tiesiog turėtų būti netaikomas reikalavimas, jog pagalba turėtų skatinamąjį poveikį, ir tvirtina, kad toks požiūris yra diskriminacijos valstybinių įmonių naudai pavyzdys, prieštaraujantis Sutarties 345 straipsniui.

4.3.6. *Priešingos padėties scenarijus*

(122) „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad buvo keli alternatyvūs projektai. Todėl Komisijos priešingos padėties analizė negali būti grindžiama alternatyvaus projekto nebuvimu. Tai, kad bendrovė „Femern A/S“ negalėjo pati apsispręsti dėl alternatyvių projektų, neturi reikšmės. „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad nuoroda į 2001 m. tyrimą yra neteisinga, nes neįrodo, jog nėra alternatyvių projektų, kuriems nebuvo suteikta pagalba. Be to, tyrimas yra pasenęs, nes jis atliktas prieš 17 metų ir yra susijęs su kitu projektu. Bendrovė NABU taip pat paaiškino, kad buvo alternatyvių projektų, kuriems nebuvo suteikta pagalba. Bendrovė NABU rėmėsi 2019 m. įmonės „Hanseatic Transport Consultancy“ atliktu tyrimu (toliau – HTC ataskaita) ([69]) ir pažymėjo, kad prognozuojami eismo srautai yra gerokai mažesnis nei srautai, kurie buvo numatyti 2008 m. pasirašant Fėmarno sąsiaurio sutartį. HTC ataskaitoje teigiama, kad, remiantis dabartiniais rinkos duomenimis, neįmanoma nurodyti, kaip eismo srautas gali išaugti, kad fiksuotos jungties eksploatavimas būtų ekonomiškai naudingas. Be to, bendrovė NABU rėmėsi HTC ataskaita teigdama, kad dabartinis eismo srautas net nebus pasiektas dėl struktūrinių tarpvalstybinio eismo problemų. Atsižvelgdama į tai, bendrovė NABU tvirtina, kad Komisija turi apsvarstyti galimybę nutiesti tik geležinkelio jungtį, kuri būtų derinama su keltų eismu. Aplinkosaugos požiūriu tai būtų pigiausias ir geriausias sprendimas, atitinkantis TEN-T tikslą perkelti eismą iš kelių į geležinkelius. Be to, bendrovė NABU mano, kad reikėtų apsvarstyti galimybę jūros dugne išgręžti tunelį, kuris būtų povandeninio tunelio alternatyva. Pasirinkto sprendimo poveikis aplinkai taip pat turėtų būti įtrauktas į Komisijos sąnaudų ir naudos skaičiavimus bei alternatyvių projektų analizę.

4.3.7. *Vidinė grąžos norma ir vidutinė svertinė kapitalo kaina*

(123) „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad VGN ir VSKK apskaičiuotos neteisingai. VGN turėtų būti skaičiuojama visai projekto trukmei, o ne 55 metams, o netinkamos finansuoti išlaidos turėtų būti neįtraukiamos. 11 proc. VSKK yra per didelė. „Scandlines“ ir kitų bendrovių teigimu, VSKK turėtų svyruoti nuo 5,68 iki 6,71 proc. „Scandlines“ ir kitos bendrovės nurodė du tyrimus, papildomai įrodančius jų požiūrį į VSKK skaičiavimus: 2018 m. vasario mėn. tyrimą ir 2014 m. A. Damodaran nuorodas.

4.3.8. *Netinkamo konkurencijos iškraipymo prevencija ir pusiausvyros tyrimas*

(124) „Scandlines“ ir kitos bendrovės tvirtina, kad Komisija turėtų įvertinti, ar konkurencija yra labai iškraipoma. Ši analizė neturėtų apsiriboti tik nustatymu, kad pagalba iškraipoma konkurencija, nes taip yra priskyrus ją valstybės pagalbai. Iš socialinės ir ekonominės ataskaitos ir 2014 m. eismo prognozės atrodo, kad bendrovė „Femern A/S“ greičiausiai turės didelę įtaką rinkoje ir netgi turės monopoliją. Be to, tikėtina, kad bendrovė „Femern A/S“ piktnaudžiaus savo įtaka rinkoje. Bendrovės „Scandlines“ tvirtinimu, Danijos vyriausybės atsisakymas pritarti bendrovės „Scandlines“ paraiškai ES finansavimui gauti ([70]) ir įtariamas valstybės pagalbos panaudojimas siekiant pabloginti privažiavimo kelius į Putgardeno uostą reiškia, kad bendrovei „Femern A/S“ suteikta pagalba yra nepagrįstai iškraipoma konkurencija. Be to, „Scandlines“ ir kitos bendrovės tvirtina, kad yra perteklinių pajėgumų rizika, o toliau teikiant keltų paslaugas socialinė ir ekonominė grąža bus mažesnė už Danijoje taikomą 4 proc. ribą.

(125) Bendrovė NABU taip pat nurodė, kad poveikis aplinkai turėtų būti pusiausvyros tyrimo dalis. Neigiamas pagalbos poveikis turėtų būti ne tik konkurencijos iškraipymas.

4.3.9. *Valstybės garantijų panaudojimo sąlygos*

(126) Remdamos Pranešimu dėl garantijų, „Scandlines“ ir kitos bendrovės priminė Komisijai, kad ji neturi teisės leisti skirti pagalbą teikiant valstybės garantijas, nebent Komisija iš anksto žinotų, kokiomis sąlygomis tos garantijos suteikiamos. Asociacija FSS reikalauja, kad Danijos valdžios institucijos įsipareigotų užtikrinti, jog valstybės garantijų panaudojimo sąlygos atitiktų Pranešime dėl garantijų nustatytus reikalavimus.

5. **DANIJOS PASTABOS**

(127) Šiame skirsnyje pateikiamos Danijos valdžios institucijų pastabos dėl sprendimo pradėti procedūrą ir Danijos valdžios institucijų pastabos dėl suinteresuotųjų šalių argumentų, kurių nekonfidenciali versija buvo pateikta Danijos valdžios institucijoms.

(128) Iš esmės Danijos valdžios institucijos nesutinka su suinteresuotųjų šalių argumentais. Jos pateikė papildomos informacijos ir kontrargumentų, kurie apibendrinti toliau.

([69]) „Hanseatic Transport Consultancy“ (HTC), *Bedarfsbezogene Verkehrsmarktuntersuchungen im Kontext der geplanten Festen Fehmarnbeltquerung (FFBQ)*, 2019 m. birželio 17 d. Ataskaitą užsakė bendrovė NABU.

([70]) Bendrovė „Scandlines“ turi omenyje savo paraišką suteikti EITP finansavimą, skirtą jos 2019–2020 m. techninių galimybių studijoms dėl galimo „netaršių krovinių keltų“ naudojimo Riodbiu ir Putgardeno uostuose atlikti („Tvarių transporto priemonių pajėgumų gerinimas. Pasirengimas netaršiai veiklai“).

5.1. **Papildomos Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto ir finansavimo priemonių aprašymo pastabos**

(129) Danijos valdžios institucijos pateikė faktinius sprendimo pradėti procedūrą aprašomosios dalies paaiškinimus. Jos taip pat nurodė, kad tai, kas sprendimo pradėti procedūrą 1 lentelėje įvardyta kaip „statybos sąnaudos“, apima planavimo sąnaudas.

(130) Be to, Danijos valdžios institucijos pateikė paaiškinimų dėl kapitalo injekcijų priemonės. Bendrovė „Femern A/S“ įsteigta 2005 m. pagal „Sund & Bælt“ įstatymo 6 straipsnį. Įsteigimo metu bendrovės „Femern Bælt A/S“ (dabar – „Femern A/S“) registruotas įstatinis kapitalas sudarė 10 mln. DKK (1,3 mln. EUR). Už registruotą įstatinį kapitalą buvo sumokėta 40 mln. DKK (5,4 mln. EUR) daugiau nei nominalioji vertė, iš viso 50 mln. DKK (6,7 mln. EUR). Kapitalo įnašą padarė įmonė „Sund & Bælt Holding A/S“ pagal „Sund & Bælt Holding A/S“ įstatymo 6 straipsnį. 2009 m. liepos 24 d. bendrovės „Femern Bælt A/S“ registruotas įstatinis kapitalas padidintas nuo 10 mln. DKK iki 500 mln. DKK (67,0 mln. EUR), atlikus 460 mln. DKK (61,7 mln. EUR) pinigų injekciją, kurią įmonė „Sund & Bælt Holding A/S“ skyrė bendrovei „Femern Bælt A/S“, ir išleidus 30 mln. DKK (4,0 mln. EUR) „lengvatinę akcijų emisiją“ (danų kalba: *fondsemission*). Lengvatinė akcijų emisija atitinka bendrovės „Femern A/S“ nuosavo kapitalo konvertavimą į akcinį kapitalą, taigi reiškia kapitalo didinimą, o ne kapitalo injekciją. Piniginis kapitalo įnašas buvo atliktas pagal Planavimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį. Taigi bendra į bendrovę „Femern A/S“ įnešto kapitalo suma yra 510 mln. DKK (68,4 mln. EUR), iš kurių 500 mln. DKK įnešta (ir įregistruota) kaip akcinis kapitalas. Nuo 2009 m. nebuvo atlikta jokių kapitalo injekcijų.

(131) Dėl garantijų Danijos valdžios institucijos pateikė daugiau informacijos apie Statybos įstatymo 4 straipsnio 4 dalies prasmę. Pagal šią nuostatą valstybės garantija taip pat apima kitus finansinius įsipareigojimus, kuriuos bendrovė „Femern A/S“ prisiima statydama fiksuotą jungtį. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad ši nuostata reiškia, jog, pavyzdžiui, valstybės garantija taikoma arbitražo byloms dėl darbų, susijusių su fiksuotos jungties statyba. Ši nuostata netaikoma eksploatavimo etapui. Nuostata taikoma kaip atsiskaitymo su statytojais garantija tuo atveju, jeigu su jais neatsiskaitytų bendrovė „Femern A/S“. Atsižvelgiant į tai, kad statybos sąnaudoms jau skirtos valstybės paskolos arba paskolos su valstybės garantija, tokiu būdu bendrovei „Femern A/S“ nesuteikiamas papildomas pranašumas.

(132) Danijos valdžios institucijos pateikė Komisijai jau taikomų finansavimo priemonių apžvalgą.

(133) 2018 m. lapkričio 19 d. transporto ministras pirmą kartą leido bendrovei „Femern A/S“ gauti valstybės paskolas statybos sąnaudoms finansuoti. Vėliau tokios paskolos buvo suteiktos 2018 m. lapkričio ir gruodžio mėn.

5.2. **Pastabos dėl pagalbos buvimo**

(134) Danijos valdžios institucijos pateikė du pagrindinius argumentus, pagrindžiančius jų bendrą nuomonę, kad fiksuotos jungties viešajam finansavimui netaikoma Sutarties 107 straipsnio 1 dalis.

(135) Danijos valdžios institucijos teigia, kad 1) fiksuotos jungties planavimas, statyba ir eksploatavimas yra ne „ekonominė veikla“, o viešosios valdžios funkcijų vykdymas; 2) teigiamas ir neigiamas ekonominis poveikis, kurį fiksuota jungtis dali daryti gretimosioms rinkoms ir ES apskritai, nėra „konkurencijos iškraipymas“.

(136) Danijos valdžios institucijos taip pat mano, kad bet kuriuo atveju bendrovė „Femern A/S“ nevykdo ekonominės veiklos iki eksploatavimo pradžios, nes ji rinkoje neteikia jokių paslaugų.

5.2.1. *Bendrovė „Femern A/S“ vykdo viešosios valdžios funkcijas*

(137) Danijos valdžios institucijų nuomone, fiksuotos jungties planavimas, statyba ir eksploatavimas yra klasikiniai viešojo planavimo funkcijų vykdymo pavyzdžiai, kuriems nėra ir neturėtų būti taikoma Sutarties 107 straipsnio 1 dalis. Todėl valstybės priemonės, įskaitant valstybės garantijas ir valstybės paskolas, suteiktas bendrovei „Femern A/S“, nepatenka į ES konkurencijos politikos taikymo sritį.

(138) Priešingai nei metodika, kurią Komisija taikė sprendime pradėti procedūrą, Danijos valdžios institucijos teigia, kad, atlikus bendrą bendrovės „Femern A/S“ veiklos vertinimą atsižvelgiant į jos pobūdį, tikslą ir taikomas taisykles, turėtų būti prieita prie išvados, kad bendrovė „Femern A/S“ vykdo viešosios valdžios funkcijas ar bent jau jas vykdo iki eksploatavimo pradžios.

(139) Danijos valdžios institucijos tvirtina, kad Danijos ir Vokietijos valstybinių kelių ir geležinkelių infrastruktūrų sujungimo tikslas yra gerokai didesnio masto nei kitų viešųjų investicijų, pavyzdžiui, komunalinių paslaugų sektoriuje. Analogiškai bendrovės „Femern A/S“ pobūdis ir jos veikla taip pat iš esmės skiriasi nuo, pavyzdžiui, keltų operatorių ir keltų veiklos, nes ji yra sukurta siekiant vienintelio tikslo – įgyvendinti Danijos valstybės sprendimus, susijusius su konkrečios infrastruktūros (fiksuotos jungties) statyba. Todėl bendrovė „Femern A/S“ yra specialios paskirties įmonė (toliau – SPĮ), kuriai netaikomas pelno didinimo standartas ir pagal galiojančias taisykles jai neleidžiama vykdyti nesusijusios veiklos.

(140) Danijos valdžios institucijų teigimu, vertinant tuos platesnius politinius aspektus, kuriais grindžiamas bendrovės „Femern A/S“ įsteigimas, patvirtinama nuomonė, kad bendrovė „Femern A/S“ vykdo ne ekonominę veiklą, o viešosios valdžios funkcijas.

(141) Tai, kad imamas naudotojo mokestis, savaime nekeičia šios veiklos pobūdžio, nes reikia išnagrinėti, ar mokesčio taikymą galima atskirti nuo viešosios valdžios funkcijų vykdymo. Tik tuo atveju, kai šias dvi veiklos rūšis galima atskirti, mokesčio už paslaugą taikymas bus laikomas ekonomine veikla ([71]).

(142) Danijos valdžios institucijų teigimu, akivaizdu, kad bendrovės „Femern A/S“ mokesčių rinkimas, kurį pagal įstatymus nustato transporto ministras, negali būti atskirtas nuo su viešąja valdžia susijusios veiklos, pavyzdžiui, suteikiamos galimybės naudotis valstybine bendra kelių ir geležinkelių infrastruktūra ir užtikrinama jos priežiūra. Taigi visa bendrovės „Femern A/S“ veikla turėtų būti vertinama kartu kaip viešosios valdžios funkcijų vykdymas.

(143) Danijos valdžios institucijos taip pat paaiškina, kad transporto ministras dar nenusprendė, kaip bus nustatomi naudotojų mokesčiai ar koks turėtų būti šių mokesčių dydis. Mokesčiai, nurodyti sprendime pradėti procedūrą ir suinteresuotųjų šalių pastabose, yra tik biudžeto prielaidų atspindys. Be to, pažymima, kad pagrindinis naudotojų mokesčių tikslas ir funkcija yra subalansuoti valstybės biudžetą.

(144) Danijos valdžios institucijos teigia, kad, jeigu Komisija nepritaria, kad visa bendrovės „Femern A/S“ veikla turėtų būti vertinama kartu kaip viešosios valdžios funkcijų vykdymas, ekonomine veikla gali būti pagrįstai laikomas tik eksploatavimas. Danijos valdžios institucijų nuomone, *Leipcigo-Halės* ([72]) sprendimo motyvai šiuo atveju neaktualūs, *inter alia*, dėl to, kad tuo atveju buvo didinami liberalizuotoje rinkoje jau vykdomos ekonominės veiklos pajėgumai.

(145) Danijos valdžios institucijos taip pat prašo Komisijos atidžiai įvertinti galimos ekonominės veiklos laikotarpio pradžią ir remiasi teismų praktika teigdamos, kad tais atvejais, kai įmanoma atskirti veiklos rūšis, kiekviena iš šių veiklos rūšių turėtų būti atskirai analizuojama dėl valstybės pagalbos.

(146) Be to, jos teigia, kad nėra prasmės daryti prielaidos, jog, įsigaliojus Statybos įstatymui ir suteikus leidimą bendrovei „Femern A/S“ statyti ir eksploatuoti fiksuotą jungtį, visa finansinė parama, suteikta bendrovei „Femern A/S“ iki šios datos, tapo valstybės pagalba *atgaline data*.

(147) Danijos valdžios institucijos taip pat atmetė „Scandlines“ ir kitų bendrovių argumentą, kad tai, kad bendrovei „Femern A/S“ palikta savo nuožiūra taikyti tam tikras nuolaidas, įrodo, jog ministras nenustato tikslaus naudotojų mokesčių dydžio. Danijos valdžios institucijos tvirtina, kad bendrovė „Femern A/S“ negali nustatyti mokesčių savo nuožiūra, nes turi tik ribotą teisę mažinti tam tikrus mokesčius tiek, kiek tai nedaro reikšmingos įtakos mokesčių dydžiui. Jos taip pat pažymi, kad bendrovės „Femern A/S“ laisvę keisti ir nustatyti naujas nuolaidų schemas taip pat riboja Eurovinjetės direktyva ([73]).

5.2.2. *Bendrovės „Femern A/S“ vykdoma informavimo veikla*

(148) Danijos valdžios institucijų nuomone, nėra abejonių, kad bendrovės „Femern A/S“ vykdoma informavimo veikla yra viešoji funkcija, o ne ekonominė veikla. Viena iš Planavimo įstatyme nustatytų bendrovės „Femern A/S“ funkcijų yra „informavimo veikla“, kuri turėtų būti vykdoma bendradarbiaujant su vietos savivaldybėmis. Tai funkcija, kurios neturi nė vienas privatus komercinės infrastruktūros operatorius. Tai neatsiejama viešųjų funkcijų, susijusių su viešosios infrastruktūros projektų, turinčių įtakos vietos bendruomenei, planavimu ir objektų statyba, dalis. Be to, Danijos valdžios institucijos pažymi, kad, jeigu ši informavimo veikla nebūtų laikoma viešąja funkcija, ji turėtų būti laikoma neatsiejamai susijusia su projekto įgyvendinimu ir todėl tinkama finansuoti pagal BEISP komunikatą.

5.2.3. *Bendrovės „Femern A/S“ veikla neiškraipo konkurencijos*

(149) Danijos valdžios institucijų nuomone, Komisija turi atlikti specialų konkurencijos iškraipymo vertinimą. Šį vertinimą turėtų sudaryti išsami valstybinių kelių infrastruktūros organizavimo Danijoje analizė, kad būtų galima nustatyti, ar valstybinės reikšmės keliai iš tikrųjų konkuruoja su kitomis transporto rūšimis, pavyzdžiui, keltais, oro linijomis, traukinių operatoriais ir pan.

([71]) Danijos valdžios institucijos nurodo 1994 m. sausio 19 d. Sprendimo *SAT Fluggesellschaft / Eurokontrolė*, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, 28 punktą, 1997 m. kovo 18 d. Sprendimo *Diego Calí ir Figli Srl / Servizi Ecologici Porto di Genova SpA*, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, 24 punktą ir apskritai Komisijos pranešimo dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (C/2016/2946) (OL C 262, 2016 7 19, p. 1) 15 punktą.

([72]) 2011 m. kovo 24 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Freistaat Sachsen ir Land Sachsen-Anhalt ir kt. / Komisija*, sujungtos bylos T-443/08 ir T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117, paliktas galioti apeliacine tvarka 2012 m. gruodžio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Mitteldeutsche Flughafen AG ir Flughafen Leipzig-Halle GmbH / Komisija*, C-288/11 P, ECLI:EU:C:2012:821.

([73]) 1999 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/62/EB dėl sunkiasvorių krovininių transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra (OL L 187, 1999 7 20, p. 42), 7b straipsnis.

(150) Danijos valdžios institucijos nemano, kad fiksuota jungtis tiesiogiai konkuruoja, pavyzdžiui, su keltais, kaip ir geležinkelių infrastruktūra tiesiogiai nekonkuruoja su keliais, autobusais ar oro uostais. Danijos valdžios institucijos konkrečiai nurodo Komisijos pranešimo dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (toliau – Pranešimas dėl valstybės pagalbos sąvokos) ([74]) 220 punktą ir Kelių, tiltų, tunelių ir vidaus vandenų kelių infrastruktūros analizės schemą ([75]). Jos taip pat pažymi, kad fiksuota jungtimi gali naudotis visi naudotojai nediskriminacinėmis sąlygomis ir ji nėra statoma siekiant sudaryti palankesnes sąlygas konkrečiai įmonei ar sektoriui.

(151) Tuo remdamosi, Danijos valdžios institucijos teigia, kad bet koks galimas bendrovės „Femern A/S“ veiklos ekonominis poveikis kitiems ūkio subjektams negali būti laikomas konkurencijos iškraipymu pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Ypač akivaizdu tai, kad bendrovė „Femern A/S“ neiškraipo jokios konkurencijos jokioje rinkoje, kol planuoja ir stato fiksuotą jungtį.

(152) Galiausiai Danijos valdžios institucijos šiuo klausimu pažymi, kad bendrovės „Femern A/S“ atvejis labai skiriasi nuo faktinių aplinkybių, susijusių su papildomo kilimo ir tūpimo tako statyba Leipcigo ir Halės oro uoste ([76]), nes bendrovė „Femern A/S“ neteiks paslaugų rinkoje, kol infrastruktūra nebus atvira eismui. Leipcigo ir Halės oro uostas konkuravo regioninių oro uostų rinkoje su kitais oro uostais, siekdamas pritraukti klientų, o iškilus poreikiui plėstis gavo valstybės pagalbą naujos infrastruktūros statybai.

5.3. **Pastabos dėl pagalbos pobūdžio pripažinimo**

(153) Danijos valdžios institucijos mano, kad bendrovė „Femern A/S“ įgijo juridinę teisę finansuoti savo veiklą 2015 m. gegužės 4 d. priėmus Statybos įstatymą, nes jame aiškiai daroma prielaida, kad bendrovė „Femern A/S“ finansuos savo skolinius įsipareigojimus valstybės garantuojamomis paskolomis ir valstybės paskolomis. Todėl tuo metu pagalba buvo suteikta. Tačiau jos pažymi, kad valstybės garantijos ir valstybės paskolos negalėjo būti panaudotos ir todėl jomis negalėjo būti suteiktas joks ekonominis pranašumas bendrovei „Femern A/S“, kol transporto ministras nenurodė bendrovei „Femern A/S“ tai padaryti.

(154) Taigi Danijos valdžios institucijos nesutinka su „Scandlines“ ir kitomis bendrovėmis, teigiančiomis, kad pagalba, susijusi su valstybės garantijomis ir valstybės paskolomis, yra *ad hoc* dotacijos. Tačiau Danijos valdžios institucijos pažymi, kad, net jeigu pagalba būtų laikoma *ad hoc* dotacijomis, Komisijai niekas netrukdo atlikti suderinamumo įvertinimo ir patvirtinti visas šias būsimas dotacijas vienu metu ir *ex ante*. Danijos valdžios institucijos taip pat pateikė išsamesnės informacijos apie tai, kad finansų ministras neturi diskrecijos spręsti dėl konkrečių paskolų sutarčių.

(155) Jos taip pat pažymi, kad iš „Scandlines“ ir kitų bendrovių pozicijos atrodo, kad bendrovė „Femern A/S“ iš pradžių turėtų imti vieną didelę paskolą su valstybės garantija, neviršydama didžiausios leidžiamos ribos. Danijos valdžios institucijų teigimu, tai nebūtų tinkamas būdas pagalbai sumažinti ir todėl prieštarautų bendriems Komisijos suderinamumo vertinimo reikalavimams, kaip numatyta BEISP komunikato 28 punkte.

(156) Danijos valdžios institucijos taip pat mano, kad yra laikomasi pareigos nesiimti veiksmų. Jos mano, kad visos veiklos, vykdytos iki Statybos įstatymo įsigaliojimo, teisinis pagrindas yra Planavimo įstatymo 2 straipsnis. Priėmus Planavimo įstatymą, Folketingo Finansų komitetas vėliau leido tris kartus didinti planavimo etapo biudžetą. Kiekvieną kartą sutikimas buvo susijęs su konkrečia planavimo veikla, kuriai taikomas Planavimo įstatymo 2 straipsnis (vadinamieji „parengiamieji darbai“).

(157) Kai buvo priimtas Statybos įstatymas, transporto ministras nurodė bendrovei „Femern A/S“ nepradėti statybos etapo ir nepasirašyti statybos sutarčių, kol nebus gautas ministro leidimas. 2018 m. lapkričio ir gruodžio mėn. bendrovė „Femern A/S“ gavo valstybės paskolas, kad užtikrintų reikiamą finansavimą statybos etapui pradėti. Tačiau Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad bendrovei „Femern A/S“ buvo leista pradėti pirmuosius ir nurodytus fiksuotos jungties statybos darbus tik 2019 m. kovo 26 d. Bendrovė „Femern A/S“ šių darbų dar nepradėjo.

5.4. **Pastabos dėl įtariamų pagalbos priemonių**

5.4.1. *Geležinkelio mokesčiai*

(158) Danijos valdžios institucijos teigia, kad geležinkelio mokesčiai nėra valstybės pagalba bendrovei „Femern A/S“, todėl atmeta „Scandlines“ ir kitų bendrovių pateiktus argumentus. Geležinkelio mokesčiai yra būsimas bendrovės „Femern A/S“ pajamų šaltinis, kurį per kelių rinkliavas reguliuos transporto ministras. Tiksliau ministras nustato mokesčių, kurie bus taikomi fiksuotos jungties naudotojams (t. y. geležinkelių operatoriams), dydžio ir reguliavimo principų taisykles. Šie mokesčiai bus nustatomi pagal Direktyvą 2012/34/ES, kuria sukuriama bendra

([74]) Komisijos pranešimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (C/2016/2946) (OL C 262, 2016 7 19, p. 1).

([75]) https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/grid_roads_en.pdf

([76]) Žr. 72 išnašą.

Europos geležinkelių erdvė. Danijos valdžios institucijos pabrėžia, kad už bendrovę „Femern A/S“ geležinkelio mokesčius „Femern A/S“ vardu rinks įstaiga „Rail Net Denmark“ ([77]), o ne, kaip daroma prielaida sprendime pradėti procedūrą, pati bendrovė „Femern A/S“. Įstaiga „Rail Net Denmark“ renka tuos mokesčius visoje Danijos valstybinėje geležinkelių infrastruktūroje. Todėl buvo laikoma tikslingiausia paprašyti, kad įstaiga „Rail Net Denmark“ tą patį darytų fiksuotos jungties atveju. Lėšos yra tiesiogiai pervedamos bendrovei „Femern A/S“, o įstaiga „Rail Net Denmark“ negali disponuoti šiomis lėšomis savo reikmėms. Mokesčiai, surinkti už naudojimąsi fiksuota jungtimi ir pervesti bendrovei „Femern A/S“, bus registruojami metiniuose valstybės biudžetuose. Įstaigos „Rail Net Denmark“ renkami mokesčiai yra mokėjimas už paslaugą, o ne rinkliava. Įstaiga „Rail Net Denmark“ yra Danijos geležinkelių infrastruktūros valdytoja, atsakinga už visas sąnaudas, susijusias su Danijos geležinkelių infrastruktūros eksploatavimu.

5.4.2. *Mokesčių priemonės*

(159) Danijos valdžios institucijos pažymi, kad bendrovė „Femern A/S“ niekada netaikė anksčiau galiojusių taisyklių dėl turto nusidėvėjimo ir nuostolių perkėlimo į būsimą laikotarpį. Taigi, neatsižvelgiant į tai, ar taisyklėmis bendrovei „Femern A/S“ galėjo būti suteiktas atrankinis pranašumas, atitinkamu laikotarpiu tokio pranašumo iš tikrųjų nebuvo.

5.4.3. *Nemokamas naudojimasis jūros dugnu*

(160) Atsakydamos į suinteresuotųjų šalių pastabas, Danijos valdžios institucijos aiškina, kad Statybos įstatyme paprasčiausiai paaiškinama, siekiant išvengti abejonių, kad bendrovei „Femern A/S“ nereikia mokėti mokesčio už naudojimąsi jūros dugnu. Jos pakartoja, kad taikant šias nuostatas bendrovei „Femern A/S“ nesudaromos kitokios sąlygos nei subjektams, kurių teisinė ir faktinė padėtis yra panaši.

5.5. **Pastabos dėl suderinamumo vertinimo**

5.5.1. *Bendriems Europos interesams svarbus projektas*

(161) Danijos valdžios institucijos mano, kad bendrovių „Scandlines“ ir „Stena Line“ pateikti nauji tyrimai yra nereikšmingi ir bet kuriuo atveju neteisingi. Dėl Knud Erik Andersen tyrimo jos pažymi, kad autorius yra žinomas Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto priešininkas, o tyrimas yra grindžiamas klaidingomis skaičiavimo prielaidomis, susijusiomis su eismo srautų prognoze ir statybos sąnaudomis. Danijos valdžios institucijos taip pat atmeta bendrovių „Scandlines“ ir „Stena Line“ pateiktą argumentą, kad 2015 m. tyrimais buvo padidintos bendrovės „Scandlines“ sąnaudos tiek, kad dėl jų darytina prielaida, jog bendrovės „Scandlines“ veikla yra itin nuostolinga. Danijos valdžios institucijos mano, kad tai yra neteisingas ir iškraipytas 2015 m. „pradinio tyrimo“ skaičiavimų pateikimas, nes tyrimas grindžiamas prielaida, kad keltų pajamos yra didesnės už eksploatavimo sąnaudas (skaičiuojama, kad pajamų ir išlaidų skirtumas sudaro maždaug 15 proc. sąnaudų). Be to, Danijos valdžios institucijos tvirtina, kad tyrimai netampa klaidingi pasikeitus sudedamosioms dalims ar aplinkybėms, ir pažymi, kad kiekvieną kartą, kai pasikeičia sudedamoji dalis, nebūtina atlikti naujų socialinio ir ekonominio poveikio skaičiavimų. Danijos valdžios institucijos taip pat nesutinka, kad 2015 m. tyrimai yra klaidingi dėl padidintų sąnaudų žemyninėje Vokietijos dalyje.

(162) Danijos valdžios institucijos taip pat tvirtina, kad socialiniai ir ekonominiai skaičiavimai visada įtraukiami priimant politinius sprendimus dėl didelių infrastruktūros projektų. Tačiau, kitaip nei nurodyta ataskaitoje ir tvirtina suinteresuotosios šalys, nereikalaujama, kad socialinė ir ekonominė grąža sudarytų 4 proc. Danijos valdžios institucijos taip pat nurodė, kad prioritetiniu tarpvalstybiniu TEN-T projektu buvo laikomas visas Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektas, o ne tik jo geležinkelio dalis. Dėl eismo srautų prognozės Danijos valdžios institucijos pateikė papildomą bendrovių „Intraplan“ ir „TSS Trimode“ ataskaitą, kurioje yra pastabų dėl HTC ataskaitos. Apskritai bendrovės „Intraplan“ ir „TSS Trimode“ daro išvadą, kad HTC ataskaita yra ydinga ir klaidinanti, joje nėra konkrečių abejonių dėl Fėmarno juostos fiksuotos jungties. Be to, Danijos valdžios institucijos remiasi Danijos kelių direkcijos paskelbta ataskaita ([78]), kurioje nurodyta, kad kelių eismas į Daniją ir iš jos labai auga. Konkrečiai iš ataskaitos matyti, kad nuo 2010 m. iki 2018 m. sunkvežimių eismas kertant Danijos ir Vokietijos sieną per Zundo fiksuotą jungtį ir keltų maršrutais per Zundo ir Fėmarno sąsiaurius padidėjo 38 proc., o tai dar labiau prieštarauja HTC ataskaitai.

([77]) Pagal 2015 m. lapkričio 20 d. reglamentą Nr. 1276 dėl „Rail Net Denmark“ funkcijų ir įgaliojimų (*Bekendtgørelse om Banedanmarks opgaver og beføjelser*), įstaiga „Rail Net Denmark“ yra atsakinga už geležinkelio mokesčių surinkimą iš Danijos geležinkelių infrastruktūroje veikiančių operatorių.

([78]) *Vejdirektoratet*, „Oversigt over tilstand og udvikling“, ataskaita Nr. 597, 2019 m. rugpjūčio mėn.

5.5.2. *Veiklos pagalba nebus suteikta*

(163) Danijos valdžios institucijų nuomone, veiklos pagalba yra pagalba, susijusi su infrastruktūros eksploatavimu. Visos išlaidos, patirtos statybos etape, įskaitant išlaidas, susijusias su kasdieniu statybos projekto administravimu, yra laikomos statybos sąnaudomis. Bendrovei „Femern A/S“ nereikės gauti valstybės paskolų ar paskolų su valstybės garantija, kad galėtų finansuoti kasdienę veiklą eksploatavimo etape.

5.5.3. *Finansavimo trūkumas*

(164) Danijos valdžios institucijos pateikė atnaujintas trūkstamo finansavimo ir pagalbos elemento (arba bendrojo subsidijos ekvivalento) apskaičiavimo prielaidas. Visų pirma, prielaidos grindžiamos naujausia iš esmės patikslinta projekto finansine analize: 2016 m. vasario mėn. „Fėmarno juostos fiksuoto ryšio, įskaitant žemės darbus Danijoje, finansinė analizė“ ([79]) (toliau – 2016 m. finansinė analizė).

(165) Statybos įstatymo parengiamajame rašte buvo aiškiai nurodyta, kad bus iš naujo vertinami visi projekto finansai. Prieš pasirašant statybos sutartis, turėjo būti pradėtas statybos sąnaudų mažinimo procesas. 2015 m. balandžio 28 d. finansų ministras nurodė bendrovei „Femern A/S“ nepasirašyti pagrindinių projekto statybos sutarčių, kol bus atliktas atnaujintas visų finansų įvertinimas. Remiantis 2016 m. finansine analize, pagrindinis elementas, prisidedantis prie statybos sąnaudų mažinimo, buvo statybos laikotarpio pratęsimas nuo 6,5 metų, kaip buvo manoma 2014 m. finansinėje analizėje, iki 8,5 metų, kaip numatyta 2016 m. finansinėje analizėje. 2016 m. finansinėje analizėje teigiama, kad, vykdydama konkursą dėl šio pratęsto 8,5 metų statybos laikotarpio, bendrovė „Femern A/S“ gavo galutinius ir įpareigojančius rangovų ([80]) pasiūlymus. Bendrovė „Femern A/S“ taip pat išanalizavo kitus finansinių skaičiavimų parametrus ir dėl to atnaujino ne vieną prielaidą, palyginti su analize, kuri buvo Statybos įstatymo pagrindas. 2016 m. finansinėje analizėje atnaujintos prielaidos dėl fiksuotos jungties visų pirma susijusios su: atnaujintu statybos biudžetu, atnaujinta eksploatavimo, priežiūros ir reinvestavimo sąnaudų sąmata, darbų grafiko peržiūra, pakoreguotomis eismo pajamomis dėl patikslinto darbų grafiko, atnaujinto ES finansavimo, atnaujintų kai kurių techninių prielaidų. Be to, siekdamos užtikrinti, kad Komisijos vertinimas būtų grindžiamas tiksliausiomis ir atnaujintomis finansinėmis prielaidomis, Danijos valdžios institucijos atliko keletą papildomų 2016 m. finansinės analizės koregavimų, kurie išsamiau apibūdinti toliau. Prireikus, Danijos valdžios institucijos taip pat pateikė faktinius duomenis, pavyzdžiui, apie jau gautas paskolas ar su infliacija susijusius duomenis. Toliau konstatuojamosiose dalyse pateikiama daugiau informacijos apie trūkstamo finansavimo modelio prielaidas.

(166) 2014 m. pranešime nurodytos statybos sąnaudos sudarė 54,9 mlrd. DKK (7,4 mlrd. EUR) fiksuotomis 2014 m. kainomis. Ši suma atitinka statybos sąnaudas, nurodytas 2015 m. Statybos įstatyme: 55,1 mlrd. DKK (7,4 mlrd. EUR) fiksuotomis 2015 m. kainomis. Bendrovė „Femern A/S“ pasiūlymus gavo 2015 m. rugsėjo mėn. Todėl bendrovė „Femern A/S“ parengė atnaujintą statybos biudžetą ir fiksuotos jungties planavimo ir statybos sąnaudų prognozė buvo sumažinta iki 52,6 mlrd. DKK (7,1 mlrd. EUR) 2015 m. kainomis arba 62,2 mlrd. DKK (8,3 mlrd. EUR) nominaliomis kainomis. Į šią sumą įskaičiuotas 7,3 mlrd. DKK (1,0 mlrd. EUR) rezervo reikalavimas 2015 m. kainomis. Rezervas buvo apskaičiuotas remiantis bendrovės „Femern A/S“ rizikos registru ir atspindi labiausiai tikėtinas projekto sąnaudas. Buvo taikoma P80 „P vertė“. Kaip paaiškino Danijos valdžios institucijos, tai reiškia, kad yra 80 proc. tikimybė, jog rezervo biudžeto pakaks nustatytai rizikai padengti. Bendrovė „Ernst & Young“ atliko išorinį rezervų ir rizikos, susijusios su fiksuota jungtimi, kokybės užtikrinimą.

(167) Atliekant finansinius skaičiavimus daroma prielaida, kad fiksuotai jungčiai bus skirtas ES finansavimas, kuris sudarys 10 proc. statybos sąnaudų per visą statybos laikotarpį, o tai yra toks pats dydis, kuris buvo numatytas 2016 m. finansinėje analizėje. Finansiniame modelyje taip pat atsižvelgta į planavimo etapo finansavimą.

(168) Eismo srautų prognozę parengė Vokietijos konsultacinės įmonės „Intraplan“ ir BVU, ji buvo patikrinta lyginant su kitais modeliais, pavyzdžiui, Europos Komisijos modeliu „Trans Tools“. Eismo srautų prognozė buvo pateikta 2014 m. lapkričio mėn. Kaip teigiama 2016 m. finansinėje analizėje, konsultacinė grupė COWI atliko išorinį prognozės kokybės užtikrinimą ir priėjo prie išvados, kad prielaidos yra pagrįstos ir atitinka profesionalią eismo srautų prognozavimo praktiką. Pagrindinė 2014 m. eismo srautų prognozės prielaida yra ta, kad atidarius fiksuotą jungtį lygiagrečiai nebebus teikiamos keltų paslaugos. Tuo pat metu į 2014 m. eismo srautų prognozę įtraukta atskira scenarijaus, pagal kurią toliau (lygiagrečiai) teikiama vienos valandos trukmės keltų paslauga, analizė. Nuo 2014 m. bendrovė „Scandlines“ ne kartą patvirtino ketinanti tęsti veiklą po fiksuotos jungties atidarymo. Todėl Danijos valdžios institucijos į trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį įtraukė vienos valandos trukmės keltų

([79]) Femern A/S, Finansiel analyse af Femern Bælt-forbindelsen inkl. danske landanlæg, februar 2016.
([80]) Statybos įstatyme numatyti konkurse dalyvaujantys rangovai.

susisiekimą tarp Riodbiu ir Putgardeno. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad tai atitinka PWC tyrimą, parengtą Vokietijos valdžios institucijų užsakymu rengiant Vokietijos sprendimą patvirtinti fiksuotos jungties planą, kaip nurodyta „Scandlines“ ir kitų bendrovių pastabų dėl sprendimo pradėti procedūrą priede. Be to, 2016 m. sausio 24 d. tyrimo „Forretningsanalyse af færgefarten Rødby-Puttgarden“, kurį Danijos transporto ministerijos vardu parengė KPMG konsultantai, ataskaitoje patvirtinta, kad keltų paslauga gali būti toliau teikiama gaunant itin nedidelį pelną. Vienos valandos trukmės keltų paslaugos poveikis eismo intensyvumui, kuris jau įvertintas 2014 m. eismo srautų prognozėje, per pirmuosius metus nuo fiksuotos jungties atidarymo yra 14 proc. sumažėjęs automobilių srautas, kuris sumažėja iki 12 proc. 13 metų po jungties atidarymo. Buvo skaičiuojama, kad 15 proc. sunkvežimių srauto tektų lygiagrečioms keltų paslaugoms. Antrasis atnaujinimas po 2016 m. finansinės analizės susijęs su Didžiojo Belto rinkliavos, kuri nuo 2023 m. sausio 1 d. bus sumažinta 25 proc., poveikiu. Dėl to šiek tiek sumažėja fiksuotos jungties eismo srautai.

(169) Dėl kelių eismo tarifų Danijos transporto ministras galutinius tarifus nustatys prieš pat fiksuotos jungties atidarymą. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad kelių eismo kainos yra 2007 m. keltų kainų, kai keltų maršrutas Riodbiu-Putgardenas vis dar buvo teisėta monopolija, priklausanti Danijos ir Vokietijos valstybėms, ekstrapoliacija. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad keltų kainos buvo laikomos pagrįstu ir skaidriu lyginamuoju standartu, taip pat atsižvelgiant į tai, kiek būsimi fiksuotos jungties naudotojai sutiktų mokėti nepakenkiant platesnio masto fiksuotos jungties tikslams. Numatomas ir vidutinis lengvųjų automobilių tarifas yra 494 DKK (66,2 EUR), o sunkvežimių – 2 092 DKK (280,4 EUR) 2015 m. kainomis.

(170) Taikant trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį vertinama, kad pajamos iš geležinkelio sudaro maždaug 400 mln. DKK (53,6 mln. EUR) per metus (2015 m. kainomis). Mokesčiai bus nustatomi vadovaujantis Direktyva 2012/34/ES. Danijos valdžios institucijos pateikė konsultacinės įmonės „TetraPlan“ 2003 m. kovo mėn. ataskaitą „Fėmarno juostos fiksuotos jungties geležinkelių infrastruktūros mokesčių analizė“ ir jos 2008 m. atnaujinimą. 2003 m. dokumente pateikta techninė geležinkelių gebėjimo mokėti už naudojimąsi fiksuota jungtimi analizė. Analizė buvo atlikta siekiant pagrįsti, ar tikėtina, kad bus mokamas numatomas mokestis už naudojimąsi geležinkeliu. Įmonės „TetraPlan“ analizėje daroma prielaida, kad bendras traukinių, važiuojančių iš Hamburgo ir į jį per Fėmarno juostos fiksuotą jungtį, mokestis turėtų būti lygus bendram traukinių, važiuojančių per Didžiojo Belto fiksuotą jungtį, geležinkelio mokesčiui.

(171) Fiksuotos jungties eksploatavimo, priežiūros ir reinvestavimo sąnaudos sudaro 468 mln. DKK (62,7 mln. EUR) per metus (2015 m. kainomis). Šis vertinimas atitinka 2016 m. finansinę analizę, nes Danijos valdžios institucijos nemanė, kad būtina koreguoti šiuos duomenis. Danijos valdžios institucijos įvertino sumažėjusio eismo intensyvumo poveikį eksploatavimo, priežiūros ir reinvestavimo sąnaudoms. Jos padarė išvadą, kad sumažėjęs eismo srautas daro tik nedidelę įtaką eksploatavimo ir priežiūros sąnaudoms ir neturi jokio pastebimo poveikio valstybės pagalbos skaičiavimams ir garantijų laikotarpiui.

(172) Norint apskaičiuoti trūkstamą finansavimą, reikia diskontuoti įvairius pinigų srautus (pavyzdžiui, statybos sąnaudas, veiklos rezultatus), kuriems Danijos valdžios institucijos taikė VSKK kaip tinkamą diskonto normą. Reaguodamos į susirūpinimą, kurį Komisija išreiškė per oficialią tyrimo procedūrą, kad 5 proc. nominalioji vidutinė nerizikinga palūkanų norma, kuri yra svarbus VSKK komponentas, dabartinėmis rinkos sąlygomis gali būti per aukšta, Danijos valdžios institucijos pasiūlė taikyti 3,5 proc. metinę vidutinę nerizikingą normą. Ji būtų pagrįsta atnaujinta Finansų ministerijos oficialia Danijos ekonomikos 2025 m. projekcija, įskaitant viešuosius finansus ([81]). Danijos valdžios institucijų nuomone, prielaida, paremta Finansų ministerijos projekcija, yra objektyviausia būsimų palūkanų normų Danijoje prognozė ir todėl yra patikimas lyginamasis standartas. Be to, atsižvelgiama į tai, kad bendrovė „Femern A/S“ praktikoje negali gauti paskolų, kurios padengtų visą jos finansavimo poreikį vienu metu, todėl dabartinė rinkos palūkanų norma negali būti taikoma ilgą laiką, kai bendrovė „Femern A/S“ dažnai skolinasi ir refinansuoja skolas.

(173) Reaguodamos į Komisijos išreikštą susirūpinimą, kad vidutinė nerizikinga 3,5 proc. metinė norma taip pat gali būti per didelė, Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad, siekdamos kuo greitesnio sprendimo dėl valstybės pagalbos priėmimo, Danijos valdžios institucijos sutinka taikyti nerizikingą 1,5 proc. normą trūkstamam finansavimui nustatyti, jeigu Komisija manytų, kad tai būtina dėl pagalbos suderinamumo su vidaus rinka.

(174) Atitinkamai Danijos valdžios institucijos pateikė du trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelius. Vienas jų buvo grindžiamas vidutine nerizikinga 3,5 proc. norma (kintančia, pradedant nuo žemo lygio ir ilgainiui didėjančia) (toliau – pirmas trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelis), o kitas – prielaida, kad nerizikinga palūkanų norma sudaro 1,5 proc. (toliau – alternatyvus trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelis).

([81]) https://www.fm.dk/publikationer/2019/opdateret-2025-forloeb-okt-2019. Remiantis ataskaita, numatoma, kad 10 metų vyriausybės obligacijų metinė palūkanų norma bus –0,1 proc. 2019 m., 1,6 proc. 2025 m. ir 4,5 proc. 2040 m. Tai atitinka fiksuotą nominaliąją maždaug 3,5 proc. metinę normą.

(175) Todėl gaunamas VSKK dydis priklauso nuo taikomo modelio. Atlikus skaičiavimus pagal Finansų ministerijos projekciją, VSKK sudaro 4,2–8,3 proc. pagal pirmą trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį, o taikant nerizikingą 1,5 proc. normą (alternatyvus trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelis) VSKK lygi 5,59 proc. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad VSKK dydis buvo įvertintas atsižvelgiant į tai, ko tipiniam investuotojui reikėtų įgyvendinant panašios rizikos projektą. Jos pateikė išsamią informaciją apie tai, kaip buvo nustatyta ši VSKK.

(176) Danijos valdžios institucijos trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį taikė 40 metų veiklos laikotarpiui. Į jį nebuvo įtraukti dividendai, susiję su žemynine šalies dalimi.

5.5.4. *Pagalbos dydis ir trukmė*

(177) Siekdamos išsklaidyti abejones, pareikštas sprendime pradėti procedūrą, Danijos valdžios institucijos patikslino pranešimą ir nustatė ribojimus valstybės garantijoms ir valstybės paskoloms. Valstybės garantijos ir valstybės paskolos bus skiriamos tik išlaidoms, patirtoms planavimo ir statybos etapuose, padengti. Bendrovė „Femern A/S“ nutrauks visas paskolas su valstybės garantija ir grąžins visas valstybės paskolas ne vėliau kaip per 16 metų nuo fiksuotos jungties eksploatavimo pradžios (toliau – ilgiausias garantuojamas laikotarpis). Fiksuotos jungties eksploatavimo pradžia yra momentas, kai fiksuota jungtis atidaroma kelių ir geležinkelių eismui. Bendrovė „Femern A/S“ negalės gauti paskolų su valstybės garantija ir valstybės paskolų, kurios kartu viršija didžiausią 69,3 mlrd. DKK (9,3 mlrd. EUR) sumą (toliau – didžiausia garantuojama suma). Didžiausia suma yra bendra numatoma bendrovės „Femern A/S“ grynoji statybos skola, įskaitant sukauptas palūkanų išlaidas planavimo ir statybos etapuose. Prie šios sumos buvo pridėtas 2,0 mlrd. DKK (0,27 mlrd. EUR) likvidumo rezervas ir 2,5 mlrd. DKK (0,34 mlrd. EUR) „statybos sąnaudų rezervas“ (2015 m. kainomis) Likvidumo rezervas buvo pridėtas siekiant padengti trumpalaikio projekto mokėjimų svyravimo riziką. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad papildomas statybos sąnaudų rezervas reikalingas tam, kad bendrovė „Femern A/S“ statybos etape galėtų gauti paskolas rinkoje, jeigu statybos sąnaudos būtų didesnės, nei tikėtasi (numatomos statybos sąnaudos apskaičiuotos taikant 80 proc. rizikos tikimybę). Rezervas atitinka rizikos tikimybės padidėjimą iki 99 proc. Tačiau Danijos valdžios institucijos įsipareigojo taikyti perskaičiavimo mechanizmą, kuriuo būtų mažinama didžiausia garantuojama suma ir trumpinamas ilgiausias garantuojamas laikotarpis, jeigu dėl faktiškai patirtų statybos sąnaudų statybos rezervas nebus reikalingas, užtikrinant, kad bendra pagalbos suma neviršytų trūkstamo finansavimo. Danijos valdžios institucijos įsipareigojo atlikti šį perskaičiavimą vėliausiai po penkerių metų nuo eksploatavimo pradžios.

(178) Bendrovė A/S „Femern“ privalo mokėti priemoką už valstybės garantijas ir valstybės paskolas. Kaip nurodyta Statybos įstatymo parengiamajame rašte (11.1 skirsnis), šis mokestis sudaro 0,15 proc. Tai atitinka priemoką, kurią turi sumokėti bendrovė „Femern A/S“ pagal patikslintame pranešime nurodytą pirmą trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį. Pagal alternatyvų trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį ši priemoka yra didesnė ir sudaro 2 proc.

(179) Be to, bendrovė „Femern A/S“ nenaudos valstybės paskolų ir paskolų su valstybės garantija, kad finansuotų dividendų mokėjimo įsipareigojimus savininkei, t. y. bendrovei „A/S Femern Landanlæg“. Taigi tik tada, kai bus visiškai grąžinta bendrovės „Femern A/S“ skola ir panaikinta jos galimybė gauti naujas valstybės paskolas ir pasinaudoti valstybės garantijomis būsimoms skoloms finansuoti, bendrovė „Femern A/S“ galės pradėti mokėti dividendus bendrovei „A/S Femern Landanlæg“.

(180) Be to, Danijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad bendrovės „Femern A/S“ apsikeitimo ir (arba) išvestinių finansinių priemonių sandoriai bus vykdomi rinkos sąlygomis. Todėl bendrovė „Femern A/S“ mokės rinkos priemoką nuo atskirų sandorių nominaliosios vertės Danijos valstybei už valstybės garantiją ir užstatą, kurį bendrovei „Femern A/S“ gali tekti pateikti sudarant apsikeitimo ir (arba) išvestinių finansinių priemonių sandorius.

(181) Danijos valdžios institucijos taip pat teigė, kad, kadangi didžiausia garantuojama suma taikoma tik planavimo ir statybos sąnaudoms (kartu su susijusiomis finansinėmis sąnaudomis), jos mano, kad veiklos pagalba neteikiama. Siekdamos papildomai tai įrodyti, Danijos valdžios institucijos užtikrins, kad bendrovė „Femern A/S“ kasmet pateiktų savo pinigų srautų ataskaitą.

5.5.5. *Skatinamasis poveikis*

(182) Teikdamos pastabas dėl „Scandlines“ ir kitų bendrovių argumentų, Danijos valdžios institucijos mano, kad Komisijos požiūriu į oficialų skatinamąjį poveikį, kuriam Bendrasis Teismas pritarė 2018 m. gruodžio 13 d. sprendimais, nediskriminuojamos privačiosios įmonės ir nepažeidžiamas pagrindinis reikalavimas, kad valstybės pagalba turėtų daryti skatinamąjį poveikį. Jos taip pat teigė, kad skatinamasis poveikis gali būti įrodytas įvairiais būdais ([82]). Reikalauti, kad valstybinė SPĮ kreiptųsi į valstybę narę dėl pagalbos, būtų labai dirbtina. Taip yra todėl, kad SPĮ

([82]) 2011 m. rugsėjo 20 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Regione autonoma della Sardegna ir kt. / Komisija*, T-394/08, T-408/08, T-453/08 ir T-454/08, ECLI: EU:T:2011:493, 226 punktas, patvirtintas 2013 m. birželio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimu *HGA ir kt. / Komisija*, C-630/11 P–C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387, 108–109 punktai, ir 2019 m. kovo 5 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Eesti Pagar*, C-349/17, ECLI:EU:C:2019:172, 78 punktas.

niekaip negali pradėti projekto be pagalbos, nes neturi kitų pajamų. Tai skiriasi nuo loginio reikalavimo, taikomo privačiosioms įmonėms teikti paraišką pagalbai gauti. Bendrovės „Femern A/S“ padėtis nebus panaši į privačiosios įmonės, prašančios pagalbos konkrečiam infrastruktūros projektui, padėtį. Todėl Komisijos atliktu skatinamojo poveikio tyrimu nediskriminuojamos valstybinės ir privačiosios įmonės. Bet kuriuo atveju iš nusistovėjusios Komisijos praktikos matyti, kad pagalba gali turėti skatinamąjį poveikį, jeigu projekto negalima tęsti arba baigti be pagalbos, neatsižvelgiant į tai, ar paraiška buvo pateikta po projekto inicijavimo ([83]).

5.5.6. *Priešingos padėties scenarijus*

(183) Danijos valdžios institucijų nuomone, nėra tikslinga nagrinėti priešingos padėties scenarijaus dėl bendros transporto infrastruktūros, kokia yra fiksuota jungtis, nes dvi valstybės ją pasirinko platesnio masto viešiesiems tikslams, o projektą įgyvendins pagal įstatymą įsteigta viešoji SPĮ, nevykdanti kitos veiklos ir neturinti kitų interesų. Iš esmės bet koks priešingos padėties scenarijus dėl šios SPĮ būtų visiškai spekuliacinis. Taigi priešingos padėties scenarijus yra alternatyvaus projekto nebuvimas.

5.5.7. *Konkurencija nebus nepagrįstai iškraipoma*

(184) Atsakydamos į „Scandlines“ ir kitų bendrovių argumentus, Danijos valdžios institucijos nurodo 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimus. Jos taip pat tvirtina, kad fiksuota jungtimi gali būti sukuriama nauja konkurencija, o ne ribojama konkurencija, galimas piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi rinkoje yra tik hipotetinis, būtent Danijos arba Vokietijos valstybė nusprendžia panaikinti galimybę naudotis geležinkeliu ir nustato fiksuotos jungties pajėgumą, o Danijos transporto ministras nustato tarifus. Dėl Danijos vyriausybės atsisakymo pritarti bendrovės „Scandlines“ paraiškai EITP paramai gauti, Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad Transporto ministerija negalėjo paremti projekto, kuriuo siekiama tirti reikšmingų naujų investicijų į keltų paslaugas Fėmarno sąsiauryje galimybes, nes jis neatitiko transporto politikos, grindžiamos EITP reglamento 1 priedu. Danijos valdžios institucijos taip pat pažymėjo, kad 2019 m. rugsėjo 27 d. EITP komitetas atmetė bendrovės „Scandlines“ paraišką dėl priežasčių, nesusijusių su Danijos valdžios institucijų atsisakymu bendrai pasirašyti paraišką. Galiausiai Danijos valdžios institucijos neigia tvirtinimą, kad bendrovei „Femern A/S“ suteikta valstybės pagalba gali būti naudojama prieigai prie Putgardeno, kurį jos laiko jungtimi žemyninėje Vokietijos dalyje, finansuoti, taigi ir pabloginti. Taip yra todėl, kad už jungčių tarp žemyninės dalies ir fiksuotos jungties modernizavimą ir finansavimą atsako tik Vokietija.

5.5.8. *Valstybės garantijų panaudojimo sąlygos*

(185) Danijos valdžios institucijos pateikė būtiniausias panaudojimo sąlygas.

5.5.9. *Skaidrumas*

(186) Danijos valdžios institucijos įsipareigojo vykdyti skaidrumo įsipareigojimą, nustatytą BEISP komunikato 45 punkte.

6. PRIEMONĖS (PAGALBOS) VERTINIMAS

6.1. Valstybės pagalbos buvimas

(187) Remiantis Sutarties 107 straipsnio 1 dalimi, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.1. *Įmonės sąvoka*

(188) Komisija pažymi, kad valstybės pagalbos taisyklės taikomos tik tuo atveju, jeigu pagalbos gavėjas yra „įmonė“. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką įmone vadinamas bet kuris subjektas, kuris vykdo ekonominę veiklą nepaisant jo teisinio statuso ir finansavimo būdo ([84]). Ekonominė veikla yra bet kuri veikla, kurią sudaro prekių tiekimas ar paslaugų teikimas atitinkamoje rinkoje ([85]).

([83]) 2009 m. balandžio 1 d. Komisijos sprendimas N 356/2008, valstybės pagalba Nr. N 602/2004 – Danija – Parama aplinkai nekenkiančiai elektros energijos gamybai, ir 2013 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimai SA.36893 – Graikijos greitkelių koncesijos projektų pakartotinis įgyvendinimas – Pagrindinis greitkelis (E65), 99 ir 102 punktai, ir SA.36877 – Graikijos greitkelių koncesijos projektų pakartotinis įgyvendinimas – Egėjo greitkelis, 74 punktas.

([84]) 2000 m. rugsėjo 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Pavlov ir kt. / Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten*, sujungtos bylos C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428.

([85]) 1987 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Italija*, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 punktas; 1998 m. birželio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Italijos Respublika*, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, 36 punktas; 2000 m. rugsėjo 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Pavlov ir kt. / Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten*, sujungtos bylos C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428.

(189) Sprendimu *Aéroports de Paris* ([86]) Bendrasis Teismas nusprendė, kad oro uosto eksploatavimas turi būti laikomas ekonomine veikla. Vėliau priimtame Sprendime *Leipcigas / Halė* ([87]) prieita prie išvados, kad, jeigu oro uosto kilimo ir tūpimo takas bus naudojamas ekonominei veiklai, jo statyba taip pat yra ekonominė veikla, todėl jo finansavimui gali būti taikomos valstybės pagalbos taisyklės. Nors šios bylos konkrečiai susijusios su oro uostais, Sąjungos teismų sukurti principai taip pat taikomi statant kitą infrastruktūrą ([88]) ([89]), kaip neseniai patvirtinta Sprendime dėl Belgijos uostų ([90]).

(190) Sprendime pradėti procedūrą Komisija jau pareiškė, kad gali būti laikoma *prima facie*, jog bendrovė „Femern A/S“ vykdo ekonominę veiklą ir turėtų būti laikoma įmone. Tačiau Danijos valdžios institucijos laikosi nuomonės, kad, įvertinus bendrovės „Femern A/S“ veiklos pobūdį, tikslą ir taikomas taisykles, turėtų būti padaryta išvada, kad bendrovė „Femern A/S“ vykdo viešosios valdžios funkcijas. Iš tiesų Sutarties 107 straipsnio 1 dalis netaikoma, kai valstybė veikia „vykdydama viešosios valdžios funkcijas“ ([91]) arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia kaip valdžios institucijos ([92]). Subjekto veikla gali būti laikoma viešosios valdžios funkcijų vykdymu, kai ji priskirta pagrindinėms valstybės funkcijoms arba kai ji su tomis funkcijomis susijusi dėl savo pobūdžio, tikslo ir jai taikytinų taisyklių ([93]). Šiuo atžvilgiu Danijos valdžios institucijos teigė, kad fiksuotos jungties *tikslai* yra gerokai didesnio masto nei vien tik viešųjų paslaugų, pavyzdžiui, komunalinių paslaugų, pašto ir viešojo transporto įmonių, teikimas. Taip yra todėl, kad, Danijos valdžios institucijų nuomone, fiksuota jungtis sudarytų būtinas sąlygas intensyvesniam kultūriniam ir ekonominiam bendradarbiavimui, naudingam Europos Sąjungai, abiem valstybėms ir regionams, kurie ribojasi su Fėmarno sąsiauriu. Fiksuotos jungties planavimo, statybos ir eksploatavimo *pobūdis*, Danijos valdžios institucijų nuomone, taip pat yra aiškiai susijęs su viešosios valdžios funkcijų vykdymu, nes Danijoje įgyvendinamas tarpvyriausybinis susitarimas ir svarbus Danijos valstybės priimtas viešojo planavimo sprendimas. Danijos valdžios institucijų nuomone, veiklos pobūdis yra labiau panašus į tarptautinių ir nacionalinių transporto institucijų (pavyzdžiui, Eurokontrolės arba Danijos kelių ar geležinkelių direkcijos), o ne privataus transporto operatoriaus veiklą. Danijos valdžios institucijos taip pat mano, kad bendrovei „Femern A/S“ taikomos specialios *taisyklės*, pavyzdžiui, jai netaikomas pelno didinimo standartas. Kadangi bendrovė yra SPĮ, taip pat nėra rizikos, kad jos finansavimas gali būti panaudotas kryžminiam veiklos, nesusijusios su konkrečia veikla, kuria buvo įsteigta bendrovė „Femern A/S“, subsidijuoti.

(191) Šiuo atžvilgiu Komisija mano, kad būtina atlikti bendrą vertinimą, o bendrovės „Femern A/S“ veikla galėtų būti laikoma viešosios valdžios funkcijų vykdymu, jeigu ji būtų susijusi su pagrindinėmis valstybės funkcijomis dėl savo pobūdžio, tikslo *ir* taisyklių, kurios jai taikomos. Komisija nesutinka su Danijos valdžios institucijų argumentais, kad jos preliminari analizė sprendimo pradėti procedūrą 85–88 konstatuojamosiose dalyse yra klaidinga. Danijos valdžios institucijų argumentų dėl tikslo, pobūdžio ir taisyklių nepakanka šiai analizei paneigti ir prieiti prie išvados, kad bendrovė „Femern A/S“ veikia vykdydama viešosios valdžios funkcijas.

(192) Pagal nusistovėjusią teismų praktiką ekonominės veiklos kvalifikavimas turėtų būti grindžiamas faktiniais elementais, būtent prekių tiekimu ar paslaugų teikimu tam tikroje rinkoje. Bendrovė „Femern A/S“, kaip fiksuotos jungties savininkė ir operatorė, teikia transporto paslaugas už atlygį piliečiams ir įmonėms. Bendrovė „Femern A/S“ ims mokestį (rinkliavą) iš fiksuotos jungties kelio ruožo naudotojų už Fėmarno sąsiaurio kirtimą. Be to, geležinkelių įmonės mokės mokesčius už galimybę naudotis fiksuotos jungties geležinkelių infrastruktūra. Bendrovės „Femern A/S“ pajamos iš kelių ir geležinkelių yra skirtos visoms fiksuotos jungties planavimo, statybos ir eksploatavimo sąnaudoms finansuoti, taip pat, kai bus grąžintos valstybės garantuotos paskolos ir valstybės paskolos, jungčių žemyninėje šalies dalyje statybos sąnaudoms finansuoti paskirstant dividendus patronuojančiajai bendrovei.

(193) Fėmarno sąsiaurio kirtimo rinka egzistuoja, visų pirma todėl, kad paslaugą už atlygį jau teikia esamas keltų operatorius, kuris yra privačioji įmonė, akivaizdžiai veikianti rinkos sąlygomis. Taigi bendrovės „Femern A/S“ teikiamos transporto paslaugos konkuruos su keltų operatorių teikiamomis transporto paslaugomis. Be

([86]) 2000 m. gruodžio 12 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Aéroports de Paris / Komisija*, T-128/98, ECLI:EU:T:2000:290, 125 punktas, patvirtintas 2002 m. spalio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Aéroports de Paris / Komisija*, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617.
([87]) Žr. 72 išnašą.
([88]) 2015 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Eventech / The Parking Adjudicator*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 40 punktas; 2018 m. kovo 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Naviera Armas / Komisija*, T-108/16, ECLI:EU:T:2018:145, 78 punktas.
([89]) Taip pat žr. Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos sąvokos 202 punktą.
([90]) 2019 m. rugsėjo 20 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Havenbedrijf Antwerpen ir Maatschappij van de Brugse Zeehaven / Komisija*, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652, 107 punktas.
([91]) 1987 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Italija*, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 ir 8 punktai.
([92]) 1988 m. gegužės 4 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Bodson*, 30/87, ECLI:EU:C:1988:225, 18 punktas.
([93]) Žr. visų pirma 1994 m. sausio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SAT / Eurokontrolė*, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, 30 punktą ir 1997 m. kovo 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Calì & Figli*, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, 22 ir 23 punktus.

to, fiksuota jungtis konkuruos su kitomis transporto jungtimis, kurios yra alternatyva Fėmarno sąsiauriui kirsti. Todėl bendrovė „Femern A/S“ teiks paslaugas rinkoje.

(194) Reikėtų pažymėti, kad bendrovei „Femern A/S“ nebuvo suteikti specialūs viešieji įgaliojimai, tačiau ji statys ir eksploatuos infrastruktūrą kaip ekonominės veiklos vykdytojas. Didelių infrastruktūros projektų statyba ir komercinis eksploatavimas savaime nėra viešosios valdžios funkcijų vykdymas, o fiksuotos jungties statybą ir eksploatavimą lemia ekonominė logika, atsižvelgiant į tai, kad didelę finansavimo dalį sudaro naudotojų mokesčiai ([94]). Iš tikrųjų bendrovės „Femern A/S“ veikla labai skiriasi nuo to, kas praeityje buvo laikoma viešosios valdžios funkcijų vykdymo dalimi, pavyzdžiui, kariuomenė arba policija, oro navigacijos sauga ir kontrolė, jūrų eismo kontrolė ir sauga, kovos su tarša priežiūra, laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas, valdžios institucijų vykdoma valstybei priklausančių teritorijų plėtra ir atgaivinimas ir viešaisiais tikslais naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamoms įmonėms nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis ([95]).

(195) Tai, kad bendrovė „Femern A/S“ nesiekia kuo didesnio pelno, taip pat nėra lemiamas veiksnys. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką tai, ar valstybės pagalbos taisyklės taikomos, nepriklauso nuo to, ar subjektas įsteigtas pelnui siekti ([96]).

(196) Bet kuriuo atveju, kaip matyti iš 2014 m. Zundo sprendimo, nustačius, kad savininkas ir (arba) operatorius vykdo ekonominę veiklą, Danijos valdžios institucijos akivaizdžiai nusprendė įdiegti rinkos mechanizmą. Kaip ir Zundo tiltas / tunelis, fiksuota jungtis bus eksploatuojama kaip komercinė infrastruktūra, finansuojama rinkliavų lėšomis. Tai prieštarauja teiginiui, kad veikla būtų viešosios valdžios funkcijų vykdymas.

(197) Iš tikrųjų pagal Statybos įstatymą fiksuotos jungties naudojimo mokesčius nustato ne bendrovė „Femern A/S“, o tiesiogiai valstybė per transporto ministrą. Tačiau iš Statybos įstatymo 42 straipsnio 3 dalies matyti, kad, nepaisant 2 straipsnio dalies, bendrovė „Femern A/S“ gali, taikant tam tikrus apribojimus, iš dalies keisti esamas nuolaidų schemas arba taikyti naujas nuolaidas. Be to, pagal Fėmarno sąsiaurio sutarties 6 straipsnio 2 dalį reikalaujama, kad bendrovė „Femern A/S“ vykdytų veiklą pagal bendruosius verslo principus ([97]). Todėl Komisija nusprendžia, kad bendrovė „Femern A/S“ turi tam tikrą laisvę pati apskaičiuoti kainas. Bet kuriuo atveju tai, ar įmonė pati nustato kainas, ar jai taikomos valstybės reguliuojamos kainos, neturi lemiamos reikšmės nustatant, ar įmonė vykdo ekonominę veiklą ([98]). Teismų praktikoje nurodoma, kad subjekto galimybė daryti įtaką savo paslaugų kainai tėra vienas iš kelių aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti ([99]). Iš tikrųjų veikla yra ekonominė, jeigu ją vykdant tam tikroje rinkoje siūlomos prekės arba paslaugos (pavyzdžiui, naudojant infrastruktūrą komerciniais tikslais). Kaip neseniai patvirtino Teisingumo Teismas, tai, kad paslauga gali būti teikiama nesiekiant pelno (kaip gali būti, pavyzdžiui, dėl valstybės nustatytos kainodaros politikos), nereiškia, kad subjektas, kuris vykdo šią veiklą, negali būti laikomas įmone, jeigu paslauga siūloma konkuruojant su kitomis įmonėmis, kurios siekia gauti pelno ([100]).

([94]) 1980 m. spalio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Van Landewyck*, sujungtos bylos 209/78–215/78 ir 218/78, ECLI:EU:C:1980:248, 88 punktas; 1995 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *FFSA ir kt.*, C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, 21 punktas; 2008 m. liepos 1 d. Teisingumo Teismo sprendimas *MOTOE*, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, 27 ir 28 punktai.

([95]) 2011 m. gruodžio 7 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.32820 (2011/NN) – Jungtinė Karalystė – Pagalba „Forensic Science Services“ (OL C 29, 2012 2 2, p. 4), 8 punktas; 1994 m. sausio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *SAT / Eurokontrolė*, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7, 27 punktas; 2009 m. kovo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Selex Sistemi Integrati / Komisija*, C-113/07 P, ECLI:EU:C:2009:191, 71 punktas; 2002 m. spalio 16 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos N 438/02 – Belgija – Subsidijos uostų valdytojams (OL C 284, 2002 11 21, p. 2); 1997 m. kovo 18 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Calì & Figli*, C-364/95, ECLI:EU:C:1997:160, 22 punktas; 2006 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos N 140/06 – Lietuva – Dotacijų teikimas valstybės įmonėms prie pataisos įstaigų (OL C 244, 2006 10 11, p. 12); 2014 m. kovo 27 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.36346 – Vokietija – Regiono ekonomikos struktūros gerinimo schema (GWR), skirta teritorijų plėtrai pramoniniais ir komerciniais tikslais (OL C 141, 2014 5 9, p. 1); 2012 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Compass-Datenbank GmbH*, C-138/11, ECLI:EU:C:2012:449, 40 punktas.

([96]) Žr., pavyzdžiui, 2012 m. gruodžio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mitteldeutsche Flughafen ir Flughafen Leipzig-Halle / Komisija*, C-288/11 P, ECLI:EU:C:2012:821, 50 punktą ir 2006 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 122 ir 123 punktus.

([97]) 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta: „Bendrovė įsteigiama pagal Danijos įstatymus. Bendrovės veikla vykdoma pagal bendruosius verslo principus ir laikantis tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant įsipareigojimus pagal Bendrijos teisę“.

([98]) 2012 m. liepos 12 d. Sprendimas *Compass-Datenbank GmbH / Republik Österreich*, C-138/11, ECLI:EU:C:2012:449, 38 punktas, su kitomis nuorodomis.

([99]) 1994 m. sausio 19 d. Sprendimas *SAT Fluggesellschaft / Eurokontrolė*, C-364/92, ECLI:EU:C:1994:7; 1997 m. kovo 18 d. Sprendimas *Calì & Figli / Servizi Ecologici Porto di Genova*, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160; 2012 m. liepos 12 d. Sprendimas *Compass-Datenbank*, C-138/11, ECLI:EU:C:2012:449. 2019 m. rugsėjo 20 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Havenbedrijf Antwerpen ir Maatschappij van de Brugse Zeehaven / Komisija*, T-696/17, ECLI:EU:T:2019:652.

([100]) 2018 m. lapkričio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Scuola Elementare Maria Montessori / Komisija*, C-622/16 P–C-624/16 P, ECLI:EU:C:2018:873, 104 punktas. 2017 m. birželio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, ECLI:EU:2017:496, 47 ir 48 punktai.

(198) Todėl Komisija daro išvadą, kad fiksuotos jungties eksploatavimas yra ekonominė veikla. Iš Sprendimo *Leipzig Halle* ([101]) matyti, kad bendrovės „Femern A/S“ valdomos infrastruktūros statyba taip pat yra ekonominė veikla, todėl jai skirtos paramos priemonės gali būti susijusios su valstybės pagalba. Taigi, remiantis Sutarties 107 straipsnio 1 dalimi, bendrovė „Femern A/S“ turi būti laikoma įmone šios veiklos atžvilgiu.

(199) Kadangi sprendime pradėti procedūrą Komisija negalėjo nustatyti pagrindinės bendrovės „Femern A/S“ veiklos pobūdžio, ji taip pat negalėjo padaryti galutinės išvados dėl bendrovės „Femern A/S“ vykdomų vadinamųjų reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veiklos.

(200) Kadangi Danijos valdžios institucijos mano, kad bendrovės „Femern A/S“ veikla, susijusi su fiksuotos jungties planavimu ir statyba, yra viešosios valdžios funkcijų vykdymas, jos taip pat vertina, kad reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veikla yra viešosios valdžios funkcijų vykdymas. Dažnai reikalaujama, kad valdžios institucijos bendrautų ir informuotų apie vykdomą veiklą ir projektus, o tokia informavimo veikla, jų manymu, neturėtų būti priskiriama rinkodarai, kaip siūlo „Scandlines“ ir kitos bendrovės. Danijos valdžios institucijos taip pat teigia, kad glaudus dialogas su paveiktomis grupėmis Vokietijoje ir Danijoje bei bendradarbiavimas su NVO ir vietos valdžios institucijomis Danijoje ir Vokietijoje yra gyvybiškai svarbūs įgyvendinant Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektą.

(201) Komisija mano, kad reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veikla buvo akivaizdžiai prisidedama prie fiksuotos jungties planavimo, statybos ir eksploatavimo, o tą patvirtina tiek „Scandlines“ ir kitų bendrovių, tiek Danijos valdžios institucijų pateikti veiklos apibūdinimai. Rinkodaros veikla, kaip ją aiškina „Scandlines“ ir kitos bendrovės, būtų akivaizdžiai prisidedama prie bendrovės „Femern A/S“ ekonominės veiklos. Tačiau net jeigu reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veikla būtų laikoma informavimo veikla, kaip ją aiškina Danijos valdžios institucijos, tokia veikla taip pat būtų prisidedama prie bendrovės „Femern A/S“ ekonominės veiklos. „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat nurodė, kad nėra neįprasta reikalauti, jog įmonės informuotų visuomenę apie savo veiklą. Paprastai nelaikoma, kad tokia pareiga informuoti yra viešosios valdžios funkcijų vykdymas. Komisija mano, kad šia prasme nėra svarbu, ar veikla priskiriama informavimo, reklamos ar rinkodaros veiklai. Atliekant vertinimą dėl valstybės pagalbos svarbu tai, ar ta veikla yra prisidedama prie ekonominės veiklos. Todėl Komisija mano, kad reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veikla taip pat yra ekonominė veikla.

6.1.2. *Valstybės ištekliai ir priskirtinumas valstybei*

(202) Kalbant apie pranašumo, kuris suteikiamas taikant priemones, priskyrimą valstybei, pagalbos sąvoka yra platesnė nei subsidijos sąvoka. Taip yra todėl, kad ji apima ne tik teigiamą naudą, kaip antai subsidijas ir kapitalo injekcijas, bet ir įvairių formų priemones, kuriomis sumažinami paprastai į įmonės biudžetą įtraukti mokėjimai, ir nors jos nėra subsidijos siaurąja žodžio prasme, vis dėlto yra tokio paties pobūdžio ir daro vienodą poveikį ([102]).

(203) Kapitalo injekcijos, neatitinkančios rinkos sąlygų, yra teigiama nauda. Priemonė, kuria valdžios institucijos tam tikroms įmonėms taiko palankią apmokestinimo tvarką, nors ir neapima teigiamo lėšų pervedimo, užtikrina palankesnę gavėjų finansinę padėtį, palyginti su kitais mokesčių mokėtojais, ir yra valstybės išteklių perdavimas ([103]). Be to, jeigu sukuriant garantiją arba suteikiant paskolas tokiomis sąlygomis, kurios neatitinka rinkos sąlygų, sukuriama papildoma našta valstybei ateityje, tai irgi gali būti laikoma valstybės išteklių perdavimu ([104]). Tas pats pasakytina, pavyzdžiui, kai valstybė narė suteikia garantijas nereikalaudama, kad garantijos gavėjas sumokėtų priemoką rinkos sąlygomis. Be to, gali būti laikoma, kad valstybės ištekliai yra perduoti tada, kai valstybė netaiko mokesčio, kurį ji įprastai taikytų už sudarytą galimybę naudotis visuomenei priklausančiais ar gamtos ištekliais, pavyzdžiui, jūros dugnu ir vandens plotais.

(204) Kadangi pirmiau minėtas priemones (kapitalo injekciją, mokesčių priemones, valstybės paskolas ir valstybės garantijas bei nemokamą naudojimąsi jūros dugnu) suteikė Danija, jos iš esmės yra priskirtinos tai valstybei.

(205) Geležinkelio mokesčiai yra būsimas bendrovės „Femern A/S“ pajamų šaltinis, kurį, kaip kelių rinkliavas, nustatys transporto ministras. Mokesčiai ir rinkliavos yra atlygis už naudojimąsi fiksuota jungtimi. Tai, kad vienas iš geležinkelio operatorių yra Danijos valstybei priklausantis geležinkelio operatorius DSB, nėra pakankamas pagrindas daryti išvadą, kad geležinkelio mokesčiai, kuriuos tas operatorius mokės bendrovei

([101]) Žr. 72 išnašą.

([102]) Žr., *inter alia*, 2001 m. lapkričio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Adria-Wien Pipeline GmbH ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH / Finanzlandesdirektion für Kärnten*, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, 38 punktą; 2004 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-501/00, ECLI:EU:C:2004:438, 90 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką; 2005 m. gruodžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija / Komisija*, C-66/02, ECLI:EU:C:2005:768, 77 punktą; 2006 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ministero dell'Economia e delle Finanze / Cassa di Risparmio di Firenze*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, 131 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

([103]) Žr., pavyzdžiui, 1994 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Banco Exterior de España*, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, 14 punktą. 2014 m. spalio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ministerio de Defensa and Navantia*, ECLI:EU:C:2014:2262.

([104]) 1998 m. gruodžio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ecotrade Srl / Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS)*, C-200/97, ECLI:EU:C:1998:579, 41 punktas; 2013 m. kovo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija ir kt.*, sujungtos bylos C-399/10 P ir C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, 137, 138 ir 139 punktai.

„Femern A/S“ per įstaigą „Rail Net Denmark“, yra susiję su valstybės ištekliais, nes visi geležinkelio operatoriai, kurie naudojasi fiksuota jungtimi, yra apmokestinami objektyviai ir nediskriminuojant ([105]). Be to, įstaiga „Rail Net Denmark“ nėra paskirta rinkti ar paskirstyti valstybės pagalbą. Lėšos yra tiesiogiai pervedamos bendrovei „Femern A/S“. Tuo remdamasi, Komisija daro išvadą, kad geležinkelio mokesčiai nėra valstybės įsikišimas ar valstybės išteklių naudojimas.

6.1.3. *Atrankusis pranašumas*

(206) Remiantis teismų praktika, nustatant, ar valstybės priemonė yra valstybės pagalba, turi būti įvertinta, ar naudos gaunančiai įmonei suteikiamas finansinis pranašumas, kurio įmonė nebūtų gavusi įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. be valstybės kišimosi ([106]). Svarbu ne valstybės įsikišimo priežastis ar tikslas, o tik priemonės poveikis įmonei ([107]). Norint nustatyti jo buvimą, įmonės finansinė padėtis suteikus priemonę turėtų būti palyginta su jos finansine padėtimi tuo atveju, jeigu priemonė nebūtų suteikta.

6.1.3.1. Kapitalo injekcijos, valstybės garantijos ir valstybės paskolos

(207) Įmonės „Sund & Bælt Holding A/S“ suteiktos kapitalo injekcijos gali būti laikomos suteikiančiomis pranašumą bendrovei „Femern A/S“. Atsižvelgiant į neaiškų projekto pelningumą ir didelę riziką, tikėtina, kad privatus operatorius nebūtų linkęs įnešti kapitalo į bendrovę „Femern A/S“, jeigu nebūtų tam tikros rūšies valstybės paramos. Be to, valstybės garantija arba valstybės paskola, suteikta lengvatinėmis sąlygomis, gavėjui gali būti suteikiamas pranašumas, nes jis įgyja galimybę skolintis taikant palūkanų normą ir kainą, kurios nebūtų galima gauti rinkoje be garantijos ([108]) arba neturint valstybės paskolos. Nagrinėjamu atveju bendrovė „Femern A/S“ turi mokėti metinę priemoką už negrąžintą skolos dalį, kuriai suteikta valstybės garantija, ir už negrąžintą valstybės paskolų sumą Danijos valstybei. Ši priemoka, net jeigu ji ir sudarytų 2 proc. ([109]) pagal alternatyvų trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį, neabejotinai yra mažesnė nei rinkos sąlygos, ypač atsižvelgiant į projekto riziką. Be to, valstybės garantija, taikoma bendrovės „Femern A/S“ įsipareigojimams pagal jos sutartinius santykius, sumažinama rizika, susijusi su įprastais sutartiniais įsipareigojimais, kuriuos įprastomis rinkos sąlygomis prisiimtų bet kuris privatus operatorius. Šiuo atveju, teikdama valstybės garantijas paskoloms ir valstybės paskolas bei nereikalaudama mokėti priemokos rinkos sąlygomis arba mokėti rinkos palūkanų normą, Danijos valstybė suteikė pranašumą bendrovei „Femern A/S“. Dėl reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veiklos Komisija pažymi, kad ji finansuojama valstybės paskolomis planavimo veiklai, o ne papildomomis šiai veiklai skirtomis valstybės paskolomis.

(208) Kadangi minėti pranašumai yra skirti konkrečiai bendrovei „Femern A/S“, jie yra *de jure* atrankieji. Todėl kapitalo injekcijos, valstybės garantijos paskoloms ir valstybės paskolos yra bendrovei „Femern A/S“ suteikti atrankieji pranašumai pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

6.1.3.2. Valstybės garantijos išvestinių finansinių priemonių sandoriams

(209) Planavimo ir statybos įstatymuose taip pat numatyta galimybė teikti valstybės garantijas išvestinių finansinių priemonių sandoriams. Kol kas bendrovė „Femern A/S“ nėra sudariusi tokių sandorių. Jeigu garantijos bus teikiamos būsimiems išvestinių finansinių priemonių sandoriams, Danijos valdžios institucijos reikalaus sumokėti priemoką, kuri, jų manymu, atitinka rinkos sąlygas.

(210) Pranešimo dėl garantijų 3.1 skirsnyje nustatyta, kad įmonei jokios naudos neduodanti valstybės suteikta individuali garantija arba garantijos schema nelaikoma valstybės pagalba. Pranešimo dėl garantijų 3.2–3.5 punktuose nustatyta įvairių pakankamų pagalbos nebuvimo sąlygų. Pranešimo dėl garantijų 3.6 punkte nustatyta, kad „jeigu garantija neatitinka kurios nors iš 3.2–3.5 punktuose nustatytų sąlygų, tai nereiškia, kad tokia garantija arba garantijų

([105]) 2017 m. rugsėjo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimas *ENEA*, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, 23–37 punktai.

([106]) Žr. 1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Syndicat français de l'Express international (SFEI) ir kt. / La Poste ir kt.*, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60 punktą; 1999 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41 punktą.

([107]) 1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Italija / Komisija*, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, 13 punktas.

([108]) 2011 m. gruodžio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Residex Capital / Gemeente Rotterdam*, C-275/10, ECLI:EU:C:2011:814, 39 punktas.

([109]) Iš pradžių ši priemoka sudarė 0,15 proc. ir buvo priemoka, nustatyta taikant pirmą trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį. Pagal alternatyvų trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį numatyta priemoka sudaro 2 proc.

schema savaime laikoma valstybės pagalba“. Iš Pranešimo dėl garantijų 1 skirsnio matyti, kad jo nuostatos yra skirtos tiesiogiai, bet ne išimtinai, taikyti garantijoms, susijusioms su konkrečiu finansiniu sandoriu, pavyzdžiui, paskola. Komisija mano, kad išvestinių finansinių priemonių sutarčių garantijos negali būti tiesiogiai lyginamos su paskolos garantijomis ir yra tikslinga atlikti atskirą šios rūšies išvestinių finansinių priemonių garantijų analizę, kaip numatyta Pranešimo dėl garantijų 1.4 skirsnyje.

(211) Išvestinių finansinių priemonių sandorio garantija skiriasi nuo paskolos garantijos. Išvestinė finansinė priemonė yra abipusis įsipareigojimas, kurio rinkos vertė sandorio sudarymo metu yra lygi nuliui. Ilgainiui rinkos vertė gali keistis vienos šalies naudai (ir kitos šalies nenaudai), priklausomai, pavyzdžiui, nuo palūkanų normos pokyčių. Bendrovės „Femern A/S“ prekyba išvestinėmis finansinėmis priemonėmis yra reglamentuojama bendru susitarimu su kiekviena finansine sandorio šalimi (vadinamasis ISDA susitarimas), kurį taip pat sudaro kreditinės paramos priedas (toliau – KPP). Pagal abipusį KPP susitarimą kiekviena šalis yra įpareigota pateikti užstatą, lygų abiejų šalių bendro išvestinių finansinių priemonių portfelio grynajai neigiamajai rinkos vertei. Likvidumas, kurį bendrovė „Femern A/S“ teikia užstatui pateikti, negali būti naudojamas jokiems kitiems tikslams. Užstato administravimas vykdomas uždaroje sistemoje su atskiromis sąskaitomis. Išvestinių finansinių priemonių sandorio valstybės garantija yra garantija dėl bendrovės „Femern A/S“ mokėjimo įsipareigojimų pagal išvestinių finansinių priemonių sutartį ir bendrovės „Femern A/S“ gebėjimo užtikrinti likvidumą, kuris bus naudojamas užstatui pateikti kitai šaliai, padengiant galimą neigiamą sandorio rinkos vertę.

(212) Išvestinių finansinių priemonių sandorio kaina nustatoma atsižvelgiant į kredito ir finansavimo riziką, susijusią su galimais rinkos vertės pokyčiais. Be garantijos ir abipusio užstato susitarimo bankas, veikiantis kaip sandorio šalis, pridės tuos rizikos elementus prie kainos. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad šie priedai dėl rizikos yra gerokai mažesni, nei paskolos su tokia pačia pagrindine suma rizikos priedai.

(213) Danijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad bendrovė „Femern A/S“ mokės rinkos sąlygas atitinkantį mokestį už kiekvieną valstybės garantiją, susijusią su išvestinių finansinių priemonių sandoriu. Rinkos sąlygas atitinkantis mokestis bus nustatomas tokia tvarka. Prieš sudarydama naują išvestinių finansinių priemonių sandorį, bendrovė „Femern A/S“ gaus du įpareigojančius kainų pasiūlymus iš ne mažiau kaip dviejų skirtingų privačių bankų. Bankai pateiks įpareigojantį kainų pasiūlymą dviejų rūšių sandoriams: a) išvestinių finansinių priemonių sandoriui su valstybės garantija ir abipusiu KPP susitarimu ir b) tokiam pačiam sandoriui be šių paramos elementų. Kainų pasiūlymai bus grindžiami konkrečiu banko atliktu bendrovės „Femern A/S“ finansinės būklės įvertinimu. Tada bendrovė „Femern A/S“ galės pasirinkti vieną iš dviejų rūšių sandorių. Jeigu bendrovė „Femern A/S“ pasirinks a punkto sandorį, bendrovė „Femern A/S“ sumokės a punkto sandorio kainos pasiūlymo b punkto sandorio kainos pasiūlymo skirtumą kaip priemoką Danijos valstybei. Priemoka bus išreikšta procentine pagrindinės sandorio sumos dalimi, kuri turi būti mokama kiekvienais metais per visą sandorio galiojimo laiką.

(214) Komisija mano, kad, remiantis tokia dviejų įpareigojančių kainų pasiūlymų palyginimo ir gauto skirtumo kaip priemokos sumokėjimo Danijos valstybei metodika, valstybė nesuteikia jokio pranašumo bendrovei „Femern A/S“ garantuodama išvestinių finansinių priemonių sandorius. Taigi ši priemonė nėra valstybės pagalba. Todėl nebūtina nagrinėti, kiek priemonė gali iškraipyti konkurenciją ar paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.

6.1.3.3. Geležinkelio mokesčiai

(215) Ankstesniame skirsnyje Komisija padarė išvadą, kad geležinkelio mokesčių taikymas nėra valstybės išteklių, priskirtinų valstybei, panaudojimas bendrovei „Femern A/S“. Siekdama išsamumo ir todėl, kad šis aspektas nebuvo nagrinėjamas sprendime pradėti procedūrą, Komisija toliau analizavo, ar dėl geležinkelio mokesčių bendrovei „Femern A/S“ suteikiamas atrankusis pranašumas.

(216) Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad infrastruktūros mokesčiai yra naudotojo mokesčiai, t. y. mokėjimas už paslaugą, o ne rinkliava ar mokestis. Bendrovės „Scandlines“ tvirtinimas, kad valstybė per savo geležinkelio operatorių DSB kasmet mokės bendrovei „Femern A/S“ dalį bendrų mokesčių, neatsižvelgdama į traukinių, riedančių per fiksuotą jungtį, skaičių, netaikydama koregavimo mechanizmo ir neribotą laiką, nėra teisingas. Danijos valdžios institucijos patvirtino, kad mokesčiai bus nustatomi pagal Direktyvą 2012/34/ES ir bus taikomi visiems geležinkelio operatoriams, kurie naudojasi fiksuota jungtimi. Geležinkelio mokesčiai bus mokami bendrovei „Femern A/S“ per įstaigą „Rail Net Denmark“, kuri rinks mokesčius.

(217) Komisija pažymi, kad geležinkelio mokesčiai yra atlygis už bendrovės „Femern A/S“ paslaugas, teikiamas geležinkelio operatoriams. Atsižvelgiant į šio sprendimo 87 konstatuojamojoje dalyje pateiktus paaiškinimus, nėra pagrindo manyti, kad pajamos iš geležinkelio būtų per didelės.

(218) Todėl dėl geležinkelio mokesčių Komisija daro išvadą, kad bendrovei „Femern A/S“ nesuteikiamas atrankusis pranašumas.

6.1.3.4. Specialios mokesčių priemonės

(219) Tam, kad mokesčių priemonei būtų taikoma Sutarties 107 straipsnio 1 dalis, turi būti nustatyta, kad ja palaikomos *tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba*, palyginti su kitomis, kurių teisinė ir faktinė padėtis yra panaši, į tikslą, kurio siekiama taikant schemą ([110]). Tačiau, kai valstybės narės priima *ad hoc* priemones, skirtas konkretiems subjektams, nustatant pranašumą iš esmės galima daryti prielaidą apie jo atrankųjį pobūdį ([111]). Taip yra todėl, kad įprastai nesunku padaryti išvadą, kad tokios priemonės yra atrankiojo pobūdžio, nes joms sudaromos palankios sąlygos vienai ar kelioms įmonėms ([112]).

(220) Šiuo atveju specialia nusidėvėjimo ir nuostolių perkėlimo apmokestinimo tvarka sumažinama bendrovės „Femern A/S“ mokestinė prievolė, palyginti su tuo, kokia ji būtų buvusi netaikant šių priemonių, ir tokiu būdu bendrovei suteikiamas ekonominis pranašumas. Tokiomis aplinkybėmis bendrovė „Femern A/S“ turėtų būti laikoma tiesiogine mokesčių priemonių gavėja.

(221) Komisija įvertino mokestinių nuostolių perkėlimo ir specialių nusidėvėjimo taisyklių priemones atlikdama standartinę ES teismų nustatytą trijų etapų analizę ([113]). Pirma, turi būti nustatyta bazinė sistema. Antra, turėtų būti nustatyta, ar konkrečia priemone yra nukrypstama nuo tos sistemos, nes pagal ją yra skiriami ekonominės veiklos vykdytojai, kurių faktinė ir teisinė padėtis, atsižvelgiant į tai sistemai būdingus tikslus, yra panaši. Jeigu priemone yra nukrypstama nuo bazinės sistemos ir todėl ji yra *prima facie* atrankioji, trečiajame analizės etape reikia nustatyti, ar sistemos pobūdis arba bendra struktūra pateisina tą nukrypimą. Šiuo aspektu būtent valstybė narė turi įrodyti, kad skirtingą apmokestinimo tvarką tiesiogiai lemia pagrindiniai tos sistemos principai ([114]).

Perkelti mokestiniai nuostoliai

(222) Jau sprendime pradėti procedūrą Komisija padarė išvadą, kad specialiomis nuostolių perkėlimo taisyklėmis, kurios buvo taikomos bendrovei „Femern A/S“ 2013–2015 m., buvo sudaromos skirtingos sąlygos ūkio subjektams, kurių faktinė ir teisinė padėtis atrodo *prima facie* panaši, atsižvelgiant į tikslą, kurio siekiama atitinkama mokesčių sistema. Taigi šiuo laikotarpiu bendrovei „Femern A/S“ taikytos taisyklės buvo *prima facie* atrankiosios. Atitinkama valstybė narė turi įrodyti, kad priemonė, kuri iš pirmo žvilgsnio yra atrankioji, yra pateisinama dėl jos mokesčių sistemos pobūdžio ar bendros struktūros ([115]). Tačiau, priėmus sprendimą pradėti procedūrą, Danijos valdžios institucijos nepateikė tokio pagrindimo, atsižvelgiant į tikslą, kurio siekiama bendra sistema.

(223) Danijos valdžios institucijos mano, kad nagrinėjama priemonė yra susijusi su projekto planavimo etapu ir bet kuriuo atveju priemonė niekada nebuvo įgyvendinta, nes bendrovė „Femern A/S“ tuo laikotarpiu negavo pelno. Bendrovė „Femern A/S“ nėra perkėlusi ankstesnių metų nuostolių. Todėl, apskaičiuojant 2013–2015 m. grupės apmokestinamąsias pajamas, kai galiojo specialios taisyklės, nebuvo atskaityti nuostoliai, perkelti iš ankstesnių metų. Visi bendrovės „Femern A/S“ patirti nuostoliai buvo panaudoti apmokestinamosioms pajamoms sumažinti grupės lygmeniu tais pačiais finansiniais metais. Pagal bendrąsias taisykles kitos grupei priklausančios Danijos įmonės galėjo padaryti tą patį.

(224) Taigi, nors 2013–2015 m. bendrovei „Femern A/S“ buvo taikomos specialios taisyklės, bendrovės finansinė būklė tais metais buvo tokia, kad šios taisyklės niekada nebuvo faktiškai pritaikytos bendrovei „Femern A/S“. Todėl Komisija daro išvadą, kad specialiomis nuostolių perkėlimo taisyklėmis bendrovei „Femern A/S“ nebuvo ir negali būti suteiktas ekonominis pranašumas, nes galimas nuostolių perkėlimas niekada nebuvo ir nebus atliktas ([116]).

Turto nuvertėjimas

(225) Jau sprendime pradėti procedūrą Komisija padarė išvadą, kad bendrovei „Femern A/S“ taikomos nusidėvėjimo taisyklės yra *prima facie* atrankiosios. Danijos valdžios institucijos nepateikė pagrindimo, atsižvelgiant į tikslą, kurio siekiama bendra sistema.

([110]) 2013 m. sausio 22 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Salzgitter / Komisija*, T-308/00, ECLI:EU:T:2004:199, 79 punktas ir jame nurodyta teismo praktika.

([111]) 2017 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Graikijos Respublika / Komisija*, T-314/15, ECLI:EU:T:2017:903, 78 ir 79 punktai.

([112]) 2015 m. birželio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / MOL*, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60 ir paskesni punktai; 2013 m. birželio 27 d. generalinio advokato P. Mengozzi išvada byloje *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, ECLI:EU:C:2013:442, 52 punktas.

([113]) 2011 m. rugsėjo 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Nyderlandai*, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, 62 punktas; 2001 m. lapkričio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Adria-Wien Pipeline*, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598.

([114]) 2011 m. rugsėjo 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Paint Graphos ir kt.*, sujungtos bylos C-78/08–C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, 49 ir paskesni punktai; 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *GIL Insurance*, C-308/01, ECLI:EU: C:2004:252.

([115]) 2011 m. lapkričio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija ir Ispanija / Gibraltaro Vyriausybė ir Jungtinė Karalystė*, sujungtos bylos C-106/09 P ir C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, 146 punktas; 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Nyderlandai / Komisija*, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, 43 punktas; 2006 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Portugalija / Komisija*, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511.

([116]) 2018 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Prancūzija ir IFP Énergies nouvelles*, C-438/16, ECLI:EU:C: 2018:737, 117–118 punktai.

(226) Danijos valdžios institucijos mano, kad nagrinėjama priemonė yra susijusi su projekto planavimo etapu. Nors specialios nusidėvėjimo taisyklės galiojo 2009–2015 m., bendrovė „Femern A/S“ negalėjo pasinaudoti tomis specialiomis taisyklėmis, nes nebuvo galima naudotis infrastruktūra ir nebuvo jokio nusidėvėjimo. Nuo 2016 m. sausio 1 d. bendrovei „Femern A/S“ taikoma įprasti Danijos mokesčių teisė, įskaitant visoms Danijos bendrovėms taikomas turto nusidėvėjimo taisykles.

(227) Taigi bendrovei „Femern A/S“ galėjo būti suteiktas atrankinis pranašumas 2009–2015 m. Tačiau Komisija daro išvadą, kad specialia bendrovei „Femern A/S“ taikoma nusidėvėjimo norma nebuvo ir negali būti suteiktas ekonominis pranašumas bendrovei „Femern A/S“, nes pranašumas nebuvo ir nebus suteiktas ([117]).

Bendro apmokestinimo tvarka

(228) Bendro apmokestinimo tvarkos bazinę sistemą sudaro Danijos bendrovių mokesčių įstatymo nuostatos dėl privalomo apmokestinimo. Kadangi bendro apmokestinimo tvarka yra taikoma visoms Danijos įmonėms, priklausančioms grupei, o ne konkrečiai bendrovei „Femern A/S“, negalima laikyti, kad bendrovei „Femern A/S“ suteikiamas atrankusis pranašumas ([118]). Taigi Komisija daro išvadą, kad bendrovei „Femern A/S“ nesuteikiamas papildomas atrankusis pranašumas dėl jai taikomos bendro apmokestinimo tvarkos.

6.1.3.5. Nemokamas naudojimasis valstybės turtu

(229) Danijos valdžios institucijų teigimu, Danijos teisėje nėra bendros taisyklės ar principo, pagal kuriuos įmonės, kurių faktinė ir teisinė padėtis yra panaši į bendrovės „Femern A/S“, turėtų mokėti valstybei mokesčius už naudojimąsi jūros dugnu ir vandens plotais. Taigi visoms fiksuotos jungties infrastruktūroms būtų taikomas tas pats nemokamo naudojimosi principas. Analogiškai keltų operatoriai ar kitos krovinius laivais gabenančios įmonės nemoka mokesčių Danijos valstybei už Danijos jurisdikcijai priklausančių jūros rajonų kirtimą. Be to, šių institucijų teigimu, uostai nemoka mokesčių už naudojimąsi jūros dugnu.

(230) Teikdamos pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą, „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigia, kad iš to, jog bendrovės „Femern A/S“ teisė nemokamai naudotis jūros dugnu yra aiškiai numatyta Statybos įstatyme, matyti, kad priešingu atveju bendrovė „Femern A/S“ būtų turėjęs mokėti mokestį pagal įprastą (bazinę) sistemą.

(231) Fėmarno sąsiaurio sutarties 8 straipsnio 2 dalyje ir Statybos įstatymo 45 straipsnyje paaiškinta, kad bendrovė „Femern A/S“ neturi mokėti mokesčio už naudojimąsi jūros dugnu. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad ši nuostata numatyta tik siekiant išvengti abejonių. Danijos valdžios institucijų teigimu, norint įpareigoti sumokėti mokestį už tam tikrą paslaugą Danijos valdžios institucijoms mainais už tam tikrą paslaugą, pagal Danijos įstatymus reikalingas teisinis pagrindas. Kaip nurodyta šio sprendimo 229 konstatuojamojoje dalyje, tokio teisinio pagrindo nėra ir nėra jokių požymių, kad kiti infrastruktūros operatoriai Danijoje būtų apmokestinami už naudojimąsi jūros dugnu ir vandens plotais. Taigi Komisija mano, kad, net jeigu nebūtų Statybos įstatymo 45 straipsnio, Danijos valdžios institucijos negalėtų taikyti mokesčio bendrovei „Femern A/S“ už naudojimąsi jūros dugnu be konkretaus teisinio pagrindo. Tuo pat metu aiški nuostata dėl nemokamo naudojimosi vandens plotais ir jūros dugnu nereiškia, kad priešingu atveju bendrovė „Femern A/S“ būtų turėjusi mokėti mokestį pagal įprastą (bazinę) sistema.

(232) Šiomis aplinkybėmis ir nesant bendros teisinės sistemos, kurioje būtų numatytas reikalavimas mokėti mokestį už naudojimąsi jūros dugnu ir vandens plotais, bei nesant faktinių įrodymų, kad tokie mokesčiai buvo mokami anksčiau, Komisija neturi pagrindo manyti, kad tokia bendra sistema egzistuoja. Todėl Komisija daro išvadą, kad bendrovei „Femern A/S“ šiuo atžvilgiu nesuteikiamas atrankusis pranašumas.

6.1.4. *Konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai*

(233) Valstybės narės teikiama pagalba, kuria stiprinama įmonės padėtis, palyginti su kitomis įmonėmis, kurios konkuruoja valstybių narių prekybos srityje, turi būti laikoma prekyba, kuriai pagalba daromas poveikis ([119]). Valstybės taikoma priemonė laikoma iškraipančia konkurenciją arba galinčia ją iškraipyti, jeigu dėl jos pagalbos gavėjo konkurencinė padėtis gali pagerėti, palyginti su jo konkurentais.

(234) Jau sprendime pradėti procedūrą Komisija preliminariai padarė išvadą, kad tiek, kiek bendrovė „Femern A/S“ turi būti laikoma transporto paslaugų, skirtų Fėmarno sąsiauriui kirsti, rinkoje veiklą vykdančia įmone, atrankiojo pranašumo suteikimas gali sustiprinti jos padėtį, palyginti su kitomis šioje rinkoje veikiančiomis įmonėmis, pavyzdžiui, keltų ir uostų operatoriais.

([117]) Ten pat.

([118]) Taip pat žr. 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija*, T-630/15, ECLI:EU:T:2018:942, 278–282 punktus.

([119]) 2015 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Eventech / The Parking Adjudicator*, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, 66 punktas; 2013 m. gegužės 8 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Libert ir kt.*, sujungtos bylos C-197/11 ir C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, 77 punktas; 2001 m. balandžio 4 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Friulia Venezia Giulia*, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, 41 punktas.

(235) Tačiau pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą Danijos valdžios institucijos nurodo nemanančios, kad fiksuota jungtis tiesiogiai konkuruoja, pavyzdžiui, su keltais, kaip ir geležinkelių infrastruktūra tiesiogiai nekonkuruoja su keliais, autobusais ar oro uostais. Šiuo atžvilgiu jos nurodo Pranešimo dėl valstybės pagalbos sąvokos 220 punktą. Danijos valdžios institucijų nuomone, viešasis fiksuotos jungties projekto finansavimas neiškraipo konkurencijos.

(236) Komisija nesutinka su Danijos valdžios institucijų argumentais. Ji mano, kad priemonės, kuriomis bendrovei „Femern A/S“ suteikiamas atrankusis pranašumas, sustiprina šios įmonės padėtį, palyginti su kitomis įmonėmis, konkuruojančiomis dėl valstybių narių tarpusavio prekybos. Visų pirma, negalima paneigti, kad bendrovė „Femern A/S“ konkuruos dėl valstybių narių prekybos su įmonėmis, teikiančiomis alternatyvias transporto paslaugas.

(237) Pirma, bendrovės „Femern A/S“ parengtoje 2016 m. finansinėje analizėje pripažįstama, kad „tikimasi, kad Fėmarno juostos fiksuota jungtimi bus nukreipta dalis tranzito srautų tarp Skandinavijos / rytų Danijos ir Vokietijos, kurie šiuo metu vyksta per Didžiojo Belto tiltą, taip pat dalis keltų vakarų Baltijos jūroje srauto, nes kai kuriems keliautojams bus patraukliau naudotis fiksuota jungtimi“. 2018 m. gruodžio 13 d. sprendimuose Bendrasis Teismas taip pat nurodė, kad bendrovės „Femern A/S“ padėtis bus sustiprinta keltų sąskaita: „Galima pagrįstai daryti išvadą, kad projektas, susijęs su infrastruktūros, kuri bus esamų transporto rūšių alternatyva, statyba, kelia pavojų, kad pastarosios išnyks, o kadangi šiuo projektu pateikiamas sprendimas, kuris apskritai turi teigiamų rezultatų <…>“ ([120]).

(238) Antra, Komisija pažymi, kad, cituodamos Pranešimo dėl valstybės pagalbos sąvokos 220 punktą, kad pagrįstų, jog viešasis kelių, net mokamų (ir tiltų pagal asociaciją), pavyzdžiui, fiksuotos jungties, finansavimas tam tikromis nurodytomis sąlygomis neiškraipo konkurencijos, Danijos valdžios institucijos nepaminėjo susijusios 327 išnašos, kurioje aiškiai nurodyta: „Netipiška situacija, kai valstybės pagalbos galimybė negali būti atmesta, būtų, pavyzdžiui, tiltas arba tunelis tarp dviejų valstybių narių, kuriuo siūlomomis paslaugomis iš esmės pakeičiamos komercinių keltų valdytojų teikiamos paslaugos, arba mokamo kelio, tiesiogiai konkuruojančio su kitu mokamu keliu, statyba (pavyzdžiui, du lygiagrečiai nutiesti mokami keliai, kuriais siūlomos paslaugos yra iš esmės pakeičiamos)“.

(239) Galiausiai Komisija pažymi, kad dėl Zundo fiksuotos jungties, t. y. infrastruktūros, kurios veikla, tikslai ir finansavimas yra labai panašus į Fėmarno juostos fiksuotos jungties veiklą, tikslus ir finansavimą, Komisija 2014 m. Zundo sprendime nutarė, kad konkurencija bus iškraipoma transporto paslaugų kertant Zundo sąsiaurį rinkoje, nes „konsorciumas konkuruoja su kitų transporto rūšių operatoriais, pavyzdžiui, keltų paslaugomis“ ([121]).

(240) Todėl dėl visų pirmiau nurodytų priežasčių Komisija mano, kad galima laikyti, jog priemonės, kuriomis suteikiamas atrankusis pranašumas, gali turėti įtakos Sąjungos vidaus prekybai ir iškraipyti konkurenciją.

6.1.5. *Išvada dėl pagalbos buvimo*

(241) Remdamasi šiuo vertinimu, Komisija daro išvadą, kad kapitalo injekcijos, valstybės garantijos paskoloms ir valstybės paskolos yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Dėl įtariamų priemonių, kurias sudaro turto nusidėvėjimas, perkelti mokestiniai nuostoliai, bendra apmokestinimo tvarka, geležinkelio mokesčiai ir naudojimasis valstybės turtu (nemokamai), Komisija daro išvadą, kad jos nėra valstybės pagalba bendrovei „Femern A/S“, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Be to, Komisija mano, kad, atsižvelgiant į patikslintą pranešimą, garantijos išvestinėms finansinėms priemonėms nėra valstybės pagalba.

6.2. **Priemonių priskyrimas individualiai pagalbai arba schemai**

(242) Sprendimo pradėti procedūrą 133 konstatuojamojoje dalyje Komisija iškėlė klausimą, ar valstybės garantijos ir valstybės paskolos turėtų būti laikomos pagalbos schema, ar jos turėtų būti laikomos individualia pagalba, suteikta įsigaliojus Planavimo ir Statybos įstatymams, ar individualia pagalba, kuri teikiama kiekvieną kartą, kai nacionalinės valdžios institucijos įvykdo finansinį sandorį su bendrove „Femern A/S“.

(243) Siekdama nustatyti, ar priemonės gali būti laikomos pagalbos schemomis, ar individualiomis pagalbos priemonėmis, Komisija turi išnagrinėti priemonių pobūdį, atsižvelgdama į Procedūrų reglamente pateiktas apibrėžtis.

(244) Remiantis Procedūrų reglamento 1 straipsnio d punktu, „pagalbos schema – bet kuris teisės aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai teisės aktuose apibrėžtoms įmonėms netaikant kitų įgyvendinimo priemonių galima teikti individualią pagalbą, ir bet kuris teisės aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti teikiama su

([120]) 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Stena Line Scandinavia AB ir kt. / Komisija*, T-631/15, ECLI:EU:T:2018:944, 227 punktas, ir 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija*, T-630/15, ECLI:EU:T:2018:942, 256 punktas.

([121]) 2014 m. spalio 15 d. Komisijos sprendimas byloje SA.36558 (2014/NN) ir SA.38371 (2014/NN) – Danija – valstybės pagalba SA.36662 (2014/NN) – Švedija – Pagalba, suteikta konsorciumui „Øresundsbro Konsortiet“ (OL C418, 2014 11 21, p. 8).

konkrečiu projektu nesusijusi ir neribotam laikotarpiui skirta pagalba, ir (arba) neriboto dydžio pagalba“. Kita vertus, to paties reglamento 1 straipsnio e punkte individuali pagalba apibrėžta kaip „pagalba, kuri skiriama neatsižvelgiant į teikiamos pagalbos, ir pagalba, kurią skiriant atsižvelgiant į teikiamos pagalbos schemą turi būti pranešta“.

(245) Jau sprendimo pradėti procedūrą 129 konstatuojamojoje dalyje Komisija laikėsi nuomonės, kad nagrinėjamoms priemonėms negali būti taikoma pirma į pagalbos schemos apibrėžtį įtraukta situacija, nes priemonės yra skirtos ne „bendrai ir abstrakčiai teisės aktuose apibrėžtoms įmonėms“, o specialiai bendrovei „Femern A/S“.

(246) Tiek Danijos valdžios institucijos, tiek „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigė, kad antra apibrėžtyje numatyta situacija šiuo atveju netaikoma, nes bendrovei „Femern A/S“ skirta pagalba yra susijusi su konkrečiu projektu – fiksuota jungtimi. Kadangi pagalba, suteikta skyrus kapitalo injekcijas, valstybės garantijas ir valstybės paskolas, yra susijusi tik su fiksuotos jungties planavimo ir statybos finansavimu, neatsižvelgdama į kitus projektus ar veiklą, Komisija mano, kad pagalba iš tikrųjų yra susijusi su konkrečiu projektu. Be to, remiantis patikslintu pranešimu, pateiktu priėmus sprendimą pradėti procedūrą (ir nurodytu šio sprendimo 177 konstatuojamojoje dalyje), pagalba negali būti laikoma suteikta neribotam laikotarpiui ir (arba) yra neriboto dydžio.

(247) Taigi Komisija daro išvadą, kad valstybės garantijos ir valstybės paskolos negali būti laikomos pagalbos schema pagal Procedūrų reglamento 1 straipsnio d punktą. Todėl jos turi būti laikomos individualia pagalba.

(248) Lieka nustatyti, ar valstybės garantijas ir valstybės paskolas sudaro viena ar kelios individualios pagalbos priemonės, susijusios su Planavimo ir statybos įstatymais, ar individualios pagalbos, teikiamos kiekvieną kartą, kai Danijos valdžios institucijos įvykdo bendrovės „Femern A/S“ finansinį sandorį, atvejai.

(249) Remiantis Sąjungos teismų praktika ([122]), kuri atspindėta keliose Komisijos gairėse ir reglamentuose ([123]), yra aišku, kad pagalbos suteikimo data yra diena, kurią pagal galiojančią nacionalinę tvarką pagalbos gavėjui suteikiama juridinė teisė gauti pagalbą.

(250) Nacionalinis teisinis bendrovės „Femern A/S“ finansavimo pagrindas yra 2009 m. balandžio 15 d. Planavimo įstatymas, kuris įsigaliojo 2009 m. balandžio 17 d., ir 2015 m. gegužės 4 d. Statybos įstatymas, kuris įsigaliojo 2015 m. gegužės 6 d.

(251) Planavimo įstatymo 7 straipsnyje ir Statybos įstatymo 4 straipsnyje nustatyti teisiniai veiklos, kuriai taikomi šie įstatymai, finansavimo pagrindai. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad abu straipsniai iš esmės yra vienodi. Statybos įstatymo 4 straipsnyje nurodyta, kad bendrovė „Femern A/S“ gali gauti paskolas ir naudoti kitas finansines priemones planavimui, statybai ir eksploatavimui bei kitoms būtinoms priemonėms finansuoti ir refinansuoti, o tas paskolas nustato finansų ministras (1 straipsnio dalis); finansų ministras yra įgaliotas suteikti iždo garantiją dėl šių įsipareigojimų įvykdymo (2 straipsnio dalis); finansų ministras yra įgaliotas patenkinti tuos finansavimo poreikius perskolindamas valstybės lėšas (t. y. valstybės paskolas) (3 straipsnio dalis); Danijos centrinė valdžia garantuoja kitų bendrovės „Femern A/S“ finansinių įsipareigojimų, susijusių su projekto statyba, įvykdymą (4 straipsnio dalis). Planavimo įstatymo 7 straipsnio formuluotė yra panaši.

(252) Komisija pažymi, kad šių 4 ir 7 straipsnių formuluotė nėra aiški dėl bendrovės „Femern A/S“ juridinės teisės naudotis šiomis finansavimo formomis ir su tuo susijusios finansų ministro diskrecijos patvirtinti arba atsisakyti suteikti valstybės paskolas ar valstybės garantijas bendrovei „Femern A/S“.

(253) Danijos valdžios institucijos pateikė daugiau paaiškinimų, remdamosi parengiamuoju Statybos įstatymo raštu, kuris, jų vertinimu, yra patikimas Statybos įstatymo 4 straipsnio aiškinimo šaltiniais. Dėl 1 straipsnio dalies parengiamajame rašte paaiškinama, kad paskolos turi būti suteikiamos taip, kaip nurodo finansų ministras, kad būtų užtikrintos geriausios įmanomos sąlygos. Danijos valdžios institucijos taip pat paaiškino, kad pagal šią nuostatą finansų ministras yra kompetentingas paskelbti bendrovei „Femern A/S“ privalomas gaires, kaip jai turėtų būti teikiamos paskolos, kurios priemonės turėtų būti naudojamos ir kurie reikalavimai turėtų būti nustatyti. Dėl 2 ir 3 straipsnio dalių parengiamajame rašte nurodoma, kad „pasirinkta organizacine forma nesiekiama apriboti valstybės atsakomybės už aptariamus statybos darbus. Taigi įstatyme nurodoma, kad valstybė garantuoja bendrovių įsipareigojimų dėl paskolų ir kitų finansinių priemonių, naudojamų planavimui, statybai, eksploatavimui ir kitoms būtinoms priemonėms, susijusioms su statybos projekto parengimu, finansuoti ir refinansuoti, įvykdymą. Valstybės

([122]) 2018 m. sausio 25 d. Bendrojo Teismo sprendimas *BSCA / Komisija*, T-818/14, ECLI:EU:T:2018:33, 72 punktas ir jame nurodyta teismo praktika.

([123]) Pavyzdžiui, 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 128), 28 straipsnio 2 dalis.

garantija reiškia, kad bendrovės „Femern A/S“ ir „A/S Femern Landanlæg“ galės gauti paskolas tokiomis pat sąlygomis, kokios yra suteikiamos valstybei“ (10 skyrius). Šio parengiamojo rašto 12 skyriuje nurodoma, kad „be tos dalies, kuri finansuojama ES subsidijomis, statybos projekto statybos sąnaudos bus finansuojamos gaunant paskolas tarptautinėse kapitalo rinkose su Danijos valstybės suteiktomis garantijomis arba valstybei perskolinant lėšas. Paskolų palūkanos ir įmokos bus dengiamos iš naudotojo mokesčių už pakrantes sujungiantį projektą lėšomis ir „Banedanmark“ sumokant bendrovėms už naudojimąsi geležinkeliu. Danijos valstybė suteiks garantijas paskoloms ir kitiems finansiniams bendrovių įsipareigojimams statybos etape“. Matyti, kad Statybos įstatyme yra nustatytas aiškus valstybės įsipareigojimas finansuoti statybos sąnaudas suteikiant valstybės paskolas (arba „valstybei perskolinant lėšas“, kaip nurodyta pirmiau) ir (arba) valstybės garantijas. Finansų ministras gali nuspręsti tik dėl valstybės paskolų ir valstybės garantijų derinio.

(254) Danijos valdžios institucijos pateikė daugiau paaiškinimų dėl šių valstybės paskolų ir valstybės garantijų įgyvendinimo pagal Statybos įstatymą (ir Planavimo įstatymą pagal analogiją). Taip pat buvo pateikta paaiškinimų dėl finansų ministro, kuris turi tik ribotą diskreciją spręsti dėl šio įgyvendinimo.

(255) Danijoje bendrąją valstybės skolą Finansų ministerijos vardu tvarko Danijos centrinio banko („Nationalbanken“) Valstybės skolos valdymo tarnyba. Atsakomybės paskirstymas nurodytas „Danijos centrinio banko ir Finansų ministerijos susitarime dėl darbo pasidalijimo valdant valstybės skolą“ ([124]). Šio susitarimo 6 straipsnyje nurodyta, kad „Nationalbanken“ suteikia valstybės garantijas finansų ministro vardu ir suteikia valstybės paskolas vyriausybės vardu įmonėms, kurios pagal įstatymus turi teisę gauti paskolas su valstybės garantija arba valstybės paskolas. Finansų ministerija informuoja „Nationalbanken“ prieš inicijuodama naujus teisės aktus arba galiojančių teisės aktų pakeitimus ir pan. dėl įmonių galimybių gauti valstybės paskolas ir (arba) valstybės garantijas, kurias tvarko arba tvardys „Nationalbanken“. Finansų ministerija informuoja „Nationalbanken“, kada bus galima taikyti šį materialinį teisinį pagrindą.

(256) 2017 m. gegužės 29 d. bendrovė „Femern A/S“ sudarė susitarimą su „Nationalbanken“, Finansų ministerija ir Transporto ministerija, kuriame nurodytos finansavimo skyrimo sąlygos. Susitarimas yra tipinis „Nationalbanken“ parengtas susitarimas, panašus į susitarimus, sudarytus su kitomis valstybės kontroliuojamomis bendrovėmis. Jame nustatomos tam tikros aukšto lygio sąlygos, įskaitant tai, kad bendrovė „Femern A/S“ privalo užtikrinti, jog gautos paskolos atitiktų jos finansavimo poreikius ir paskolos neviršytų jokių galiojančių paskolos sumos apribojimų. Bendrovė „Femern A/S“ taip pat turi užtikrinti, kad sandoriai su valstybės garantija turėtų pakankamą teisinį pagrindą, kad vyriausybė galėtų suteikti garantijas. Remiantis šiuo susitarimu, „Nationalbanken“ netikrina, ar jį turi kiekvienas prašymas suteikti naują valstybės paskolą ar valstybės garantiją. Be to, bendrovė „Femern A/S“, „Nationalbanken“ prašymu, turi pateikti numatomų finansavimo poreikių planą. Iš susitarimo matyti, kad „Nationalbanken“ patenkins bet kurį prašymą naujai paskolai gauti, kuris iš esmės atitinka planą, nebent 1) laikoma, kad paskola neatitinka pinigų politikos, 2) dėl ypatingų aplinkybių finansų rinkoje arba nelikvidumo „Nationalbanken“ rinkoje negali gauti priimtinos kainos arba 3) prašymas iš esmės skiriasi nuo pateikto plano. Specialiosioms valstybės paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų sąlygoms taikomos „Nationalbanken“ standartinės gairės dėl finansinių sandorių. Taigi finansų ministras nei teoriškai, nei praktiškai netvirtina ir neatmeta individualių paskolų, kurias gauna bendrovė „Femern A/S“. Tačiau „Nationalbanken“ reguliariai stebi, ar paskolos, kurioms bendrovė „Femern A/S“ prašo valstybės garantijos, atitinka Finansų ministerijos rekomendacijas ir Finansinių sandorių gaires. Nei „Nationalbanken“, nei Finansų ministerija nėra atmetusi konkrečių paskolos dokumentų, dėl kurių, pavyzdžiui, bendrovės „A/S Storebælt“ arba „A/S Øresund“ prašė valstybės garantijos.

(257) Tuo remdamasi Komisija konstatuoja, kad, įsigaliojus Statybos įstatymui, bendrovei „Femern A/S“ buvo suteikta juridinė teisė finansuoti fiksuotos jungties planavimą ir statybą valstybės garantuojamomis paskolomis arba valstybės paskolomis. Todėl, įsigaliojus Statybos įstatymui, bendrovei „Femern A/S“ buvo suteikta individuali pagalba.

(258) Danijos valdžios institucijos taip pat patvirtino, kad Statybos įstatymo 4 straipsnio 4 dalis ([125]) reiškia, kad Danijos centrinė valdžia be jokių papildomų įgyvendinimo priemonių teikia garantiją, kad bendrovės

([124]) Danmarks Nationalbank – Aftale mellem Finansministeriet og Danmarks Nationalbank om arbejdsfordelingen på statsgældsområdet.

([125]) Statybos įstatymo parengiamajame rašte nurodoma, kad „laikydamasi 4 straipsnio dalies, centrinė valdžia, negavusi jokio konkretaus pranešimo kiekvienu atveju, garantuoja bendrovių „Femern A/S “ir „A/S Femern Landanlæg “finansinių įsipareigojimų, kurie nėra garantuojami pagal 2 straipsnio dalį, įvykdymą. Vykdant šią nuostatą, valstybės garantija suteikiama tik įsipareigojimams, kuriuos prisiėmė dvi nurodytos bendrovės statybos projekto srityje, tačiau taip pat bus taikoma įsipareigojimams, susijusiems su statybos projektu, kuriuos bendrovės prisiėmė prieš pradedant naudoti statinius, kai bendrovių įsipareigojimai pasibaigia tik po to, kai jos pradedamos naudoti. Ši nuostata reiškia, kad, pavyzdžiui, arbitražo byloms dėl darbų, susijusių su statybos projektu, kurie atliekami iki fiksuotos juostos naudojimo pradžios, taikoma centrinės valdžios atsakomybė, net jeigu arbitražo bylos yra baigiamos arba pradedamos po to, kai pradedama naudoti fiksuota jungtis. Tačiau įsipareigojimams dėl, pavyzdžiui, fiksuotos jungties remonto, eksploatavimo ir priežiūros bei visų naujų darbų, kurie bus atlikti pradėjus naudoti fiksuotą jungtį, nebus taikoma centrinės valdžios atsakomybė pagal 4 straipsnio dalį. Analogiškai, centrinės valdžios atsakomybė nebus taikoma finansiniams įsipareigojimams, kuriuos bendrovės prisiėmė statybos etape, jeigu jie nėra susiję su faktine statyba pagal statybos projektą“.

„Femern A/S“ rangovams sumokės Danijos valstybė, jeigu bendrovė „Femern A/S“ su jais neatsiskaitys ([126]). Taigi, kai tik bendrovė „Femern A/S“ pasirašys statybos sutartį su vienu iš rangovų, Danijos valstybė taps atsakinga už visą finansinį įsipareigojimą pagal šią sutartį. Ši garantija taip pat galiojo nuo Statybos įstatymo priėmimo, t. y. nuo tos dienos Danijos valstybė be jokių papildomų įgyvendinimo priemonių faktiškai buvo atsakinga už visas išlaidas, susijusias su bendrovės „Femern A/S“ veikla pagal Statybos įstatymą.

(259) Komisija daro išvadą, kad Danijos valdžios institucijos suteikė keletą individualios pagalbos priemonių bendrovei „Femern A/S“. Pirma, kapitalo injekcija buvo suteikta 2005 m., kai buvo įsteigta bendrovė. Vėliau, kai 2009 m. balandžio 17 d. įsigaliojo Planavimo įstatymas, buvo suteikta individuali pagalba pasirengimo, tyrimo, projektavimo ir kitiems būtiniems veiksmams, susijusiems su fiksuota jungtimi, finansuoti. Šią pagalbą sudarė šių priemonių derinys: kapitalo injekcijos, valstybės garantijų ir valstybės paskolų. Pradinis biudžetas sudarė 1 210 mln. DKK (162,2 mln. EUR) (2008 m. kainomis). Papildoma pagalba buvo suteikta atitinkamai 2010 m. birželio 3 d., 2011 m. birželio 23 d. ir 2013 m. kovo mėn., kai pradinis Planavimo įstatymo biudžetas buvo atitinkamai padidintas iki 1 881 mln. DKK (252,1 mln. EUR), 2 812 mln. DKK (376,9 mln. EUR) ir 3 992 mln. DKK (535,1 mln. EUR) (visos sumos 2008 m. kainomis). Statybos įstatymo įsigaliojimo dieną, t. y. 2015 m. gegužės 6 d., buvo suteikta papildoma individuali pagalba planavimo, statybos, eksploatavimo ir kitoms būtinoms priemonėms, susijusioms su fiksuotos jungties statyba ir eksploatavimu, kurią sudarė valstybės paskolų ir valstybės garantijų derinys.

6.3. **Pagalbos teisėtumas**

(260) Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybės narės turi laiku informuoti Komisiją apie visus ketinimus suteikti pagalbą, kad ji galėtų pateikti savo pastabas. Be to, tame pačiame straipsnyje nustatyta pareiga nesiimti veiksmų neleidžia valstybei narei taikyti siūlomos priemonės, kol Komisija priims galutinį sprendimą.

(261) 2009 m. kovo 16 d. Danijos valdžios institucijos pranešė apie valstybės pagalbą, skirtą 1 445 mln. DKK (193,7 mln. EUR) planavimo etapo biudžetui finansuoti, pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį dėl teisinio tikrumo. Iš jų 1 210 mln. DKK (162,2 mln. EUR) skirta fiksuotai jungčiai, o 185 mln. DKK (24,8 mln. EUR) – jungtims žemyninėje šalies dalyje. 2009 m. liepos 13 d. Komisija priėmė sprendimą dėl planavimo ir nusprendė neprieštarauti planavimo etapo finansavimui bei priėjo prie išvados, kad planavimo etape bendrovė „Femern A/S“ veikė kaip valdžios institucija ir todėl bet kokiai paramai nebuvo taikoma Sutarties 107 straipsnio 1 dalis. Vis dėlto, kadangi Komisija negalėjo atmesti galimybės, kad valstybės parama planavimo etapui gali apimti valstybės pagalbą būsimam fiksuotos jungties operatoriui, ji taip pat įvertino priemonių, apie kurias buvo pranešta, suderinamumą ir padarė išvadą, kad jos gali būti laikomos suderinamomis su vidaus rinka.

(262) Kaip pažymėta šio sprendimo 259 konstatuojamojoje dalyje, fiksuotos jungties planavimo biudžetas buvo kelis kartus koreguojamas – atitinkamai 2010 m. birželio mėn., 2011 m. birželio mėn. ir 2013 m. kovo mėn., kol sudarė iš viso 3 992 mln. DKK (535,1 mln. EUR) (2008 m. kainomis). Šiuos biudžeto koregavimus patvirtino Folketingo Finansų komitetas. Sutikimas kiekvieną kartą buvo skirtas konkrečiai planavimo veiklai, kuriai taikomas Planavimo įstatymo 2 straipsnis. Komisija mano, kad Danijos valdžios institucijos priėmė sprendimus didinti biudžetą atsižvelgdamos į sprendimą dėl planavimo ir todėl remdamosi prielaida, kad padidinus biudžetą bendrovei „Femern A/S“ nebus teikiama valstybės pagalba arba bet kuriuo atveju, jeigu tai būtų pagalba, ji buvo suderinama. Remiantis šiais biudžeto patvirtinimais, bendrovė „Femern A/S“ gavo konkrečias valstybės paskolas. Danijos valdžios institucijos patvirtino, kad yra nustatytas kiekvienos iš šių valstybės paskolų grąžinimo terminas. Danijos valdžios institucijos taip pat nurodė, kad faktinės planavimo sąnaudos buvo nuolat finansuojamos atsižvelgiant į artimiausio laikotarpio sąnaudų prognozes ir skiriamą ES TEN-T ir (arba) EITP paramą.

(263) Komisija mano, kad Danijos valdžios institucijos galėjo pagrįstai manyti, jog sprendimas dėl planavimo buvo taikomas valstybės garantijoms ir valstybės paskoloms, suteiktoms 3 992 mln. DKK planavimo biudžetui. Iš tikrųjų sprendime dėl planavimo Komisija nustatė, kad bendrovė „Femern Belt A/S“ veikė kaip valdžios institucija, kiek tai susiję su jos dalyvavimu planavimo etape, ir kad šiems tikslams jai suteiktas viešasis finansavimas nėra valstybės pagalba. Jeigu bendrovė „Femern Belt A/S“ būtų pasirinkta atsakinga už vėlesnius projekto etapus ir vykdytų su tuo susijusią komercinę veiklą, planavimo etapo viešasis finansavimas gali būti pripažintas suderinama valstybės pagalba. Iš tiesų sprendime dėl planavimo buvo konkrečiai svarstomos ne valstybės paskolos, o tik valstybės garantijos ir kapitalo injekcija. Tačiau Planavimo įstatyme (apie kurį pranešta Komisijai) aiškiai numatyta valstybės paskolų galimybė ir finansų ministro diskrecija nuspręsti, koks yra optimalus parengiamųjų, tyrimo,

([126]) Ši garantija taikoma tik projekto statybos sąnaudoms. Atsakomybė negali būti taikoma jokiems įsipareigojimams, susijusiems su fiksuotos jungties remontu, eksploatavimu ir priežiūra ar bet kokiais naujais darbais, atliktais po to, kai buvo pradėta naudoti fiksuota jungtis.

projektavimo veiksmų ir kitų būtinų veiksmų, susijusių su fiksuota jungtimi, finansavimo derinys. Be to, Komisija pažymi, kad sprendimas dėl planavimo, t. y. jame atlikta papildoma suderinamumo analizė, nepriklausė nuo didžiausios pagalbos sumos ar pagalbos intensyvumo.

(264) 2014 m. lapkričio 28 d. Danijos transporto ministras viešoms konsultacijoms pateikė „Fėmarno juostos fiksuotos jungties ir jungčių žemyninėje Danijos dalyje statybos įstatymo projektą“. Pagal numatomą Statybos įstatymą bendrovė „Femern A/S“ taip pat turėjo būti paskirta vykdyti fiksuotos jungties statybą, eksploatavimą ir finansavimą. Todėl 2014 m. gruodžio 22 d. Danijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto finansavimo modelį. Taigi Komisija daro išvadą, kad Danijos valdžios institucijos įvykdė savo įsipareigojimą apie ketinimus suteikti pagalbą fiksuotai jungčiai planuoti, statyti ir eksploatuoti ją informuoti likus pakankamai laiko, kad ji galėtų pateikti savo pastabas.

(265) Kadangi bendrovė „Femern A/S“ 2018 m. lapkričio 21 d. ir gruodžio 5 d. gavo išankstines valstybės paskolas statybos darbams, kurių bendra suma sudarė 7,4 mlrd. DKK (1,0 mlrd. EUR), 1,85 mlrd. DKK (0,2 mlrd. EUR) iš šios sumos buvo išmokėta 2018 m., likusi dalis – 2019 m. vasario–balandžio mėn. ir 2019 m. kovo 26 d., o transporto ministras nurodė bendrovei „Femern A/S“ pradėti statybos darbus, Komisija daro išvadą, kad bent dalis pagalbos, suteiktos remiantis Statybos įstatymu, yra neteisėta.

6.4. **Suderinamumo vertinimas**

(266) Danijos valdžios institucijos tvirtina, kad Komisijai nusprendus, jog pagalbos priemonės yra valstybės pagalba, ji turėtų įvertinti jų suderinamumą remdamasi Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktu, pagal kurį pagalbą galima skirti bendriems Europos interesams svarbaus projekto vykdymui.

(267) Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatyta, kad pagalba, skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka. Komunikate dėl valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti (toliau – BEISP komunikatas) ([127]), Komisija yra nustačiusi principus, kuriais remdamasi ji vertins tokių projektų viešąjį finansavimą.

(268) BEISP komunikato 51 punkte nustatyta, kad „Komisija taikys šiame komunikate nurodytus principus visiems pagalbos projektams, apie kuriuos pranešta ir dėl kurių ji raginama priimti sprendimą, po to, kai komunikatas bus paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, net jeigu apie projektus buvo pranešta iki jo paskelbimo dienos“. Todėl šioje byloje turėtų būti taikomi BEISP komunikate nustatyti principai.

6.4.1. *Bendriems Europos interesams svarbus projektas*

(269) Bendriems Europos interesams svarbiam projektui galima skirti pagalbą pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą, jeigu jam būdingos šios savybės:

— tai turi būti vienas projektas, kurio tikslai ir įgyvendinimo sąlygos, įskaitant jo dalyvius ir finansavimą, yra aiškiai apibrėžti ([128]),

— jis turi atitikti bendrus Europos interesus ([129]),

— jis turi būti svarbus kiekybiniu arba kokybiniu požiūriu ([130]).

6.4.1.1. Projekto tikslai ir įgyvendinimo sąlygos turi būti aiškiai apibrėžti

(270) Komisija jau sprendime pradėti procedūrą pažymėjo, kad projektas šioje byloje gali būti apibrėžiamas kaip fiksuotos jungties planavimas, statyba ir eksploatavimas. Fėmarno sąsiaurio sutarties 2 straipsnyje nustatyta, kad fiksuota jungtis per Fėmarno sąsiaurį turi būti nutiesta tarp Putgardeno ir Riodbiuhauno kaip bendra geležinkelio ir kelio jungtis, sudaryta iš elektrifikuoto dvikelio geležinkelio linijos ir keturių eismo juostų kelio, techninė kokybė prilygstančio greitkeliui. Apskritai Fėmarno sąsiaurio sutartyje pateikiamas aiškus projekto apibūdinimas atsižvelgiant į jo tikslus ir įgyvendinimo sąlygas, įskaitant dalyvius ir finansavimą. Be to, Statybos įstatyme ir jo prieduose pateikiamas išsamus techninis projekto apibūdinimas, įskaitant geografinę vietovę, projektavimą, statybą, finansavimą ir eksploatavimą. Todėl Komisija daro išvadą, kad projektą galima laikyti aiškiai apibrėžtu projektu.

6.4.1.2. Projektas turi būti svarbus bendriesiems Europos interesams

(271) Komisija mano, kad projektas yra svarbus bendriesiems Europos interesams, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punkte, nes juo konkrečiai, aiškiai ir atpažįstamai prisidedama įgyvendinant vieną ar kelis Sąjungos tikslus ir daromas reikšmingas poveikis Sąjungos konkurencingumui, taip pat tvariam augimui ir vertės kūrimui

([127]) OL C 188, 2014 6 20, p. 4.
([128]) BEISP komunikato 12 punktas.
([129]) BEISP komunikato 14 punktas.
([130]) BEISP komunikato 24 punktas.

didelėje Sąjungos dalyje. Komisija taip pat pripažino, kad projektas svarbus bendriesiems Europos interesams savo sprendime dėl planavimo, o vėliau – sprendime pradėti procedūrą.

(272) Projektu svariai prisidedama siekiant Sąjungos tikslų, nes jis yra labai svarbus transeuropiniams transporto (TEN-T) ir energetikos tinklams ([131]). Projektu bus prisidedama prie transeuropinio transporto tinklo plėtros, jis yra laikomas prioritetiniu TEN-T projektu ir turi didelę svarbą Sąjungos transporto strategijai ([132]). Juo sukuriama trūkstama grandis Skandinavijos ir Vidužemio jūros regiono TEN-T pagrindinio tinklo koridoriuje, nurodytame trečiajame Europos koordinatoriaus darbo plane ([133]). Atitinkamai projektu bus gerinamas susisiekimas tarp Šiaurės šalių ir Vidurio Europos, taip pat didinamas kelių ir geležinkelių transporto lankstumas bei taupomas laikas. Tai aiškiai parodo, kad projektas yra svarbus bendriesiems Europos interesams.

(273) Projektą vykdo dvi valstybės narės – Danija ir Vokietija. Vis dėlto jis naudingas ne tik šioms dviem valstybėms narėms, bet ir daugeliui Sąjungos dalių ([134]). Iš tiesų Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektu siekiama gerinti keleivių ir krovinių gabenimo tarp Šiaurės šalių ir Vidurio Europos sąlygas. Tikimasi, kad užpildžius trūkstamą Skandinavijos Vidužemio jūros koridoriaus ([135]) jungtį, projektas bus naudingas visoms šalims, esančioms išilgai koridoriaus nuo Suomijos iki Maltos (pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1315/2013 ([136]) 44 straipsnio 2 dalį).

(274) Ši aiškiai apibrėžta Fėmarno juostos fiksuotos jungties projekto nauda buvo išsamiau apibūdinta Danijos transporto ministerijos užsakymu parengtoje sąnaudų ir naudos analizėje ([137]) ir ją gaus ne tik įmonės ar sektorius, susiję su projektu ([138]). Iš sąnaudų ir naudos analizės matyti, kad Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektas turės daug naudos Europai, nepaisant didelių investicinių sąnaudų. Sąnaudų ir naudos analizę parengė konsultacinė įmonė „Incentive“, pateikusi pradinę tyrimo versiją 2015 m. sausio 5 d. ir ją atnaujinusi 2015 m. kovo 27 d. Pradinė versija buvo atnaujinta pateikiant naujas statybos sąmatas. Pagrindinė analizėje nustatyta nauda yra laiko taupymas ir didesnis lankstumas kertant Fėmarno sąsiaurį, vidaus rinkos veikimo gerinimas bei Šiaurės šalių ir Vidurio Europos ekonominės ir socialinės sanglaudos stiprinimas.

(275) Be to, atlikus sąnaudų ir naudos analizę nustatoma grynoji nauda, atsižvelgiant į tiesioginį ir netiesioginį poveikį. Netiesioginis poveikis apima, pavyzdžiui, poveikį aplinkai ir klimatui bei keltų pajamų korekciją. Remiantis atnaujintu tyrimu, Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektas teiks grynosios naudos, o jo socialinė ir ekonominė grąža bus 4,7 proc. ([139]), kai į analizę įtraukiamos visų šalių sąnaudos ir nauda. Pradinį tyrimą taip pat sudarė nemažai jautrumo analizių. Siekiant apdairumo, buvo įvertintas rečiau kursuojančių keltų poveikis konkurencijai. Pagal šį scenarijų apskaičiuota socialinė ir ekonominė grąža sudarė 4,1 proc. (palyginti su 5,0 proc. bendra socialine ir ekonomine grąža atlikus pradinį tyrimą).

(276) Komisija mano, kad, net jeigu grąža pagal atnaujintą jautrumo analizę sudarytų 3,8 proc. nenutraukus keltų paslaugų, kaip tvirtina „Scandlines“ ir kitos bendrovės, teigiamu socialiniu ir ekonominiu tyrimu vis tiek patvirtinama projekto nauda.

(277) Komisija mano, kad dėl atnaujintų 2019 m. tyrimų, kuriuos pateikė bendrovės „Scandlines“ ir „Stena Line“, projektas vis tiek laikomas teikiančių aiškiai apibrėžtą naudą. Bendrovės „Incentive“ tyrimai grindžiami patikimomis prielaidomis. Naujas 2019 m. Knud Erik Andersen tyrimas, pateiktas bendrovių „Scandlines“ ir „Stena Line“, šio vertinimo nekeičia. Bendrovių „Scandlines“ ir „Stena Line“ nuomone, bendrovės „Incentive“ tyrime turėjo būti daroma prielaida, kad bendrovės „Scandlines“ veikla yra itin nuostolinga. Komisija nelaiko to patikimu argumentu, nes akivaizdu, kad atliekant bendrovės „Incentive“ tyrimus socialinė ir ekonominė grąža iš tikrųjų buvo koreguojama dėl prarandamų keltų pajamų. Tiksliau sakant, pradiniame bendrovės „Incentive“ tyrime buvo daroma prielaida, kad pajamos maždaug 15 proc. viršija sąnaudas. Be to, į tyrimą buvo įtrauktos dvi jautrumo analizės, kurių pajamų ir sąnaudų skirtumas sudarė iki 30 proc., tačiau vis tiek buvo gauta teigiama 4,6 proc. socialinė ir ekonominė grąža (palyginti su 5,0 proc. socialine ir ekonomine grąža pagal pagrindinį scenarijų). Bendrovės „Scandlines“ ir „Stena Line“ taip pat pabrėžia padidėjusias numatomas statybos sąnaudas žemyninėje Vokietijos

([131]) BEISP komunikato 15 punktas.
([132]) BEISP komunikato 23 punktas.
([133]) https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/work_plan_wpiii.pdf, p. 35.
([134]) BEISP komunikato 16 punktas.
([135]) Skandinavijos ir Vidužemio jūros koridorius – tai Europos ekonomikai itin svarbi šiaurės ir pietų ašis. Koridorius driekiasi nuo Suomijos ir Švedijos šiaurėje iki Maltos salos pietuose, apima Daniją, Šiaurės, Vidurio ir Pietų Vokietiją, Šiaurės Italijos pramoninius rajonus ir pietinius Italijos uostus. Svarbiausi projektai šiame koridoriuje yra Fėmarno juostos fiksuota jungtis ir pagrindinis Brenerio tunelis, įskaitant jų privažiavimo kelius, žr. https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/scandinavian-mediterranean_en.
([136]) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).
([137]) 2015 m. sausio 5 d. Danijos transporto ministerijos užsakymu bendrovės „Incentive“ parengtas tyrimas, kuris patikslintas ir atnaujintas 2015 m. kovo 27 d.
([138]) BEISP komunikato 17 punktas.
([139]) Sprendimo pradėti procedūrą 144 konstatuojamojoje dalyje klaidingai nurodyta, kad jautrumo analizės buvo atliktos atnaujinto tyrimo metu.

dalyje. Komisija pažymi, kad šis elementas taip pat negali pakenkti bendrovės „Incentive“ tyrimų, kurie buvo grindžiami pagrįstu visų statybos sąnaudų įvertinimu (žemyninei Vokietijos daliai tenka tik nedidelė visų išlaidų dalis), įskaitant pagrįstą rezervo sumą, patikimumui.

(278) BEISP komunikato 18 punkte nustatyta, kad projektas turi būti finansuojamas bendrai su pagalbos gavėju. Kadangi projektą didžiąja dalimi finansuos bendrovė „Femern A/S“, atsižvelgiant į tai, kad fiksuotos jungties naudotojai mokės rinkliavas ir mokesčius, Komisija mano, kad šio kriterijaus laikomasi.

(279) Fiksuotos jungties viešasis finansavimas nesusijęs su aplinkosaugos požiūriu žalingomis subsidijomis, todėl nebus pažeidžiamas laipsniško tokių subsidijų nutraukimo principas, kaip reikalaujama BEISP komunikato 19 punkte.

(280) Projekto planavimo veiklai buvo skirtas ES finansavimas, kaip išsamiai apibūdinta šio sprendimo 37 konstatuojamojoje dalyje, taip pat pažadėta papildoma EITP parama. BEISP komunikate tai pripažįstama teigiamu bendriems Europos interesams svarbiu rodikliu.

(281) Visi šie elementai prisideda prie Komisijos išvados, kad projektu daromas svarbus ir konkretus indėlis siekiant Sąjungos transporto politikos tikslų ir platesnių Sąjungos tikslų, visų pirma stiprinant ekonominę ir socialinę sanglaudą. Todėl Komisija mano, kad projektas yra svarbus bendriesiems Europos interesams.

6.4.1.3. Projektas turi būti svarbus kiekybiškai ar kokybiškai

(282) Šis projektas yra svarbus Europos transporto infrastruktūros projektas. Svarbų jo pobūdį Komisija jau pripažino sprendime dėl planavimo.

(283) Remiantis Danijos valdžios institucijų pateikta atnaujinta informacija, bendros fiksuotos jungties planavimo ir statybos sąnaudos sudaro 52,6 mlrd. DKK (7,1 mlrd. EUR), o sąnaudos, susijusios su jungčių žemyninėje Danijos dalyje modernizavimo planavimu ir statyba, sudaro 9,5 mlrd. DKK (1,3 mlrd. EUR), t. y. 62,1 mlrd. DKK (8,3 mlrd. EUR) viso projekto fiksuotomis 2015 m. kainomis. Be to, Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektas susijęs su didelėmis jungčių žemyninėje Vokietijos dalyje, už kurias atsako Vokietijos valdžios institucijos, statybos sąnaudomis ([140]).

(284) Be to, projektas įgyvendinamas bendradarbiaujant Vokietijai ir Danijai, jis jau patvirtintas Sąjungos lygmeniu, nes fiksuota jungtis yra neatsiejama transeuropinio transporto tinklo dalis. Užbaigus fiksuotą jungtį, bus gerokai pagerintos keleivių ir krovinių vežimo tarp Šiaurės šalių ir Vidurio Europos sąlygos ir sumažintos spūstys per Daniją einančiame Didžiojo Belto maršrute, visų pirma geležinkelių tinkle.

(285) Todėl Komisija mano, kad projektas yra ypač didelis savo apimtimi ir mastu. Sąlyginai ilgas statybos laikotarpis ir didelė investicijų suma taip pat reiškia labai didelę finansinę riziką ([141]). Todėl Komisija mano, kad projektas yra svarbus kiekybiškai ir kokybiškai.

(286) Šiuo pagrindu Komisija daro išvadą, kad projektas atitinka visus tinkamumo kriterijus, nustatytus BEISP komunikato 3 skirsnyje ([142]).

6.4.2. *Vertinamos pagalbos pobūdis*

(287) 2014 m. Priemonės, apie kurias pranešta 2014 m. ir kurios įvertintos sprendime dėl statybos, apėmė fiksuotos jungties planavimą, statybą ir eksploatavimą iki visiško skolos grąžinimo. 2018 m. gruodžio 13 d. sprendimuose Bendrasis Teismas konstatavo, kad negalima atmesti galimybės, jog pagalba gali būti veiklos pagalba, nes nagrinėjama pagalba apėmė fiksuotos jungties veiklos sąnaudas, o jeigu ji yra, ji turėtų būti konkrečiai įvertinta Komisijos.

(288) Todėl sprendimo pradėti procedūrą 5.3.2 skirsnyje Komisija iškėlė klausimą, ar pagalbos priemonės turėtų būti laikomos investicine pagalba, veiklos pagalba ar šių dviejų priemonių deriniu. Visų pirma, tame etape nebuvo aišku, kiek priemonės, kurios bus įgyvendintos projekto eksploatavimo etape, patenkins finansavimo poreikius, susijusius su i) skolos, susidariusios projekto planavimo ir statybos etape, grąžinimu, ii) veiklos sąnaudų padengimu projekto eksploatavimo etape ir (arba) iii) dividendų mokėjimu patronuojančiajai bendrovei arba iv) visu tuo, kas nurodyta pirmiau.

([140]) Šios sąnaudos nėra susijusios su šia byla.
([141]) BEISP komunikato 24 punktas.
([142]) Bendrasis Teismas taip pat patvirtino Komisijos analizę šiuo klausimu; žr. 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Scandlines / Europos Komisija*, T-630/15, ECLI:EU:T:2018:942, 144–181 punktus.

(289) „Scandlines“ ir kitų bendrovių teigimu, veiklos pagalba yra susijusi su sąnaudų pobūdžiu ir nėra susijusi su tam tikru projekto etapu (pavyzdžiui, eksploatavimo etapu). Jų manymu, bet kokia pagalba, apimanti veiklos sąnaudas, yra veiklos pagalba, nesvarbu, kuriame etape patiriamos sąnaudos. Kadangi veiklos sąnaudos yra įtrauktos į trūkstamo finansavimo analizę, „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad iš esmės yra suteikta veiklos pagalba. Be to, „Scandlines“ ir kitos bendrovės nurodo, kad tokia veiklos pagalba yra draudžiama.

(290) Pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar priemonės yra susijusios su veiklos pagalba. Jeigu jos susijusios, reikia išanalizuoti, ar tokia galima veiklos pagalba gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka ir kokiu pagrindu.

(291) Pagal nusistovėjusią teismų praktiką veiklos pagalba yra apibrėžiama kaip pagalba, kuria siekiama padengti įmonės sąnaudas, kurias ji įprastai turėtų padengti vykdydama kasdienio valdymo arba įprastą veiklą ([143]). Teisingumo Teismas taip pat atskyrė investicinę ir veiklos pagalbą, susiedamas investicinės pagalbos tikslą su konkrečios investicijos buvimu ([144]).

(292) Nagrinėjant nurodytą veiklos pagalbos apibrėžtį kartu su priemonėmis, apie kurias Danijos valdžios institucijos pranešė 2014 m., atrodo, kad bendrovei „Femern A/S“ galėtų būti teikiama veiklos pagalba. Atsižvelgiant į Planavimo ir Statybos įstatymus, iš jų atitinkamai 7 ir 4 straipsnių akivaizdu, kad bendrovė „Femern A/S“ turėtų galimybę gauti valstybės paskolas ir gauti valstybės garantijas savo paskoloms, skirtas planavimo, statybos, *eksploatavimo* ir kitiems būtiniems veiksmams, susijusiems su fiksuotos jungties statyba ir *eksploatavimu*, finansuoti ir refinansuoti. Statybos įstatyme neatmetama galimybė, kad bendrovė „Femern A/S“ bus atleista nuo išlaidų, kurias ji įprastai turėtų padengti vykdydama kasdienį fiksuotos jungties valdymą. Kadangi minėtoje veiklos pagalbos apibrėžtyje aiškiai įvardijamas „kasdienis valdymas“ ir „įprasta veikla“ bei netiesiogiai nurodomas „tęstinis pobūdis“ (kitaip nei investicinės pagalbos *ad hoc* pobūdis), Komisija mano kad ši galima veiklos pagalba gali būti teikiama tik tada, kai veiks fiksuota jungtis.

(293) Tačiau, reaguodamos į sprendime pradėti procedūrą pareikštas abejones, kaip nurodyta 177 konstatuojamojoje dalyje, Danijos valdžios institucijos patikslino 2014 m. pranešimą, siekdamos dar labiau apriboti valstybės pagalbą ir apriboti valstybės garantijų ir valstybės paskolų teikimą finansavimui, kuris reikalingas sąnaudoms, patirtoms planavimo ir statybos etapuose, taigi ir fiksuotos jungties planavimo ir statybos sąnaudoms, padengti. Didžiausia skolos suma, kurią galima gauti taikant valstybės garantijas arba teikiant valstybės paskolas, negali viršyti planavimo ir statybos sąnaudų, įskaitant finansines sąnaudas, susijusias su tomis planavimo ir statybos sąnaudomis.

(294) Remdamasi patikslintu pranešimu, Komisija daro išvadą, kad nagrinėjama pagalba yra susijusi su investicine pagalba, nes pagalba akivaizdžiai siekiama yra sudaryti sąlygas planuoti ir statyti fiksuotą jungtį, o ne padengti bendrovės „Femern A/S“ išlaidas, kurias ji paprastai patirtų vykdydama kasdienį valdymą ar įprastą veiklą. Tai, kad bendrovė „Femern A/S“ dažnai refinansuoja paskolas, gautas planavimo ir statybos sąnaudoms padengti, o ne, pavyzdžiui, gauna vieną didelę paskolą, lemia tik projekto finansinės struktūros *forma ir rūšis*. Tai nereiškia, kad valstybės garantijos refinansuojamoms paskoloms, skirtoms planavimo ir statybos sąnaudoms, yra veiklos pagalba. Be to, kaip Komisija parodo toliau atlikdama suderinamumo analizę ir trūkstamo finansavimo vertinimą, pagalbos suma yra gerokai mažesnė už fiksuotos jungties statybos sąnaudas.

(295) Nors atrodė, kad Statybos įstatyme numatyta veiklos pagalba, Komisija mano, kad galimas pranašumas bendrovei „Femern A/S“ galėtų būti suteiktas tik pradėjus eksploatavimą. Remiantis patikslintu pranešimu, būsimos veiklos pagalbos galimybė buvo pašalinta.

(296) Be to, Danijos valdžios institucijos užtikrins, kad bendrovė „Femern A/S“ kasmet pateiktų pinigų srautų ataskaitą siekiant įrodyti, kad fiksuotos jungties eksploatavimas nėra subsidijuojamas.

6.4.3. *Pagalbos būtinumas*

(297) BEISP komunikato 28 punkte nurodyta, kad „[p]agalba neturi būti subsidijuojamos projekto išlaidos, kurias įmonė būtų patyrusi bet kuriuo atveju, ir negali būti atlyginama įprasta ekonominės veiklos verslo rizika. Projekto turėtų būti neįmanoma įvykdyti be pagalbos arba be pagalbos jis galėtų būti įvykdytas mažesne apimtimi ar mastu arba kitokiu būdu, dėl kurio būtų labai apribota jo numatoma nauda“.

([143]) Žr., pavyzdžiui, 2000 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, 30 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir 2011 m. lapkričio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija / Komisija*, C-458/09 P, ECLI:EU:C:2011:769, 63 punktą.

([144]) 2011 m. lapkričio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Italija / Komisija*, C-458/09 P, ECLI:EU:C:2011:769, 64 punktas.

(298) BEISP komunikato 28 punkto 2 išnašoje taip pat nustatytas oficialus skatinamojo poveikio reikalavimas numatant, kad „Pagalbos paraiška turi būti pateikta prieš pradedant darbus, t. y. arba prieš su investicija susijusių statybos darbų pradžią, arba prieš pirmąjį įmonės įsipareigojimą užsakyti įrangą ar kitą įsipareigojimą, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama (terminas yra anksčiausia iš šių datų). Žemės įsigijimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas ir preliminarios galimybių studijos, darbų pradžia nelaikomi“.

(299) Dėl oficialaus skatinamojo poveikio reikalavimo Komisija jau sprendime pradėti procedūrą pažymėjo, kad akivaizdu, jog bendrovė „Femern A/S“ buvo įsteigta vieninteliam tikslui – planuoti, statyti ir eksploatuoti fiksuotą jungtį. To reikalaujama pagal bendrovės įstatus. Be to, iš esminio skatinamojo poveikio analizės (žr. 302 ir paskesnes konstatuojamąsias dalis) matyti, kad be pagalbos bendrovė „Femern A/S“ negalėjo vykdyti projekto. Tokiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad pagalba šioje byloje yra susijusi su vienu Danijos ir Vokietijos sprendimu vykdomu projektu, kurį įgyvendins valstybinės specialiosios paskirties įmonės, BEISP komunikate nustatytas oficialus skatinamojo poveikio reikalavimas negali būti laikomas būtina sąlyga norint įrodyti, kad pagalba turėjo skatinamąjį poveikį. Fiksuotos jungties projektas labai skiriasi nuo, pavyzdžiui, projektų, kurie gali būti remiami pagal regioninės pagalbos schemą, nes sprendimus dėl tų projektų priima pačios įmonės, o paskatas, dėl kurių priimamas investicinis sprendimas, turi patikrinti pagalbą teikiančios institucijos iki pagalbos suteikimo. Komisija mano, kad paraiška pagalbai gauti šiuo atveju gali būti laikoma neatsiejama bendrovės „Femern A/S“ steigimo dalimi. Todėl aplinkybė, kad bendrovė „Femern A/S“ Danijos valdžios institucijoms nepateikė konkrečios paraiškos pagalbai gauti, neįrodo skatinamojo poveikio nebuvimo ([145]).

(300) „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat teigė, kad svarbu yra tai, ar bendrovė „Femern A/S“ vykdė veiklą (statybos) iki pagalbos suteikimo, arba, kitaip tariant, ar bendrovė „Femern A/S“ iš tiesų pradėjo statybas prieš gaudama įsipareigojimą skirti pagalbą. „Scandlines“ ir kitos bendrovės mano, kad „bendrovė „Femern A/S pradėjo statybos darbus 2013 m., nors Danijos valdžios institucijos įsipareigojo suteikti pagalbą ne anksčiau kaip 2015 m. pagal Statybos įstatymą“. „Scandlines“ ir kitų bendrovių teigimu, šie darbai negali būti laikomi planavimo veikla. Be to, atsižvelgiant į tai, kad pagalba statybos darbams dar nebuvo suteikta, būtų pažeistas oficialus skatinamasis poveikis. Bendrovė „Scandlines“ 2019 m. spalio mėn. pateiktuose dokumentuose teigė, kad bendrovė „Femern A/S“ taip pat pažeidė skatinamojo poveikio reikalavimą atlikdama statybos darbus po to, kai buvo panaikintas sprendimas dėl statybos. Komisija pažymi, kad taikant oficialų skatinamojo poveikio reikalavimą darbų pradžios diena iš esmės nėra lyginama su pagalbos suteikimo diena (kaip teigia „Scandlines“ ir kitos bendrovės), nes darbų pradžios diena lyginama su paraiškos pagalbai gauti diena. Bet kuriuo atveju, kaip paaiškino Danijos valdžios institucijos, vadinamieji *parengiamieji darbai*, kurie yra dalis programos, pagal kurią Danijos valdžios institucijos nusprendė pradėti tam tikrą pasirengimą ankstesniame etape, nei buvo numatyta iš pradžių, buvo grindžiami kelis kartus Folketingo patvirtintais planavimo biudžeto koregavimais. Todėl Komisija mano, kad negalima teigti, jog bendrovė „Femern A/S“, kaip specialiosios paskirties įmonė ir vadovaudamasi savo įstatais, pradėjo šiuos darbus nežinodama, jog jie bus subsidijuojami valstybės.

(301) „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat tvirtino, kad sprendimo pradėti procedūrą 163 punkte Komisija neteisingai nurodė pareigą nesiimti veiksmų. Komisija sutinka, kad pareiga nesiimti veiksmų ir oficialus skatinamojo poveikio reikalavimas yra dvi skirtingos sąvokos. Iš tikrųjų pagalba, suteikta nevykdant pareigos nesiimti veiksmų, vis tiek gali turėti skatinamąjį poveikį.

(302) Komisijos pozicija, kad paraiškos pagalbai gauti nebuvimas neturi lemiamos reikšmės vertinant pagalbos skatinamąjį poveikį šioje byloje, nepažeidžia reikalavimo, kad pagalba neturėtų būti subsidijuojamos išlaidos, kurias bet kuriuo atveju patirtų projekto vykdytojas (esminis skatinamasis poveikis, numatytas BEISP komunikato 28 punkte). Komisija mano, kad Sutarties 345 straipsnis, kurį nurodo „Scandlines“ ir kitos bendrovės tvirtindamos, kad būtų diskriminuojama valstybinių bendrovių naudai, netaikomas. Kaip paaiškinta, Komisija mano, kad BEISP komunikato 28 punkte nustatytas esminio skatinamojo poveikio kriterijus yra visiškai taikomas, tačiau, atsižvelgiant į šio sprendimo 299 konstatuojamojoje dalyje nurodytas ypatingas aplinkybes, pagalba gali būti laikoma neatsiejama nuo bendrovės „Femern A/S“ įsteigimo projektui įgyvendinti. Todėl reikia įrodyti, kad be pagalbos fiksuotos jungties projektas nebūtų įgyvendintas ar bent jau būtų ne tokio paties masto.

(303) BEISP komunikato 29 punkte nustatyta, kad valstybė narė turi pateikti Komisijai atitinkamą informaciją apie projektą, kuriam skiriama pagalba. Taip pat turi būti pateikiamas išsamus priešingos padėties scenarijaus aprašymas, pagal kurį nė viena valstybė narė neskiria gavėjui pagalbos.

(304) Kaip jau pažymėta sprendime pradėti procedūrą, Danijos valdžios institucijos teigė, kad nėra patikimo priešingos padėties ar tikroviško alternatyvaus projekto aprašymo. Atsižvelgiant į projekto apimtį ir jo finansavimo būdus, tik

([145]) 2018 m. gruodžio 13 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Scandlines Danmark ApS ir Scandlines Deutschland GmbH / Komisija*, T-630/15, ECLI:EU:T:2018:942, 192 punktas.

Folketingas turi išskirtinę teisę priimti sprendimus. Taigi bendrovė „Femern A/S“ (ir „A/S Femern Landanlæg“) neturi teisės nuspręsti vykdyti kitokio masto alternatyvų projektą.

(305) Nors BEISP komunikato 29 punkte aiškiai nustatyta, kad priešingos padėties scenarijų gali sudaryti alternatyvaus projekto nebuvimas, „Scandlines“ ir kitos bendrovės teigė, kad Komisija turėtų patikrinti, ar yra alternatyvus projektas be pagalbos. Kadangi 2000 m. sąnaudų ir naudos vertinime ([146]) pateiktos kelios alternatyvos, o povandeninio tunelio sprendimo sąnaudų ir naudos santykis buvo gerokai mažesnis nei kitų alternatyvų, Komisija, „Scandlines“ ir kitų bendrovių manymu, neturėtų ignoruoti šių alternatyvų atlikdama pagalbos būtinumo vertinimą. Be to, jų manymu, aplinkybė, kad Folketingas turi išskirtinę teisę priimti sprendimus dėl projekto masto, nėra svarbi, o 2001 m. komercinių interesų tyrimas yra pasenęs.

(306) 2000 m. sąnaudų ir naudos analizės ataskaitoje buvo atliktas fiksuotos jungties per Fėmarno sąsiaurį ekonominis ir finansinis įvertinimas, kurį sudarė įvairių fiksuotos jungties techninių sprendimų vertinimas, palyginti su tolesniu dabartinės keltų sistemos veikimu. Komisija pripažįsta, kad 2000 m. sąnaudų ir naudos analizės ataskaitoje daroma išvada, jog pagerintos keltų sistemos alternatyvos santykinis efektyvumas yra gerokai didesnis. Tačiau tuo pat metu ataskaitoje daroma išvada, kad pagerinta keltų sistema negalima pasiekti absoliutaus fiksuotos jungties sprendimo užtikrinamos grynosios naudos dydžio (didžiausią naudą sudaro trumpesnis kelionės laikas ir mažesnės transporto išlaidos). Taigi pagerinta keltų sistema nebuvo tokio paties masto alternatyva, kuria būtų galima pasiekti naudos, panašios į fiksuotos jungties projekto naudą, ir kuri turėtų būti laikoma priešingos padėties scenarijumi. Dėl kitų scenarijų 2000 m. sąnaudų ir naudos analizės ataskaitoje nebuvo pateiktas reitingas ar nurodyta aiški pirmenybė, o bet kuriuo atveju remiantis ataskaita negalima daryti išvados, kad egzistuotų alternatyvūs scenarijai be pagalbos, pagal kuriuos fiksuotos jungties sprendimą būtų galima įgyvendinti panašiu mastu arba užtikrinti panašią numatomą naudą. Todėl Komisija mano, kad ji gali remtis 2001 m. pradėtu komercinių interesų tyrimu, pagal kurį galima nustatyti scenarijų, kai fiksuotai jungčiai nebūtų skiriama valstybės parama.

(307) Kaip jau pažymėta sprendime pradėti procedūrą, šiuo tyrimu buvo siekiama ištirti: i) privačiojo sektoriaus norą ir galimybes projektuoti, planuoti, statyti, finansuoti ir eksploatuoti fiksuotą jungtį per Fėmarno sąsiaurį, ii) projekto finansinius ir susijusius techninius sprendimus, iii) privačių investuotojų dalyvavimo projekte organizacinę struktūrą ir iv) su projektu susijusios rizikos paskirstymą tarp privačiojo sektoriaus ir valstybių narių ([147]). Tyrimas sukėlė nemažą susidomėjimą: atsakymus pateikė maždaug 100 atskirų bendrovių, iš kurių 31 ([148]) atsakė į klausimyną, o 20 buvo pakviestos į pokalbį. Atlikus tyrimą padaryta išvada, kad privatusis sektorius būtų suinteresuotas dalyvauti projektuojant, finansuojant, statant ir eksploatuojant fiksuotą jungtį, jeigu valstybės teiktų bet kokios rūšies paramą, gerokai viršijančią numatytą TEN paramą ir (arba) valstybės garantijas. Privatūs investuotojai siektų didelės vidinės grąžos normos, kad būtų kompensuota didelė rizika, susijusi su tokiu projektu, koks yra fiksuotojos jungties projektas. Analogiškai kreditoriai taikytų didelę palūkanų normą ir didelį skolos padengimo rodiklį, kad būtų padengta numanoma rizika. Dėl šių investuotojų ir kreditorių reikalavimų kapitalo sąnaudos būtų tokios didelės, kad projekto nebūtų galima įgyvendinti be reikšmingos valstybės paramos. Siekdamos pagrįsti, kad ši išvada nuo to laiko nepakito, Danijos valdžios institucijos pranešimo metu pateikė analizę ([149]), iš kurios matyti, kad tyrimo rezultatai vis dar buvo aktualūs.

(308) Tuo remdamasi Komisija mano, kad, pirma, nė vienas racionalus privatus investuotojas nefinansuotų tokio projekto įprastomis rinkos sąlygomis ir, antra, fiksuota jungtis galėtų būti įrengta tik gavus reikšmingą valstybės paramą. Tai, kad galutinis techninis sprendimas pasikeitė po 2001 m. tyrimo, šios išvados nekeičia ir nėra prielaidų manyti, kad priešingos padėties scenarijus be pagalbos per tą laiką tapo galimas. Be to, ES finansinės pagalbos teikimas pagal EITP būtų papildomas aiškus įrodymas, kad projektui įgyvendinti būtinas viešasis finansavimas. Taigi be pagalbos projektas nebūtų įgyvendintas. Todėl priešingos padėties scenarijus yra alternatyvaus projekto nebuvimas. Kadangi alternatyvaus projekto nėra, pagalba turi būti laikoma būtina, jeigu, pavyzdžiui, galima įrodyti, kad projekto VGN yra mažesnė už įprastą grąžos normą, kurios reikalauja investuotojai, vykdantys panašius investicinius projektus, arba jeigu VGN nepakanka rinkos kapitalo sąnaudoms padengti.

([146]) 2000 m. gegužės mėn. „Pagerintos keltų sistemos Fėmarno sąsiauryje ekonominis įvertinimas“, kurį parengė bendrovė „PLANCO Consulting GmbH“ Danijos ir Vokietijos transporto ministerijų užsakymu.

([147]) Komercinių interesų tyrimo rezultatai paskelbti ataskaitoje „Fėmarno sąsiauris. Investicijos į infrastruktūrą, finansavimas ir organizavimas, 2002 m. birželio mėn.“

([148]) Dalyvavo konsorciumai, kuriuos sudarė rangovai, operatoriai ir bankai, taip pat atskiros įmonės, daugiausia bankai, inžinerijos įmonės ir draudikai.

([149]) „Danijos valstybės garantijos modelio taikymo principai ir patirtis įgyvendinant didelio masto infrastruktūros projektus“, 2014 m. rugsėjo mėn., ir „Fiksuotos jungties vidinė grąžos norma ir valstybės subsidijų intensyvumas“.

(309) Šiuo tikslu, pateikdamos 2014 m. pranešimą, Danijos valdžios institucijos jau paaiškino, kad bendrovė „Femern A/S“ nevykdė *panašaus pobūdžio* ar *kapitalo sąnaudų investicinių projektų*, kuriuos būtų galima naudoti apskaičiuojant, ar pagalbos suma viršija dydį, kuris būtinas tam, kad projektas būtų pakankamai pelningas. Todėl reikėjo palyginti projekto VGN ir kapitalo sąnaudų reikalavimus, kurie paprastai taikomi *nagrinėjamame sektoriuje*. Danijos valdžios institucijos pateikė atnaujintą analizę, grindžiamą dabartinėmis rinkos sąlygomis ir atspindinčią konkrečią projekto riziką.

(310) Kaip nurodyta 175 konstatuojamojoje dalyje, lyginamoji VSKK priklauso nuo nerizikingos normos. Taikant alternatyvų modelį, VSKK yra mažesnė ir, Danijos valdžios institucijų vertinimu, sudaro 5,59 proc.

(311) Danijos valdžios institucijos palygino šį sektoriaus kapitalo sąnaudų reikalavimą ir vidinę grąžos normą, kuri būtų pasiekta įgyvendinant fiksuotos jungties projektą be pagalbos. Kadangi Danijos valdžios institucijos pateikė atnaujintus finansinius duomenis reaguodamos į abejones dėl pagalbos proporcingumo, išreikštas sprendime pradėti procedūrą, Komisija nurodo šio sprendimo 0 skirsnį, kuriame pateiktas išsamus modelių prielaidų vertinimas.

(312) Iš šių atnaujintų skaičiavimų rezultatų matyti, kad projekto be valstybės pagalbos VGN sudarytų 3,9 proc., atsižvelgiant į 40 metų ekonominį investicijų laikotarpį. Ši VGN yra gerokai mažesnė už rinkoje reikalaujamas 5,59 proc. kapitalo sąnaudas, kurios buvo apskaičiuotos taikant alternatyvų trūkstamo finansavimo modelį. Atitinkamai ji taip pat yra mažesnė nei rinkoje reikalaujamos kapitalo sąnaudos, nustatytos pagal pirmą trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį, kurį taikant VSKK yra didesnė. Ši analizė patvirtina 2001 m. komercinių interesų tyrimo išvadas dėl valstybės pagalbos būtinumo. Be to, Komisijos prašymu, Danijos valdžios institucijos, remdamosi atnaujintu finansiniu modeliu, atliko keletą jautrumo analizių. Atrodo, kad VGN vis tiek bus mažesnė už rinkoje reikalaujamas kapitalo sąnaudas, net jeigu, kaip siūlo skundo pateikėjas, būtų atsižvelgiama į labai ilgą eksploatavimo laiką (modeliuojant laikotarpis buvo pratęstas iki 2100 m.).

(313) Remdamasi pirmiau pateikta informacija, Komisija daro išvadą, kad pagalba nėra subsidijuojamos projekto išlaidos, kurias bet kuriuo atveju patirtų bendrovė „Femern A/S“ remiantis prielaida, kad projektas būtų įgyvendinamas nesant atitinkamos pagalbos. Todėl pagalba yra būtina minėtos infrastruktūros statybai.

6.4.4. *Pagalbos proporcingumas*

(314) Taikant proporcingumo principą reikalaujama, kad pagalbos priemonės neviršytų to, kas būtina jų tikslams pasiekti. Taigi, jeigu fiksuotos jungties planavimas ir statyba būtų galimi gavus mažesnę pagalbą, pagalba nebūtų laikoma proporcinga ([150]).

(315) BEISP komunikato 31 punkte nustatyta, kad „[d]idžiausias pagalbos dydis bus nustatytas pagal trūkstamą finansavimą, atsižvelgiant į tinkamas finansuoti išlaidas. Jei galima pagrįsti trūkstamo finansavimo analize, pagalbos intensyvumas galėtų siekti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų. Finansavimo trūkumas – teigiamų ir neigiamų grynųjų pinigų srautų skirtumas investicijos naudojimo laikotarpiu, diskontuotas iki dabartinės vertės pagal atitinkamą diskonto koeficientą, rodantį normą grąžos, kurią turi gauti pagalbos gavėjas, kad galėtų vykdyti projektą, visų pirma atsižvelgdamas į susijusią riziką. Tinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos priede <…>“.

(316) Siekdamos išsklaidyti abejones, išreikštas sprendime pradėti procedūrą, Danijos valdžios institucijos pateikė atnaujintą trūkstamo finansavimo analizę ir nustatė pagalbos ribas, kad nebūtų viršytas trūkstamas finansavimas.

(317) Todėl reikia įvertinti, ar Danijos valdžios institucijų pateiktos fiksuotos jungties trūkstamo finansavimo modelio prielaidos yra tinkamos atsižvelgiant į projekto pobūdį, mastą ir riziką.

(318) Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad pagalbos suma yra tiesiogiai susijusi su pagrindinėmis trūkstamo finansavimo modelio prielaidomis ne tik dėl to, kad pagalbos suma negali viršyti trūkstamo finansavimo dydžio, bet ir dėl to, kad skolos dydį, taigi ir pagalbos dydį, lemia tokie veiksniai, kaip bendros statybos sąnaudos ir numanoma palūkanų norma. Todėl Komisija mano, kad, atsižvelgiant į patikslintą pranešimą, įskaitant atnaujintą trūkstamo finansavimo analizę, tikslinga modelį taip pat pagrįsti naujausiais pagrindiniais duomenimis. Šiuo atžvilgiu Komisija pritaria Danijos valdžios institucijų metodikai kaip atspirties tašką naudoti naujausią visiškai patikslintą projekto finansinę analizę, t. y. 2016 m. finansinę analizę, ir atnaujinti tą analizę atsižvelgiant į tolesnius susijusius pokyčius.

(319) Danijos valdžios institucijos trūkstamo finansavimo modelį taikė tik fiksuotos jungties finansavimo modeliui ir į analizę neįtraukė visų statybos sąnaudų, susijusių su jungtimis žemyninėje šalies dalyje. Kaip matyti iš Statybos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies, bendrovė „A/S Femern Landanlæg“ padengia visas planavimo, statybos, eksploatavimo ir kitų būtinų veiksmų, susijusių su jungčių žemyninėje šalies dalyje statyba ir eksploatavimu, sąnaudas, todėl

([150]) BEISP komunikato 28 punktas.

Komisija mano, kad Danijos valdžios institucijos pasirinko teisingą požiūrį neįtraukti šių šalies žemyninės dalies sąnaudų į bendrovės „Femern A/S“ trūkstamo finansavimo analizę. Danijos valdžios institucijos taip pat pasiūlė neatsižvelgti į dividendus, kuriuos bendrovė „Femern A/S“ gali išmokėti bendrovei „A/S Femern Landanlæg“. Taigi šie dividendai nėra įtraukti į modelį kaip sąnaudų straipsnis. Danijos valdžios institucijos taip pat patikslino 2014 m. pranešimą, nes įsipareigojo užtikrinti, kad bendrovė „Femern A/S“ pradės mokėti dividendus bendrovei „A/S Femern Landanlæg“ tik po to, kai bus visiškai grąžinta bendrovės „Femern A/S“ valstybės subsidijuota skola.

(320) Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad tinkamas finansuoti išlaidas sudaro tik statybos sąnaudų biudžetas. Į šį statybos sąnaudų biudžetą įtrauktos planavimo sąnaudos, taip pat reklamos, rinkodaros ir (arba) informavimo veiklos sąnaudos. Komisijos nuomone, kadangi tokia informavimo ir (arba) reklamos veikla buvo vykdoma likus maždaug 10 metų iki numatytos eksploatavimo pradžios, kadangi Danijos valstybė yra aiškiai nustačiusi pareigą teikti informaciją ir kadangi informavimo veikla buvo numatyta Planavimo įstatyme, šios sąnaudos yra susijusios su projekto įgyvendinimu, todėl joms gali būti skiriama pagalba pagal BEISP komunikatą. Planavimo ir statybos sąnaudų biudžetas sudaro 62,2 mlrd. DKK (8,3 mlrd. EUR) (nominaliomis kainomis) ir Komisija mano, kad tai yra tinkamas įvertis. Į biudžetą įtrauktas rezervo reikalavimas, kuris yra nustatytas taip, kad būtų 80 proc. tikimybė, jog biudžeto, įskaitant šį rezervą, pakaks projektui įgyvendinti, net jeigu bus viršytos numatytos sąnaudos. Jis atspindi tikėtinas projekto įgyvendinimo išlaidas. Be to, apskaičiuodamos didžiausią trūkstamą finansavimą, Danijos valdžios institucijos prie statybos sąnaudų pridėjo 3 mlrd. DKK (0,4 mlrd. EUR) (nominaliomis kainomis) rezervą. Šis rezervas atitinka rezervo reikalavimo padidėjimą nuo 80 iki 99 proc. Tai reiškia, kad yra ne tik 80 proc., bet ir 99 proc. tikimybė, kad projektui įgyvendinti pakaks biudžeto, įskaitant 7,3 mlrd. DKK (1,0 mlrd. EUR) rezervą ir 3 mlrd. DKK (0,4 mlrd. EUR) rezervo. Tačiau tai taip pat reiškia, jog yra tikimybė, kad faktinės statybos sąnaudos nebus tokios didelės ir statybos sąnaudos, kuriomis buvo grindžiamas trūkstamo finansavimo vertinimas, buvo padidintos šio statybos sąnaudų rezervo suma.

(321) 2016 m. finansinėje analizėje Danijos valdžios institucijos atnaujino pradinę prielaidą dėl ES finansavimo iki 10 proc. Ši prielaida yra mažesnė už pradinę 18 proc. prielaidą, kuria grindžiamas Statybos įstatymas (atitinka maždaug 7,5 mlrd. DKK arba 1,0 mlrd. EUR dydžio ES paramą). Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad 2015 m. ES skyrė 589 mln. EUR 2016–2019 m. finansavimo laikotarpiui, o tai atitinka maždaug 4,4 mlrd. DKK (dabartinėmis kainomis). Tuo pat metu buvo abejonių dėl bendro finansavimo, kuris turėjo būti skirtas bendrovei „Femern A/S“, įskaitant abejones dėl statybos laikotarpio pradžios laiko. Dėl šių priežasčių 2016 m. finansinėje analizėje ES paramos prielaida buvo pakeista į 10 proc. Tačiau Komisija pažymi, kad 2016 m. finansinėje analizėje prielaida buvo nurodyta kaip atsargi. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad dėl Vokietijos vėlavimo priimti sprendimą patvirtinti planą daugiau nei vienus metus ir vėlesnio bylinėjimosi Vokietijos federaliniame administraciniame teisme bendrovė „Femern A/S“ negalės panaudoti visos ES dotacijų sumos, net jeigu paramos laikotarpis pagal optimistiškiausią scenarijų būtų pratęstas dvejais metais iki 2022 m. pabaigos. Be to, Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad jos tikisi, jog 2021–2027 m. finansinėje perspektyvoje bus sumažintas bendrasis ES biudžetas (dėl „Brexit'o“) ir tuo pat metu padidės paraiškų ES paramai infrastruktūros projektams skaičius. Todėl 10 proc. ES finansavimo prielaida turėtų būti laikoma realios prielaida. Atliekant trūkstamo finansavimo skaičiavimus, bendras ES finansavimas sudaro 12 proc. planavimo ir statybos sąnaudų (išreikštų GDV) ir Komisija, remdamasi pirmiau pateiktais paaiškinimais, šį rodiklį laiko pagrįsta prielaida.

(322) Dėl pajamų Komisija, atlikusi oficialų tyrimą, neturi pagrindo abejoti kelių eismo prognoze, kuri buvo parengta 2014 m., palyginta su kitomis prognozėmis ir patikrinta išorės kokybės užtikrinimo ekspertų. Be to, Komisija mano, kad 2014 m. kelių eismo prognozė buvo pagrįstai atnaujinta atsižvelgiant į sumažintą Didžiojo Belto rinkliavą. Dėl prielaidos prognozuojant eismo srautus, kad keltų paslaugos bus tęsiamos, Komisija pažymi, kad ši prielaida neatitinka 2015 m. atliktos sąnaudų ir naudos analizės pagrindinio scenarijaus. Tačiau, kaip tvirtino Danijos valdžios institucijos, rizika, kad keltų paslaugos bus teikiamos toliau, jau tada buvo aiškiai nustatyta, nes į eismo analizę yra įtraukta speciali šio elemento jautrumo analizė. Vėliau bendrovė „Scandlines“ kelis kartus patvirtino, įskaitant teikdama pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą, ketinanti ir toliau teikti keltų, kursuojančių net dažniau nei kas valandą, paslaugas. Danijos valdžios institucijų nurodyti PWC ir KPMG konsultantų atlikti tyrimai (žr. šio sprendimo 168 konstatuojamąją dalį) taip pat patvirtina paslaugų tęstinumo perspektyvą. Atsižvelgdama į visa tai, Komisija mano, kad apdairus investuotojas, atlikdamas finansinę analizę, darytų prielaidą, kad keltų paslaugos bus tęsiamos, ir vertina, kad prielaida dėl vienos valandos keltų paslaugų yra tinkama.

(323) Dėl prielaidų dėl kainų Komisija nepritaria „Scandlines“ ir kitų bendrovių nuomonei, kad bus nustatytos per mažos kainos, nes „bendrovė „Femern A/S“ visada nustato rinkliavas, kurios yra mažesnės nei sąnaudos“. Komisija pažymi, kad numatomos veiklos pajamos iš esmės viršija veiklos sąnaudas per visą eksploatavimo laikotarpį. Negalima reikalauti, kad kainos kompensuotų visas projekto sąnaudas (įskaitant statybos sąnaudas). Jeigu būtų įmanoma nustatyti tokias kainas, kurios padengtų visas statybos ir eksploatavimo sąnaudas, nebūtų trūkstamo finansavimo ir nereikėtų valstybės pagalbos. Tačiau Komisija mano, kad trūkstamo finansavimo modelyje numatytos kainos negali būti dirbtinai žemos siekiant vienintelio tikslo – padidinti trūkstamą finansavimą. Statybos įstatyme daroma nuoroda į Planavimo įstatymą darant prielaidą, kad kelių transporto kainų lygis turėjo atitikti 2007 m. tarp Riodbiu ir Putgardeno kursuojančių keltų kainų lygį, pakoregavus bendru kainų padidėjimu iki jungties atidarymo momento. Tas pats kainų lygis buvo eismo prognozių pagrindas ir atitinkamuose tyrimuose buvo laikomas realia prielaida. Prognozuojant eismo srautus naudojama vienodo dydžio vidutinė kaina, taikoma tiek lengviesiems automobiliams, tiek sunkvežimiams. Iš 2016 m. finansinės analizės taip pat atrodo, kad, jeigu būtų nustatyta skirtingų kainų struktūra, poveikis bendroms pajamoms būtų palyginti nedidelis. Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad numatytos pajamos iš kelių eismo yra patikimos ir tinkamos.

(324) Be to, Komisija laiko, kad pajamų iš geležinkelio apskaičiavimo pagrindas, kuris paaiškintas 170 konstatuojamojoje dalyje, yra pagrįstas.

(325) Į 2016 m. finansinę analizę įtraukta išsami fiksuotos jungties eksploatavimo, priežiūros ir reinvestavimo sąnaudų apžvalga ir šios sąnaudos buvo gerokai sumažintos. Šios naujos prielaidos taip pat buvo įtrauktos į atnaujintą trūkstamo finansavimo modelį. „Scandlines“ ir kitų bendrovių nuomone, apskaičiuojant trūkstamą finansavimą nereikėtų atsižvelgti į veiklos sąnaudas. Tai grindžiama jų požiūriu, kad visa pagalba, padengianti veiklos sąnaudas, yra veiklos pagalba, kuri, jų nuomone, negali būti teikiama. Šio sprendimo 6.4.2 dalyje Komisija jau patikslino, kas yra veiklos pagalba. Tačiau tai, ar veiklos sąnaudas galima įtraukti apskaičiuojant trūkstamą finansavimą, yra kitas klausimas.

(326) Komisija pažymi, kad BEISP komunikato 31 punkte nurodytas teigiamų ir neigiamų grynųjų pinigų srautų skirtumas nustatant trūkstamą finansavimą. Iš tikrųjų priimant investicinius sprendimus būdinga iš anksto lyginti investicines sąnaudas ir būsimas veiklos pajamas ir sąnaudas. Paprastai investuotojai nepriima teigiamo investavimo sprendimo, jeigu atlikus palyginimą nustatomas trūkumas arba neigiama grynoji dabartinė vertė. Taigi tikėtinos veiklos sąnaudos ir pajamos yra neatsiejama trūkstamo finansavimo analizės dalis. Tai patvirtina ir suderinamumo kriterijai, nustatyti Bendrajame bendrosios išimties reglamente ([151]). Nors jie nėra tiesiogiai taikomi šioje byloje, iš jų matyti, kaip Komisija savo valstybės pagalbos praktikoje taiko trūkstamo finansavimo principą. Minėto reglamento 53 straipsnio 6 dalyje ir 55 straipsnio 10 dalyje, kurios susijusios su pagalba kultūrai, paveldui išsaugoti ir sporto ir daugiafunkcėms laisvalaikio infrastruktūroms, atitinkamai nurodyta, kad „[i]nvesticinės pagalbos atveju <...> pagalbos suma neviršija tinkamų finansuoti išlaidų ir investicijos veiklos pelno skirtumo. Veiklos pelnas iš tinkamų finansuoti išlaidų atskaitomas *ex ante*, remiantis pagrįstomis prognozėmis arba taikant lėšų susigrąžinimo mechanizmą“. Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 39 punkte „veiklos pelnas“ yra apibrėžtas kaip „skirtumas tarp diskontuotų pajamų ir diskontuotų veiklos išlaidų per atitinkamą investicijos laikotarpį, kai šis skirtumas yra teigiamas. Veiklos išlaidos apima išlaidas, kaip antai: išlaidas personalui, medžiagoms, rangovų paslaugoms, ryšiams, energijai, techninei priežiūrai, nuomai, administravimui <...>“.

(327) Analizuodamos trūkstamą finansavimą, Danijos valdžios institucijos panaudojo numatomą fiksuotos jungties ekonominio naudingumo laikotarpį. Jos manė, kad numatomas ekonominis investicijų naudingumo laikotarpis bus 40 metų, nes tai yra laikotarpis, į kurį investuotojas paprastai atsižvelgia priimdamas sprendimą dėl didelio masto investicijų į infrastruktūrą, kokia yra fiksuota jungtis. Taigi ataskaitinis laikotarpis, į kurį atsižvelgiama nuo Statybos įstatymo įsigaliojimo, yra 53 metai ir 50 metų nuo numanomos statybos etapo pradžios. Iš tiesų bendrovės „Femern A/S“ svetainėje nurodyta, kad projekto laikotarpis yra 120 metų. Tačiau, kuo labiau nutolę grynųjų pinigų srautai, tuo didesnis diskontavimo poveikis. Komisija mano, kad dėl didelių abejonių, susijusių su bet kokia tokio ilgo laikotarpio finansine prognoze, mažai tikėtina, kad kuris nors apdairus investuotojas būtų sutikęs atlikti investiciją, kurios pelningumo perspektyvos gali būti įgyvendintos tik per tokį labai ilgą laikotarpį. Komisija mano, kad 40 metų eksploatavimo laikotarpis yra pagrįsta trūkstamo fiksuotos jungties finansavimo

([151]) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

apskaičiavimo prielaida. Šis laikotarpis yra gerokai ilgesnis, nei palyginamieji 25–30 metų laikotarpiai, naudojami pastarųjų metų Komisijos sprendimų priėmimo praktikoje, pavyzdžiui, uostų ir oro uostų sektoriuje. Be to, šis laikotarpis taip pat yra ilgesnis nei standartinis 25–30 metų lyginamasis standartas, naudojamas kaip atskaitinis laikotarpis kelių ir (arba) geležinkelių sektoriuje, kaip siūloma Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 480/2014 ([152]) I priede. Tas reglamentas netaikomas nagrinėjamoje byloje, tačiau I priede pateikiama tarptautiniu mastu pripažinta praktika. Todėl Komisija mano, kad 49 metų ataskaitinis laikotarpis nuo numanomos statybos etapo pradžios yra pagrįstas.

(328) Norint apskaičiuoti trūkstamą finansavimo, būsimiesiems pinigų srautams diskontuoti turi būti taikoma tinkama diskonto norma. Danijos valdžios institucijos VSKK taikė kaip diskonto normą. VSKK yra bendrovės skolinimosi kainos („Kd“) ir nuosavybės kainos („Ke“) svertinis vidurkis. Naudojami svoriniai daugikliai yra nuosavo kapitalo („E“) ir skolos („D“) santykis bendrovės kapitalo struktūroje (E+D). VSKK dydis apskaičiuojamas taip: VSKK=Kd*D/(E+D)(1-t)+Ke*E/(E+D). Skolos ir nuosavybės kainos įverčiai nustatomi remiantis standartiniais metodais pagal šias formules: Kd = nerizikinga norma + rizikos priedas už skolą, Ke = nerizikinga norma + finansinio sverto beta * nuosavo kapitalo rizikos priedas + konkretaus projekto rizikos priedas. Mokesčio tarifas žymimas „t“.

(329) Danijos valdžios institucijos apskaičiavo VSKK dydį, kurį tipinis investuotojas taikytų panašių rizikos savybių turinčiam projektui. Nuosavo kapitalo rizikos priedo, skolos rizikos priedo ir su finansiniu svertu nesusijusio beta koeficiento duomenys atnaujinti pagal naujausią turimą informaciją.

(330) Apskaičiuota, kad skolos rizikos priedas yra 1,5 proc. ir yra artimas priedui, kurį turėtų sumokėti BBB reitingą turintis investuotojas. Danija nustato šį reitingą įvertindama numatomą bendrovės „Femern A/S“ palūkanų padengimo santykį ir sudarydama reprezentatyviąją agentūrų „S&P“, „Moody's“ ir „Fitch“ nustatytų mokamų kelių ir statybos bendrovių reitingų imtį. Komisija mano, kad tai yra pagrįsta transporto infrastruktūros veiklai taikoma prielaida. BBB reitingo emitentų skolos rizikos priedas buvo įvertintas pagal „Reuters“ duomenis apie BBB reitingo obligacijas eurais, taip pat informaciją apie JAV obligacijas ([153]). Įvertis taip pat atitinka „Scandlines“ ir kitų bendrovių nurodytus A. Damodaran duomenis, tačiau atrodo mažesnis, nei bendrovės „Scandlines“ pateiktame 2018 m. tyrime naudotas įvertis. Tačiau šiame tyrime nebuvo pateikta daugiau argumentų, susijusių su tokio įverčio pagrindu.

(331) Danijos valdžios institucijos apskaičiavo, kad nuosavybės rizikos priedas sudaro 6 proc., remiantis išorės apklausa, kurią atliko Pablo Fernandez ir kt. ([154]) Šis įvertis yra labai artimas (5,8 proc.) tam, kurį pasiūlė „Scandlines“ ir kitos bendrovės, ir beveik identiškas (5,96 proc.) A. Damodaran duomenų bazėje nurodytam įverčiui ([155]).

(332) Danija taikė 0,5 turto beta koeficientą, apskaičiuotą pagal „Bloomberg“ surinktus mokamų kelių ir statybos verslo bendrovių duomenis. Kartu su 22 proc. mokesčio tarifu ir kapitalo struktūra, kurios 50 proc. sudaro skola ir 50 proc. – nuosavas kapitalas, Danija nustatė finansinio sverto beta koeficientą naudodama plačiai pripažintas standartines formules. Skolos ir nuosavybės santykis buvo nustatytas naudojant tą pačią „Bloomberg“ statybos ir mokamų kelių bendrovių imtį. 2018 m. tyrimas, kurį pateikė „Scandlines“ ir kitos bendrovės, grindžiamas su finansiniu svertu nesusijusiu beta koeficientu, kuris lygus 0,46–0,63. Vertindama šias prielaidas, Komisija nustato, kad Danijos taikomas 0,5 turto beta koeficientas atitinka 40 Europos transporto bendrovių sektoriaus (su finansiniu svertu nesusijęs beta koeficientas sudaro 0,52, su finansiniu svertu nesusijęs beta koeficientas, koreguotas dėl grynųjų pinigų iki 0,6) ir yra konservatyvesnis už 147 Europos inžinerijos ir (arba) statybos bendrovių (su finansiniu svertu nesusijęs beta koeficientas sudaro 0,66, su finansiniu svertu nesusijęs beta koeficientas, koreguotas dėl grynųjų pinigų iki 0,78) vidurkius. Šių transporto bendrovių skolos ir nuosavo kapitalo santykis sudaro 98,00 proc. (transporto) ir 92,39 proc. (inžinerijos ir (arba) statybos) ([156]). 100 proc. sudarantis skolos ir nuosavybės santykis reiškia, kad įmonė turi tiek pat skolų, kiek ir nuosavo kapitalo, todėl skolos ir nuosavo kapitalo dalys sudaro po 50 proc. Taigi Komisija mano, kad prielaida, jog tipinės bendrovės finansavimo struktūrą sudaro 50 proc. skolų ir 50 proc. nuosavo kapitalo, yra pagrįsta. 22 proc. dydžio mokesčio tarifas atitinka Danijoje taikomą pelno mokesčio tarifą (pagal Danijos pelno mokesčio įstatymo 17 straipsnį).

([152]) 2014 m. kovo 3 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos (OL L 138, 2014 5 13, p. 5).

([153]) Aswatho Damodarano reitingų, skirtumų ir palūkanų padengimo koeficientų duomenų archyvas „Ratings, Spreads and Interest Coverage Ratios“, 2019 m. sausio mėn.

([154]) Pablo Fernandez et al. 2019: „Market Risk Premium and Risk-Free Rate used for 69 countries in 2019: a survey“. Nuo 2019 m. vasario iki kovo mėn. tyrėjai atliko apklausą ir susisiekė su finansų ir ekonomikos profesoriais, taip pat įmonių analitikais ir vadovais. Remdamiesi 1836 atsakymais, jie pateikia 69 šalių aprašomąją nerizikingų normų ir rinkos rizikos priedų statistiką.

([155]) Aswatho Damodarano rizikos priedų duomenų archyvas „Risk Premiums for Other Markets“, 2019 m. sausio mėn.

([156]) Aswath Damodaran su finansiniu svertu susijusių ir nesusijusių beta koeficientų duomenų archyvas „Levered and Unlevered Betas by Industry“, 2019 m. sausio mėn.

(333) Be to, Danija prideda 2 proc. dydžio projektui būdingos rizikos priedą. Projektui būdingos rizikos priedas yra pateisinamas atsižvelgiant į reikšmingas abejones, susijusias su projektu, pavyzdžiui, abejones, susijusias su galutiniu Vokietijos plano patvirtinimu, dėl kurių projektas gali labai vėluoti ir gali atsirasti papildomų išlaidų, taip pat su projektu susijusią mikroekonomine ir makroekonomine rizika, į kurią nebuvo atsižvelgta darant biudžeto prielaidas. 2 proc. reikšmė yra konservatyvi, palyginti su rodikliu, nurodytu „Scandlines“ ir kitų bendrovių pateiktame 2018 m. tyrime. Tačiau projektui būdingos rizikos priedas turėtų būti įvertintas kartu su valstybės pagalbos modelyje naudojamu statybos sąnaudų rezervu, kurį sudarant jau atsižvelgiama į sąnaudų viršijimo riziką statybos etape. Tuo remdamasi Komisija mano, kad pagrįsta taikyti 2 proc. projektui būdingos rizikos priedą.

(334) Komisija mano, kad VSKK komponentai, nurodyti pirmiau pateiktose konstatuojamosiose dalyse, yra pagrįsti, atsižvelgiant į projekto dydį, riziką, laiką ir projekto veiklos rūšį.

(335) Paskutinis VSKK komponentas, į kurį reikia atsižvelgti, yra nerizikinga norma. 2014 m. pranešime nerizikinga norma sudarė 5 proc. (nominaliąja verte). Patikslintame pranešime Danijos valdžios institucijos iš pradžių pasiūlė pagrįsti nerizikingą palūkanų normą atnaujinta Finansų ministerijos oficialia Danijos ekonomikos 2025 m. projekcija (įskaitant viešuosius finansus) ([157]). Remiantis ta projekcija, numatoma, kad 10 metų vyriausybės obligacijų metinė palūkanų norma bus –0,1 proc. 2019 m., 1,6 proc. 2025 m. ir 4,5 proc. 2040 m. Tai atitinka fiksuotą maždaug 3,5 proc. nominaliąją normą per visą finansinio modelio laikotarpį. Danijos valdžios institucijos laikėsi nuomonės, kad ši prielaida yra objektyviausia būsimų Danijos palūkanų normų dydžio prognozė, todėl mano, kad tai yra patikimas lyginamasis standartas. Jos taip pat nurodo, kad bendrovė „Femern A/S“ praktikoje negali gauti paskolų ar valstybės paskolų, kurios padengtų visą jos finansavimo poreikį vienu metu, todėl dabartinė rinkos palūkanų norma negali būti taikoma ilgą laiką, kai bendrovė „Femern A/S“ dažnai skolinasi ir refinansuoja skolas.

(336) Tačiau Komisija mano, kad, nors palūkanų normos dydis yra neaiškus ir projekto statybos laikotarpis yra gana ilgas, ši nerizikinga norma atrodo aukšta atsižvelgiant į dabartines rinkos sąlygas. Iš dabartinių rinkos duomenų matyti, kad dabartinis Danijos vyriausybės obligacijų pajamingumas yra labai mažas ([158]).

(337) Siekdamos išspręsti šias problemas, Danijos valdžios institucijos, pateikdamos patikslintą pranešimą, nurodė alternatyvų modelį, grindžiamą prielaida, kad nominalioji nerizikinga norma lygi 1,5 proc. (vidurkis per visą modelio laikotarpį). Prielaida grindžiama cituojamu tyrimu, kurį atliko Pablo Fernandez ir kt. ([159]) Danijoje apklausoje dalyvavo 135 respondentai, iš kurių atsakymų matyti, kad 2019 m. vidutinė nerizikinga norma sudarė 1,2 proc. per metus. Ankstesnių metų rezultatai atitinkamai buvo 1,6 proc. 2018 m., 1,6 proc. 2017 m. ir 1,3 proc. 2015 m. (2016 m. duomenų nėra). Danijos valdžios institucijos taip pat teigė, kad šioje apklausoje nenurodomas investavimo laikotarpis, kurį respondentai turėtų naudoti atsakydami į klausimą dėl nerizikingos normos, o nurodoma tik tai, kad apklausoje daugiausia dėmesio skiriama investicijoms į gerai diversifikuotą akcijų paketą. Remdamosi tuo Danijos valdžios institucijos teigė, kad labiausiai tikėtina, jog atsakymai grindžiami 5–10 m. laikotarpiu. Todėl Danijos valdžios institucijos mano, kad prie tyrimo metu nustatytos palūkanų normos turėtų būti pridedama +0,5 proc., atspindinti apytikslį ilgalaikių (30 metų) obligacijų pajamingumo skirtumą. Priedas nustatytas remiantis turimais duomenimis apie Vokietijos vyriausybės obligacijas. Danijos valdžios institucijos teigia, kad pagal laikotarpį pakoreguotas vidurkis yra 1,7 proc., todėl 1,5 proc. norma yra konservatyvi prielaida.

(338) Atsižvelgdama į dabartines rinkos sąlygas, santykinai ilgą statybos laikotarpį ir ypač į bendrą finansinio modelio laikotarpį (iki 2068 m., taigi daugiau nei 30 metų), Komisija mano, kad alternatyvaus modelio prielaida dėl 1,5 proc. yra pagrįsta ir pateisinama. Be to, „Scandlines“ ir kitos bendrovės pateikė du skirtingus VSKK nustatymo tyrimus. Prielaida, kad Danijos nerizikinga norma lygi 1,5 proc., atitinka naujausio tyrimo (2018 m. vasario mėn., tačiau remiantis 2014 m. duomenimis) 1,6 proc. normą ir yra gerokai mažesnė už ankstesniame 2014 m. pradžios tyrime pateiktą 3,04 proc. rodiklį.

(339) Tuo remiantis VSKK sudaro 5,59 proc. Tai yra arti 5,68–6,71 proc. diapazono, kurį siūlė „Scandlines“ ir kitos bendrovės ([160]), apatinės ribos.

([157]) https://www.fm.dk/publikationer/2019/opdateret-2025-forloeb-okt-2019

([158]) „Danmarks Nationalbank“ pateikia dabartinių ir ankstesnių vyriausybės obligacijų pardavimo sandorių pajamingumą.

([159]) Pablo Fernandez et al. 2019: „Market Risk Premium and Risk-Free Rate used for 69 countries in 2019: a survey“. Nuo 2019 m. vasario iki kovo mėn. tyrėjai atliko apklausą ir susisiekė su finansų ir ekonomikos profesoriais, taip pat įmonių analitikais ir vadovais. Remdamiesi 1836 atsakymais, jie pateikia 69 šalių aprašomąją nerizikingų normų ir rinkos rizikos priedų statistiką.

([160]) Taikant pirmiau pateiktas formules, nuosavybės kaina yra lygi 1,5 proc. + 0,89 * 6 proc. + 2 proc. = 8,84 proc., o skolos kaina atitinka 1,5 proc. + 1,5 proc. = 3 proc. Įvertinus abu komponentus, VSKK = 50 proc. * 8,84 proc. + 50 proc. * 3 proc. * (1–22 proc.) = 5,59 proc.

(340) Komisijos nuomone, proporcingumo analizė, apimanti trūkstamo finansavimo modelį ir pagalbos sumą, remiantis 3,5 proc. nerizikinga norma, nėra grindžiama pagrįstomis prielaidomis, atsižvelgiant į dabartines ir numatomas rinkos aplinkybes ([161]). Todėl pagalba gali būti laikoma proporcinga tik remiantis alternatyviu trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modeliu, pateiktu atnaujintame Danijos valdžios institucijų pranešime.

(341) Remiantis alternatyviu trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modeliu, trūkstamas fiksuotos jungties finansavimas sudaro 12 046 mln. DKK (1 615 mln. EUR). Palyginus trūkstamą finansavimą ir tinkamas finansuoti išlaidas, gaunamas 27,3 proc. trūkstamo finansavimo santykis.

(342) Į bendrą pagalbos subsidijos ekvivalentą įskaičiuota pagalba, kurią sudaro kapitalo injekcijos, valstybės garantijos ir valstybės paskolos. Danijos valdžios institucijų metodika, kurią jos taikė apskaičiuodamos garantijų pagalbos elementą, grindžiama panašiu principu, kaip nustatytas Pranešimo dėl garantijų 4.2 skirsnyje, kuriame nustatyta, kad tuo atveju, kai rinkos kaina nėra žinoma, „pagalbos elementą reikėtų skaičiuoti taip pat, kaip lengvatinės paskolos subsidijos ekvivalentą, būtent palūkanų subsidiją skaičiuojant kaip skirtumą tarp konkrečios rinkos palūkanų normos, kurią ši įmonė mokėtų be garantijos, ir palūkanų normos, kuri jai taikoma dėl suteiktos valstybės garantijos, atsižvelgiant į visas sumokėtas priemokas“. Apskaičiuodamos pagalbos dydį, Danijos valdžios institucijos neskyrė valstybės pagalbos, susijusios su valstybės paskolomis, ir valstybės pagalbos, susijusios su valstybės garantijomis, vertės. Iš Statybos įstatymo taip pat matyti, kad viena vertė gali pakeisti kitą, o finansų ministras gali savo nuožiūra nuspręsti, koks abiejų priemonių derinys yra optimalus. Metinė priemoka, kurią bendrovė „Femern A/S“ turi sumokėti valstybei už negrąžintą garantuotą paskolą, yra lygi priemokai už negrąžintą valstybės paskolą. Todėl pagalbos elementai, atsirandantys dėl valstybės garantijų ir valstybės paskolų, buvo apskaičiuoti tokiu pačiu būdu. Danijos valdžios institucijos nustatė metinį pagalbos elementą atsižvelgdamos į VSKK, kurios reikalautų rinkos investuotojas (5,59 proc.), ir nerizikingos normos (1,5 proc.), pakoreguotos atsižvelgiant į priemoką, kurią bendrovė „Femern“ turi sumokėti Danijos valstybei, skirtumą, padaugintą iš negrąžintos garantuotos ir negrąžintos valstybės paskolos sumos.

(343) Komisijos nuomone, tikslinga, kad tokiu atveju pagalbos elementas atitiktų nerizikingos normos (pakoreguotos atsižvelgiant į priemoką) ir VSKK skirtumą. Tikimasi, kad dėl valstybės garantijų ir valstybės paskolų bendrovė „Femern A/S“ mokės tokią pat normą, kaip ir Danijos valstybė, kuri yra lygi Danijos nerizikingai normai. Todėl numatoma, kad bendrovės „Femern A/S“ finansavimo išlaidos yra nerizikinga norma, pakoreguota atsižvelgiant į priemoką. Negavusi pagalbos, bendrovė „Femern A/S“ turėtų sumokėti VSKK, kuri atitinka nuosavo kapitalo ir skolos kainų svertinį vidurkį. Savo ruožtu, šių dviejų normų skirtumas parodo bendrą pranašumą.

(344) Paprastai nuosavo kapitalo kaina yra didesnė nei skolos kaina, o projektas ir (arba) bendrovė finansuojami derinant skolą ir nuosavą kapitalą. Jeigu bendrovė „Femern A/S“ galėtų beveik visiškai finansuoti projektą skolintomis lėšomis ir be jokio nuosavo kapitalo poreikio, tai galėtų būti laikoma papildomu pranašumu. Jeigu būtų atsižvelgiama tik į skolos kainą, pagalbos dydis būtų mažesnis. Taigi Komisija mano, kad vietoje skolos kainos naudojant VSKK kaip lyginamąjį standartą valstybės paskolų ir valstybės garantijų pagalbos elementui nustatyti, yra atsižvelgiama į finansavimo (beveik) tik skolintomis lėšomis naudą.

(345) Be to, Komisija mano, kad Statybos įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, kurioje nustatyta, kad Danijos vyriausybė garantuoja kitus bendrovės „Femern A/S“ finansinius įsipareigojimus, susijusius su projekto statyba, nenumatyta papildoma pagalba, nes, kadangi statybos sąnaudos jau yra padengtos valstybės paskolomis ir paskolomis su valstybės garantijomis, bendrovei „Femern A/S“ nesuteikiamas papildomas pranašumas.

(346) „Scandlines“ ir kitos bendrovės laikosi nuomonės, kad pagalbos elementas yra lygus visoms sumoms, kurias faktiškai padengia valstybės paskolos ir paskolos su valstybės garantijomis. Komisija pažymi, kad toks garantijos pagalbos elemento nustatymas yra numatytas Pranešime dėl garantijų tik išimtinėmis aplinkybėmis ir kai garantija teikiama sunkumus patiriančioms įmonėms, kai ypač tikėtina, kad paskolos gavėjas negalės grąžinti paskolos. Komisijos nuomone, tokių išskirtinių aplinkybių šioje byloje nėra.

(347) Grynoji skola yra faktinė bendrovės „Femern A/S“ skola. Faktinė skola atspindi sukauptą pinigų sumą, kurią bendrovė išleido planavimo, statybos, palūkanų mokėjimų, nuosavoms sąnaudoms ir pan. padengti, atėmus įmokėtą nuosavą kapitalą ir gautą ES paramą. Grynoji skola susidaro statybos etape ir numatoma, kad didžiausią dydį pasieks pirmais eksploatavimo metais. Eksploatavimo etape grynoji skola laipsniškai mažės, kai atsiras laisvų projekto pinigų srautų. Šią grynąją skolą tam tikrais metais padengia valstybės paskolos ir paskolos su valstybės garantija.

([161]) Taikant siūlomą prielaidą dėl laiko atžvilgiu kintamos nerizikingos normos (vidutiniškai 3,5 proc.), VSKK rodiklis svyruoja nuo 4 iki 8,3 proc.

(348) Kadangi BEISP komunikate numatytas reikalavimas, kad garantijų forma teikiama pagalba būtų ribotos trukmės, o paskolų forma teikiama pagalba būtų grąžinama nustatytais terminais, Danijos valdžios institucijos, taikydamos alternatyvų modelį, užtikrino, kad bendrovei „Femern A/S“ nebūtų skiriamos valstybės paskolos ir valstybės garantijos, kurios kartu viršija 69,3 mlrd. DKK (9,3 mlrd. EUR) sumą (nominaliąja verte). Danijos valdžios institucijos šią sumą vadina „didžiausia garantuojama suma“. Šios valstybės paskolos ir valstybės garantijos skiriamos tik išlaidoms, patirtoms planavimo ir statybos etapuose, padengti. Tai yra didžiausios grynosios skolos, reikalingos grynosioms statybos sąnaudoms finansuoti (t. y. atėmus ES finansavimą), kaip aprašyta pirmiau, ir likvidumo rezervo suma. Likvidumo rezervas yra trumpalaikis likvidumas, kurį paprastai įmonė laiko kaip banko indėlius ar trumpalaikes investicijas. Danijos valdžios institucijos paaiškino, kad šio likvidumo rezervo tikslas yra turėti atsargą nenumatytiems likvidumo poreikiams, pavyzdžiui, atsiskaitant su rangovais, ir suteikti galimybę skolintis gerokai anksčiau, nei atsiras faktinis likvidumo poreikis. Pavyzdys yra esamos paskolos refinansavimas, kuris paprastai atliekamas likus kelioms savaitėms iki tos paskolos grąžinimo termino, siekiant sumažinti nenumatytų neigiamų rinkos sąlygų riziką.

(349) Taikydamos alternatyvų trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį, Danijos valdžios institucijos apribos laikotarpį, per kurį finansų ministras gali suteikti valstybės garantijas ir valstybės paskolas bendrovei „Femern A/S“. Jos taip pat užtikrins, kad bendrovė „Femern A/S“ nutrauktų visas paskolas su valstybės garantija ir grąžintų visas valstybės paskolas ne vėliau kaip per 16 metų nuo eksploatavimo pradžios. Tai reiškia, kad visos valstybės garantijos ir valstybės paskolos yra ribotos trukmės. Danijos valdžios institucijos bet kuriuo atveju užtikrina, kad garantuotas laikotarpis neviršys faktinio skolos grąžinimo laikotarpio. Jeigu faktinis skolos grąžinimo laikotarpis bus trumpesnis nei 16 metų, papildomos garantijos nebus teikiamos grąžinus faktinę skolą.

(350) Pagalba dabartine verte, taikant VSKK kaip diskonto normą ([162]), yra lygi 12 046 mln. DKK (1 615 mln. EUR) trūkstamam finansavimui. Ją sudaro kapitalo injekcijos ir valstybės pagalba, susijusi su valstybės garantuojamomis paskolomis ir valstybės paskolomis. Pagalbos dydis pagal alternatyvų modelį apskaičiuojamas remiantis priemokos padidinimu nuo 0,15 proc. iki 2 proc. Taikant alternatyvų trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį, atsižvelgiama į tai, kad jau suteiktų paskolų priemoka sudarė 0,15 proc.

(351) Todėl iš esmės galima daryti išvadą, kad pagalba yra proporcinga. Tačiau, kaip jau pabrėžta pirmiau, Komisijai kelia nerimą tai, kad šis trūkstamas finansavimas gali būti per didelis, nes į tinkamų finansuoti išlaidų bazę yra įskaičiuotas P99 rezervo biudžetas (žr. 320 konstatuojamąją dalį). Todėl Danijos valdžios institucijos, taikydamos alternatyvų modelį, derina išankstinį trūkstamo finansavimo apskaičiavimą (kartu su susijusia didžiausia garantuojama suma ir ilgiausiu garantuojamu laikotarpiu) ir šio trūkstamo finansavimo perskaičiavimą ne vėliau kaip per penkerius metus nuo eksploatavimo pradžios, jeigu pasirodytų, kad 2,5 mlrd. DKK (0,3 mlrd. EUR) „statybos sąnaudų rezervas“ nereikalingas. Danijos valdžios institucijos perskaičiuos trūkstamą finansavimą, didžiausią garantuojamą sumą ir ilgiausią garantuojamą laikotarpį. Tada jos sumažins didžiausią garantuojamą sumą ir ilgiausią garantuojamą laikotarpį, jeigu atnaujintas trūkstamas finansavimas bus mažesnis nei tikėtasi, tokiu būdu užtikrindamos, kad visos pagalbos sumos grynoji dabartinė vertė neviršytų trūkstamo finansavimo. Danijos valdžios institucijos pateikė modeliavimą, pagal kurį statybos sąnaudų rezervas nereikalingas apskritai. Tokiu atveju didžiausia skola būtų sumažinta iki 66,1 mlrd. DKK (8,9 mlrd. EUR), o ilgiausias garantuojamas laikotarpis būtų ne ilgesnis kaip 11 metų nuo eksploatavimo pradžios. Bet kuriuo atveju Danijos valdžios institucijos užtikrins, kad valstybės garantijos ir valstybės paskolos būtų skiriamos tik finansavimui, kuris reikalingas faktinėms sąnaudoms, patirtoms planavimo ir statybos etapuose, padengti. Taigi dėl perskaičiavimo laiko valstybė negalės subsidijuoti su eksploatavimo laikotarpiu susijusių sąnaudų. Yra suteikiamas tik nedidelis laiko rezervas, skirtas atsižvelgti į tokį finansavimą, susijusį su statybos etapu, kuris teikiamas tik iškart po statybos etapo pabaigos. Danijos valdžios institucijos Komisijai pateiks šį atnaujintą skaičiavimą.

(352) Taigi ilgiausią garantuojamą laikotarpį ir garantuojamą sumą tiesiogiai lemia trūkstamo finansavimo apskaičiavimas. Kuo mažesnis trūkstamas finansavimas, tuo trumpesnis garantuojamas laikotarpis ir (arba) mažesnė garantuojama suma ir tuo greičiau bendrovė „Femern A/S“ turės skolintis atviroje rinkoje be valstybės garantijų ar valstybės paskolų. Komisijos nuomone, garantuojamo laikotarpio trukmę ir garantuojamos sumos dydį tikslingiau susieti su trūkstamo finansavimo dydžiu, o ne su metinių grynųjų pinigų srautų dydžiu, kaip siūlo „Scandlines“ ir kitos bendrovės. Metinis grynųjų pinigų srautas praktikoje visada svyruoja, pavyzdžiui, dėl atnaujinimo investicijų

([162]) Pranešimo dėl garantijų 4.1 skirsnyje numatyta, kad susiję metiniai grynųjų pinigų subsidijos ekvivalentai turėtų būti diskontuojami pagal jų dabartinę vertę taikant orientacinę normą. Komisijos komunikate dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, 2008 1 19, p. 6) nurodyta, kad orientacinės ir diskonto normos yra taikomos kaip rinkos normos pakaitiniai rodikliai. Komunikate vienų metų IBOR naudojama kaip skaičiavimo pagrindas ir paaiškinama, kad marža priklauso ne tik nuo įmonės reitingo ir įkaito, bet ir nuo kredito istorijos. Kartu komunikate nustatyta, kad Komisija gali naudoti trumpesnius ar ilgesnius terminus, pritaikytus konkretiems atvejams. Atsižvelgiant į ilgalaikį projekto pobūdį ir į tai, kad patys metiniai grynųjų pinigų subsidijos ekvivalentai yra pagrįsti VSKK ir nerizikingos normos skirtumu, Komisija mano, kad šioje byloje tikslinga naudoti VSKK kaip diskonto normą.

ir periodinės priežiūros, todėl bet kuriuo atveju reikėtų apskaičiuoti grynąją dabartinę vertę. Be to, pagalbos priemonę sudaro daugybė paskolų, kurių kiekviena turi atskirus grąžinimo laikotarpius, neviršijant bendro ilgiausio garantuojamo laikotarpio. Todėl gali būti, kad tam tikru momentu valstybės paskolos ir valstybės garantijos bus derinamos su rinkos sąlygas atitinkančiu skolinimusi. Bet kuriuo atveju Komisija nemano, kad trūkstamą finansavimą viršijanti pagalba yra proporcinga.

(353) Be to, Komisija mano, kad valstybės garantijų ir valstybės paskolų, kaip pagrindinių priemonių, pasirinkimas yra teigiamas rodiklis tiek dėl pagalbos proporcingumo, tiek dėl tinkamumo ir yra tinkamesnis nei vienkartinė pagalbos suma. Kaip pabrėžiama BEISP komunikato 36 punkte, „kai pagrindinė problema yra susijusi su galimybių gauti finansavimą stoka, valstybės narės paprastai turėtų taikyti pagalbą likvidumo paramos, pvz., paskolos ar garantijos, pavidalu“. Komisija mano, kad Danijos finansavimo modelis atitinka šį principą. Garantijų priemonė yra veiksminga priemonė užtikrinti, kad bendrovės „Femern A/S“ sąnaudos nebūtų kompensuojamos per daug, nes ja bendrovei „Femern A/S“ tiesiog suteikiama galimybė išlaikyti tinkamo dydžio kapitalo sąnaudas, kad projektą būtų galima įgyvendinti gavus trūkstamą finansavimą. Danijos valdžios institucijos taip pat patikslino 2014 m. pranešimą ir kasmet teiks ataskaitas apie bendrovės „Femern A/S“ skolos grąžinimo pokyčius.

(354) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir atsižvelgdama į patikslinto pranešimo alternatyvų trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį, taip pat Planavimo ir Statybos įstatymus, Komisija daro išvadą, kad valstybės garantijos ir valstybės paskolos gali būti laikomos ribotos trukmės ir dydžio priemonėmis. Be to, Komisija, ir vėl remdamasi patikslinto pranešimo alternatyviu trūkstamo finansavimo modeliu, daro išvadą, kad pagalbos suma neviršija minimalios sumos, kuri būtina tam, kad remiamas projektas būtų pakankamai pelningas.

6.4.5. *Netinkamo konkurencijos iškraipymo prevencija ir pusiausvyros tyrimas*

(355) Remiantis BEISP komunikato 40 punktu, „[v]alstybė narė turėtų pateikti įrodymų, kad siūloma pagalbos priemonė yra tinkama politikos priemonė siekiant projekto tikslo. Pagalbos priemonė nebus laikoma tinkama, jei tą patį rezultatą galima pasiekti kitomis mažesnį iškraipomąjį poveikį turinčiomis politikos ar pagalbos priemonėmis“.

(356) Danijos valdžios institucijos teigė, kad, kadangi pagrindinė projekto problema buvo nepakankamos galimybės gauti finansavimą, pagalba palaikant likvidumą, pavyzdžiui, teikiant paskolas ar garantijas, yra tinkama politikos priemonė. Patikslinus pranešimą, valstybės garantijos ir valstybės paskolos skiriamos tik išlaidoms, patirtoms planavimo ir statybos etapuose, padengti. Nėra jokios rizikos, kad garantijos arba paskolos gali būti panaudotos kitoms finansuoti netinkamoms išlaidoms ir veiklai subsidijuoti. Todėl Komisija mano, kad pasirinktas finansinės paramos mechanizmas yra tinkama politikos priemonė.

(357) Remiantis BEISP komunikato 41 punktu, „kad pagalba būtų suderinama, neigiamas pagalbos priemonės poveikis (konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai) turi būti ribotas ir mažesnis už teigiamą poveikį prisidedant prie bendrų Europos interesų tikslo“. 42 punkte nustatyta, kad vertindama neigiamą pagalbos priemonės poveikį, Komisija analizėje kreips dėmesį į numatomą pagalbos poveikį įmonių konkurencijai atitinkamose produktų rinkose, įskaitant gamintojų grandies ir vartotojų grandies rinkas, ir į perteklinių pajėgumų riziką. Komunikato 43 punkte nustatyta, kad „Komisija įvertins rinkos protekcionizmo ir dominavimo joje pavojus <...> Vykdant su infrastruktūros statyba susijusius projektus, turi būti užtikrinta galimybė atvirai ir be diskriminacijos naudotis infrastruktūra ir nediskriminuojantis kainų nustatymas“.

(358) Darytina išvada, kad Komisija, siekdama užkirsti kelią netinkamam konkurencijos iškraipymui ir atlikti pusiausvyros patikrinimą, turėtų atlikti neigiamo pagalbos poveikio vertinimą daugiausia dėmesio skirdama konkurencijos iškraipymui ir poveikiui valstybių narių tarpusavio prekybai.

(359) Fiksuota jungtis yra dalis didesnio masto plano, skirto skatinti abiejose fiksuotos jungties pusėse gyvenančių žmonių judumą, tolesnę integraciją ir kultūrinius mainus bei gerinti keleivių ir krovinių vežimą keliais ir geležinkeliais tarp Šiaurės šalių ir Vidurio Europos. Ši numatoma nauda pripažinta Europos lygmeniu, įtraukiant Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektą į TEN-T prioritetinių projektų sąrašą. Atsižvelgiant į tai, Fėmarno juostos fiksuotos jungties projektas taip pat turės teigiamą poveikį daugeliui regiono ekonomikos sektorių, pavyzdžiui, degalinėms, mažmeninei prekybai, restoranams, viešbučiams, pramogų parkams, geležinkeliams, autobusams ir transportui. Kaip pripažįstama EITP programoje, fiksuota jungtimi bus gerinamos naudojimosi geležinkelio transportu sąlygos, todėl dalis krovinių ir keleivių srautų bus nukreipiama iš kelių į geležinkelius.

(360) Tačiau fiksuotos jungties atidarymas turės neigiamą poveikį keltų operatoriams, aptarnaujantiems Riodbiu–Putgardeno maršrutą, taip pat kitus keltų maršrutus regione. Sumažėjęs keltų eksploatavimas taip pat gali turėti neigiamą poveikį uostų, į kuriuos kursuoja tie keltai, transporto srautams ir pajamoms. Kaip pripažįstama ir atsižvelgiama atliekant socialinius ir ekonominius tyrimus, fiksuotos jungties buvimas kelia riziką, kad keltų maršrutas Riodbiu–Putgardenas netgi bus panaikintas, kai pradės veikti fiksuota jungtis. Komisija mano, kad bendrovės „Femern A/S“ galia daryti įtaką keltų paslaugoms yra gana nedidelė, nes valstybės pagalba skiriama tik planavimo ir statybos etapuose patirtoms sąnaudoms finansuoti ir yra nustatyta viršutinė riba, lygi trūkstamam finansavimui. Be to, rinkliavas ir geležinkelio mokesčius, kurie turi būti renkami iš fiksuotos jungties kelių ir geležinkelio linijų naudotojų, nustatys Danijos transporto ministras. Net jeigu bendrovė „Femern A/S“ gali daryti tam tikrą įtaką kainų lygiui taikydama nuolaidų schemas, ji yra saistoma būtinybės užtikrinti savo pajamų lygį, nes valstybės pagalba buvo skirta tik fiksuotos jungties planavimo ir statybos daliai finansuoti neviršijant trūkstamo finansavimo. Kitaip tariant, bendrovė „Femern A/S“ turės užtikrinti, kad jos pajamos būtų pakankamai didelės, jog ji galėtų grąžinti paskolas visoms planavimo ir statybos sąnaudoms bei eksploatavimo sąnaudoms padengti. Todėl Komisija mano, kad didžiausią poveikį keltų eksploatavimui daro pats sprendimas statyti fiksuotą jungtį, kuria sukuriama alternatyva esamoms transporto rūšims. Šią infrastruktūrą ir jos techninį sprendimą pasirinko valdžios institucijos. Todėl Komisija taip pat neturi vertinti, ar prieiga prie Putgardeno, jeigu ji apskritai bus fiksuotos jungties dalis, bus „pabloginta“, kaip teigia bendrovė „Scandlines“. Be to, Danijos valdžios institucijų sprendimas nepritarti bendrovės „Scandlines“ siūlomam projektui turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į platesnio masto judumo planą ir judumo pasirinkimus, todėl jis nėra svarbus atliekant pusiausvyros vertinimą. Taigi šios rūšies projektams, kuriuos įgyvendindamos valstybės siekia pateikti greitesnę ir patogesnę alternatyvą keltų paslaugoms, yra būdingas poveikis keltų eksploatavimui ir susijusioms rinkoms. Komisija taip pat remiasi Danijos valdžios institucijų pastaba, kad geležinkelio linijų planavimas Danijos pusėje ir pirmenybės keliui suteikimas Vokietijos pusėje yra viešosios valdžios funkcijos, dėl kurių sprendimus atitinkamai priima ne bendrovė „Femern A/S“, o Danijos valstybė ir Vokietijos valstybė.

(361) „Scandlines“ ir kitos bendrovės taip pat tvirtino, kad fiksuota jungtimi bus sukurta daug papildomų pajėgumų jau prisotintoje rinkoje. Komisija pažymi, kad alternatyvos esamoms paslaugoms, kuri yra kitokia ir Danijos valdžios institucijų laikoma pranašesne, sukūrimas negali būti prilygintas pajėgumų didinimui prisotintoje rinkoje.

(362) Dėl dominavimo rizikos ir bendro poveikio konkurencijai, negalima atmesti galimybės, kad bendrovė „Femern A/S“ įgytų dominuojančią padėtį tam tikrų transporto paslaugų, teikiamų Fėmarno sąsiauryje, rinkoje. Tačiau reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką ([163]) dominuojančios padėties buvimas savaime neprieštarauja ES teisei. Tiesą sakant, bendrovė „Scandlines“ šiuo metu turi faktinę monopoliją maršrute tarp Riodbiu ir Putgardeno. Darant prielaidą, kad, kaip teigia bendrovė „Scandlines“, keltai ir toliau kursuos atidarius fiksuotą jungtį, fiksuota jungtimi iš tikrųjų bus sugriauta ši monopolija ir sukurta konkurencingesnė rinka.

(363) Komisija taip pat pažymi, kad fiksuota jungtimi nebus sukurta jokia konkurencijos ribojimo rizika, įskaitant pradinės ir galutinės grandies rinkas, nes visi naudotojai galės ja naudotis vienodomis ir nediskriminuojančiomis sąlygomis. Kainų nustatymo struktūra bus nediskriminacinė ir skaidri, o sunkiasvorių krovininių transporto priemonių atžvilgiu atitiks taikomas Eurovinjetės direktyvos normas ([164]). Be to, remiantis Danijos valdžios institucijų pateikta informacija, geležinkelio mokesčiai bus nustatomi pagal galiojančius ES teisės aktus ([165]). Tikimasi, kad naudotojo rinkliavos už kelių jungtį atitiks kainą, kurią nustatė keltų operatorius, kaip numatyta 2016 m. finansiniame modelyje.

(364) Todėl, kaip patvirtino ir Bendrasis Teismas 2018 m. gruodžio 13 d. sprendimais, nors galima pagrįstai daryti išvadą, kad projektas, susijęs su infrastruktūros, kuri bus alternatyva esamoms transporto rūšims, statyba, kelia riziką, kad pastaroji turės gerokai sumažinti veiklą ar net ją nutraukti, akivaizdu, kad fiksuota jungtis yra sprendimas, kurio bendras rezultatas yra teigiamas. Komisija negali abejoti Danijos valdžios institucijų pasirinkimu.

(365) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad pagalba, kuri, atsižvelgiant į abejones, išreikštas sprendime pradėti procedūrą, buvo dar labiau apribota ir sumažinta patikslintame pranešime, turi tik nedidelį neigiamą poveikį konkurencijai ir prekybai, o jį nusveria teigiamas poveikis siekiant bendrųjų Europos interesų tikslo.

([163]) 1983 m. lapkričio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Michelin / Komisija*, 322/81, ECLI:EU:C:1983:313, 57 punktas; 2011 m. vasario 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Konkurrensverket / TeliaSonera Sverige*, C-52/09, ECLI:EU:C:2011:83, 24 punktas.

([164]) 1999 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/62/EB dėl sunkiasvorių krovininių transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra (OL L 187, 1999 7 20, p. 42).

([165]) Direktyva 2012/34/ES.

(366) Iš BEISP komunikato formuluotės matyti, kad nereikia atsižvelgti į galimus neigiamus elementus, nesusijusius su konkurencijos iškraipymu ir poveikiu valstybių narių tarpusavio prekybai, arba atlikti specialų aplinkos vertinimą atliekant pusiausvyros tyrimą, kaip siūlo bendrovė NABU. Bendrasis Teismas patvirtino, kad „[n]ors į aplinkos apsaugą turi būti atsižvelgta nustatant ir įgyvendinant Sąjungos politiką, visų pirma politiką, kuria siekiama sukurti vidaus rinką, tiesą sakant, ji nėra viena iš vidaus rinkos <...> sudedamųjų dalių. Taigi, nustatydama nagrinėjamų priemonių neigiamą poveikį Komisija neprivalėjo atsižvelgti į tai, kiek nagrinėjamos priemonės yra nepalankios aplinkos apsaugos] principo įgyvendinimo požiūriu“ ([166]).

(367) Bet kuriuo atveju nacionalinės valdžios institucijos tinkamai įvertino projekto poveikį aplinkai ir, laikydamosi galiojančios Sąjungos ir tarptautinės teisės, jį sumažino, kad projektą būtų galima įgyvendinti. Danijos valdžios institucijos, priimdamos sprendimus dėl fiksuotos jungties, tinkamai įvertino projekto poveikį aplinkai. Danijos atliktas išsamus ir nuodugnus poveikio aplinkai vertinimas išsamiai aprašytas Statybos įstatymo parengiamajame rašte. Tame parengiamajam rašte ir Fėmarno sąsiaurio sutartyje, kuri galioja tiek Danijoje, tiek Vokietijoje, yra aiškiai nurodyta, kad ES ir nacionalinės teisės aktuose nustatyti reikalavimai turi būti fiksuotos jungties per Fėmarno sąsiaurį planavimo, statybos ir eksploatavimo pagrindas. Remiantis Planavimo įstatymu, po derybų su aplinkos ministru transporto ministrui buvo leista parengti statybos projekto poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ataskaitas, įskaitant konsultacijas ir kitą būtiną statybos projekto poveikio aplinkai vertinimą. Dalyvavo Aplinkos ministerija, atitinkamos valdžios institucijos, įmonės ir savivaldybės, o PAV ataskaitos ir pan. parengtos laikantis PAV direktyvos reikalavimų.

(368) Taigi matyti, kad projektas visada buvo grindžiamas nuostata, jog planavimo, statybos ir eksploatavimo darbai turi būti atliekami taip, kad būtų išvengta žalingo poveikio gamtai ir aplinkai ir būtų tinkamai užkirstas kelias dideliam neigiamam poveikiui, ypač Europos tinklui „Natura 2000“. Todėl Komisija mano, kad, net jeigu atliekant pusiausvyros tyrimą būtų reikėję atsižvelgti į aplinkosaugos aspektus, nėra jokių požymių, kad įtariamas fiksuotos jungties neigiamas poveikis aplinkai būtų tokio masto, kad galėtų pakeisti pusiausvyros tyrimo rezultatus.

(369) Komisija daro išvadą, kad neigiamas pagalbos priemonės poveikis konkurencijos iškraipymui ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai yra ribotas ir mažesnis už teigiamą poveikį prisidedant prie bendrųjų Europos interesų tikslo.

6.4.6. *Speciali valstybės garantijų suderinamumo sąlyga – panaudojimo sąlygos*

(370) Remiantis Pranešimo dėl garantijų 5.3 skirsniu, „Komisija pritaria garantijoms, tik jeigu jų suteikimas yra sutartimi susietas su konkrečiomis sąlygomis, kuriomis gali būti numatytas net garantiją gaunančios įmonės priverstinio bankroto paskelbimas arba bet kokia kita panaši procedūra. Dėl šių sąlygų šalys turi susitarti pirmą kartą suteikiant garantiją. Jeigu valstybė narė nori suteikti garantiją taikydama kitas sąlygas, nei buvo sutarta garantijos suteikimo etape, Komisijos nuomone, tokios garantijos suteikimas yra naujos pagalbos suteikimas, apie kurį reikia pranešti pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį“.

(371) Remiantis Statybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, finansų ministrui suteikiama teisė teikti valstybės garantijas, padengiančias bendrovės „Femern A/S“ įsipareigojimus, susijusius su paskolomis ir kitomis finansinėmis priemonėmis, skirtomis fiksuotai jungčiai finansuoti. Šios rūšies garantijų panaudojimo sąlygos nėra reglamentuotos pačiame Statybos įstatyme. Siekdamos išsklaidyti abejones, išreikštas sprendime pradėti procedūrą, Danijos valdžios institucijos patikslino 2014 m. pranešimą, siekdamos užtikrinti, kad visoms ([167]) toms bendrovei „Femern A/S“ suteikiamoms valstybės garantijoms būtų taikomos šios būtiniausios panaudojimo sąlygos:

a) bendrovė „Femern A/S“ laiku neatliko mokėjimo pagal garantuotą susitarimą;

b) kreditorius turi raštu informuoti garantą, kaip nurodyta atitinkamoje garantijoje;

c) toks pranešimas negali būti pateikiamas, kol nesibaigia visi galimi teisių gynimo laikotarpiai pagal garantuotą susitarimą;

d) kreditorius neturi teisės pratęsti bendrovės „Femern A/S“ įsipareigojimo pagal garantinį susitarimą įvykdymo termino;

e) ne mažiau kaip per keturias banko dienas nuo tokio pranešimo gavimo dienos garantas turi sumokėti pagal garantinį susitarimą mokėtiną sumą.

(372) Kaip jau pažymėta sprendimo pradėti procedūrą 203 konstatuojamojoje dalyje ir dėl valstybės garantijos, skirtos nefinansiniams įsipareigojimams, numatytiems Statybos įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, Danijos valdžios institucijos teigė, kad šios rūšies garantijos panaudojimo sąlygos yra grindžiamos garantijos aiškinimu pagal bendruosius Danijos teisės principus. Danijos valdžios institucijos pateikė daugiau paaiškinimų šiuo klausimu. Danijos garantijų įstatyme skiriamos sąvokos *simpel kaution* ir *selvskyldnerkaution*. *Simpel kaution* reiškia, kad garantiją gaunanti šalis turi įrodyti garantui, kad skolininkas negali įvykdyti savo mokėjimo įsipareigojimų. Paprastai tam reikia,

([166]) 2018 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Austrijos Respublika / Komisija*, T-356/15, ECLI:EU:T:2018:439, 516 punktas ir jame nurodytas Sprendimas *Castelnou*: 2014 m. gruodžio 3 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Castelnou Energía / Komisija*, T-57/11, EU:T:2014:1021, 189–191 punktai.

([167]) Be to, galiojančioms garantijoms taikomos panašios būtiniausios panaudojimo sąlygos.

i) kad vykdymo metu (t. y. bandant įvykdyti reikalavimą, nukreiptą į subjekto turtą) būtų nustatyta, jog subjektas negali laiku įvykdyti savo mokėjimo įsipareigojimų, arba ii) kad subjektui iškelta bankroto ar panaši nemokumo byla. *Selvskyldnerkaution* reiškia, kad garantiją gaunanti šalis gali paprašyti garanto sumokėti, jeigu subjektas laiku neatliko mokėjimo. Remiantis Danijos teismų praktika dėl garantijų, garantija paprastai yra suprantama kaip *simpel kaution*, nebent yra aiškus pagrindas garantiją suprasti kaip *selvskyldnerkaution*. Taigi, nebent garantija būtų aiškiai apibūdinta kaip *selvskyldnerkaution*, garantiją gaunanti šalis turės garantui įrodyti, kad subjektas negali laiku įvykdyti savo mokėjimo įsipareigojimų. Pagal 4 straipsnio 4 dalies nuostatą tai reiškia, kad, kadangi Statybos ir eksploatavimo įstatyme nenumatyta, jog garantijos panaudojimo sąlygos konkrečiu atveju bus nustatomos, pavyzdžiui, ministro įsakymais ar konkrečiomis sutartimis, sudarytomis dėl kiekvieno atvejo, 4 straipsnio 4 dalyje numatyta valstybės garantija bus automatiškai laikoma *simpel kaution*. Todėl garantiją gaunanti šalis, norėdama pasinaudoti garantija, turės įrodyti, kad bendrovė „Femern A/S“ negali laiku įvykdyti savo mokėjimo įsipareigojimų (kaip apibūdinta pirmiau). Tuo remdamasi Komisija mano, kad šios rūšies garantijos panaudojimą reguliuoja konkrečios sutarčių sąlygos.

(373) Nors pagalbos suteikimo metu Komisija nebuvo informuota apie tikslias panaudojimo sąlygas, ji mano galinti pritarti garantijoms, atsižvelgiant į Pranešimo dėl garantijų 5.3 skirsnį.

6.4.7. *Skaidrumas*

(374) BEISP komunikato 45 punkte nustatyta, kad valstybės narės užtikrina, kad išsamioje nacionalinėje ar regioninėje valstybės pagalbos svetainėje būtų skelbiama ši informacija: pagalbos priemonės ir jos įgyvendinimo nuostatų tekstas arba šio teksto saitas; pagalbą skiriančių institucijų pavadinimai; atskirų pagalbos gavėjų pavadinimas, suteiktos pagalbos forma ir suma, suteikimo data, įmonės rūšis (MVĮ ar didelė bendrovė); regionas, kuriame įsisteigęs pagalbos gavėjas NUTS II lygmeniu; pagrindinis ekonomikos sektorius, kuriame įmonė vykdo veiklą pagal NACE grupės lygį. Danijos valdžios institucijos įsipareigojo laikytis šio reikalavimo.

6.4.8. *Pareiga teikti ataskaitas*

(375) BEISP komunikato 49 punkte nustatyta, kad „[v]ykdant projektą turi būti reguliariai teikiamos ataskaitos“. Šiuo atžvilgiu Danijos valdžios institucijos įsipareigojo teikti metines ataskaitas, kuriose nurodomi skolos pokyčių duomenys. Todėl Komisija daro išvadą, kad ši sąlyga yra vykdoma.

7. **IŠVADA**

(376) Komisija daro išvadą, kad kapitalo injekcijos, valstybės garantijos paskoloms, kuriomis finansuojamos planavimo ir statybos sąnaudos, ir valstybės paskolos, kuriomis finansuojamos planavimo ir statybos sąnaudos, yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Komisija daro išvadą, kad priemonės, kurias sudaro turto nusidėvėjimas, perkelti mokestiniai nuostoliai, bendra apmokestinimo tvarka, geležinkelio mokesčiai ir naudojimasis valstybės turtu nemokamai, nėra valstybės pagalba bendrovei „Femern A/S“, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Komisija daro išvadą, kad, atsižvelgiant į patikslintą pranešimą, išvestinių finansinių priemonių garantijos nėra valstybės pagalba bendrovei „Femern A/S“, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje.

(377) Komisija daro išvadą, kad bendrovei „Femern A/S“ suteiktos priemonės, apie kurias pranešta ir kurias sudaro 510 mln. DKK (68,4 mln. EUR) kapitalo injekcija bei valstybės paskolų ir valstybės garantijų paskoloms derinys, siekiantis 69,3 mlrd. DKK (9,3 mlrd. EUR), kurios turi būti nutrauktos ne vėliau kaip per 16 metų nuo eksploatavimo pradžios, atitinka BEISP komunikate nustatytas sąlygas, todėl gali būti laikomos suderinamomis su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą. Metinė priemoka už valstybės garantuojamą skolą ir valstybės paskolas, kurią bendrovė „Femern A/S“ turi sumokėti Danijos valstybei, padidinama nuo 0,15 proc. iki 2 proc. Danijos valdžios institucijos įsipareigojo ne vėliau kaip per penkerius metus nuo fiksuotos jungties eksploatavimo pradžios (šiuo metu pradžia numatyta 2033 m.) pateikti Komisijai atnaujintą alternatyvų trūkstamo finansavimo apskaičiavimo modelį (pagrįstą prielaida, kad vidutinė nerizikinga norma sudaro 1,5 proc.). Atnaujinant modelį, statybos sąnaudų rezervas bus sumažintas, jeigu paaiškės, kad faktinės statybos sąnaudos yra mažesnės, nei numatyta. Atitinkamai bus sumažinta didžiausia garantuojama suma ir ilgiausias garantuojamas laikotarpis užtikrinant, kad bendras pagalbos subsidijos ekvivalentas neviršytų atnaujinto trūkstamo finansavimo.

(378) Danijos valdžios institucijos išimties tvarka sutiko atsisakyti teisių, kylančių iš SESV 342 straipsnio kartu su Tarybos reglamento 1/1958 ([168]) 3 straipsniu, ir pritarė tam, kad sprendimas būtų priimtas ir apie jį pagal SESV 297 straipsnį būtų pranešta anglų kalba,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priemonės, kurias sudaro turto nusidėvėjimas, perkelti mokestiniai nuostoliai, bendra apmokestinimo tvarka, geležinkelio mokesčiai, naudojimasis valstybės turtu (nemokamai) ir valstybės garantijos išvestinėms finansinėms priemonėms, nėra valstybės pagalba bendrovei „Femern A/S“ pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį.

2 straipsnis

Priemonės, kurias sudaro kapitalo injekcijos bei valstybės paskolų ir valstybės garantijų bendrovei „Femern A/S“, kurias Danija bent iš dalies įgyvendino neteisėtai, derinys yra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį. Pakeitus šias priemones, kaip nurodyta patikslintame pranešime, jos yra suderinamos su vidaus rinka remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies b punktu.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Danijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2020 m. kovo 20 d.

Komisijos vardu

Margrethe VESTAGER

Vykdomoji pirmininko pavaduotoja

([168]) EEB Taryba. Reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL L 17, 1958 10 6, p. 385).